

๕ บท

หนังสือข่าวกรองประจำสัปดาห์
ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๕ วันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

จากสารบัทท์ถึงสยาม
หนังสือหลัก 14 ตุลาคม
การเติบโตของช้ายไทย

สัมภาษณ์ : เสน่ห์ จามริก
กฎหมายความมั่นคงของราชค

การวิจัยไม่ยอม

ประชาธิปไตย

วันพุธที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๘

คำขาดห้าไม่งั้น

กฤษณ์-พูด
พล เอกกฤษณ์ สีวะรา ผู้
บัญชาการกองพันที่ ๓ กสว
ถึงความรู้สึกส่วนตัวว่า

ฉบับพิเศษ ราคา ๑.๐๐

กฤษณ์:
เตรียมพร

เมื่อคืนนี้ พลเอก กฤษณ์ สีวะรา
ผู้บัญชาการกองพันที่ ๓ กสว
สั่งทหารเตรียมรับสถานการณ์
เมื่อคืนนี้ พลเอก
นายทหารชั้นนายพล
ล้วนร่วมปฏิบัติ
จนกว่าจะมีคำสั่ง
เฉพาะที่
เมื่อคืนนี้
สั่งให้

สภาพบ้านมาภายในกฤษณ์
หลังจากถูกทำลายแล้ว

ประชาชน
อ่าน
ประชาธิปไตย
เพราะ
ประชาธิปไตย
เป็นของ ประชาชน

ข่าวกรอง หนังสือพิมพ์จตุรัส ชั้น ๓ อาคาร เอ็ม.เอ.เอฟ.
๘๒ ถนนสุรวงศ์ กท.๕

.....เมื่อสี่กวางมูมาไทยครั้งล่าสุด ปฏิเสธเสียงหนักแน่นว่า "สิงคโปร์จะไม่ให้สหรัฐฯ ใช้อู่"...บัดนี้ มีรายงานข่าวว่า สิงคโปร์ตกลงยอมให้ กองทัพเรือที่เจ็ด แห่งสหรัฐฯ ใช้อู่เรือในสิงคโปร์ไต่แล้ว.....

.....สมาชิกของหอการค้าจีน ลงชื่อไว้ขอไปปักกิ่ง ๘๒ คน ยังไม่มีเสียงตอบจาก ทางการเงินว่า "....เชิญได้" ข่าวบางกระแสแจ้งว่า ทางการเงินถึง "จำนวนมาก ไปหมื่น"...กว่าขบวนนี้จะขยับตัวขึ้นเครื่องบินได้ คงหลัง ๒๐ ตุลาคม หลังการต้อนรับคณะอุปทูต ผู้มาจัดเตรียมการก่อตั้งสถานทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนในกรุงเทพฯ.

.....ชวนเซ็ง ผู้นำขบวนการคะฉิ่นที่ค่ายรัฐบาลพม่า...มีรายงานข่าวว่า ถูก พรรคพวกเดียวกัน ฆ่าตาย เสียแล้ว เพราะถูกกล่าวหาว่า ใช้เงินของขบวนการไปใน เรื่องส่วนตัว.....

.....เมื่อรัฐบาลไทยประกาศว่า จะไล่นายพลลาวออกจากไทย พม่าตามไทยว่า "แล้วพวกที่เค้นบ้านเป็นอยู่ในไทยเพื่อคอยรบกับพม่านั้นละ"...ไทยตอบไม่ได้ เลย ต้องประกาศนโยบาย "จะผลักดันชนกลุ่มน้อยพม่าออก" บ้าง.....

.....รัฐสภาสหรัฐฯ แปล "มิตรภาพบนควีนเม้น" จากจตุรัสเล่ม ๓ ส่งให้คณะกรรมการ วิชาการพิจารณาปฏิบัติการของ ซีไอเอ. ใช้เป็นเอกสารสำคัญแล้ว....จตุรัสได้รับบทแปล ไว้เรียบร้อยแล้ว.....

ทาน / สหรัฐฯ ใช้อู่สิงคโปร์ / พ่อค้าจีน / ผู้นำคะฉิ่น // พม่า / จตุรัส

บรรณาธิการที่ปรึกษา
 เชิดชู ไสภณพานิช
 บรรณาธิการบริหาร
 พันศักดิ์ วิญญูรัตน์
 บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
 ธัญญา ผลอนันต์
 บรรณาธิการข่าวในประเทศ
 พิภพ ชงไชย
 บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
 คดี คดีรัตน์
 บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ
 รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์
 บรรณาธิการบทความ
 สุชาติ สวัสดิ์ศรี
 บรรณาธิการศิลป์
 นวัต กองเพชร
 ผู้ช่วยศิลป์ ปรีดา สุวิริยะเสถียร
 การตน : กวน
 ผู้สื่อข่าวในประเทศ
 ปันดดา เลิศลาอาไพ
 มนตรี จังสุริอารักษ์
 ผู้สื่อข่าวพิเศษต่างประเทศ
 Marcel Barang, Singapore
 Mike Morrow, S.E. Asia
 B. Goodfellow, Washington D.C.
 Ken Ohara, Tokyo
 Jean Thoraval, Hanoi
 Jean Louis Arnaud, Saigon
 Paul Wilson, Kuala Lumpur
 W. Burchett, Paris
 T.D. Allman, New York
 John Everingham : Vientiane

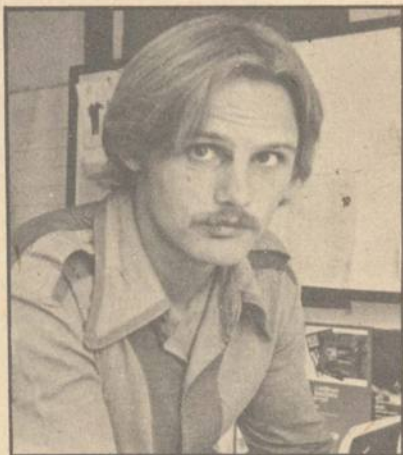
ผู้จัดการ
 มงคล วุฒิสงห์ชัย
 ฝ่ายหาโฆษณา
 อมรศรี ธีระบัญชาศักดิ์
 ฝ่ายพิสูจน์อักษร
 สมศักดิ์ วงศ์รัฐบุญญา
 สำนักงานกองบรรณาธิการ
 ๔๒ อาคารเอ็ม.เอ.เอฟ. ชั้น ๓ ถนนสุรวงศ์
 กรุงเทพฯ ๑๕

โทร. ๓๑๓๘๑-๕, ๓๕๗๐๑-๕ ต่อ ๔๒
 และ ๓๕๐๒๕, ๓๕๐๑๘, ๓๖๗๒๘, ๓๖๘๕๖
 ต่อ ๒๗

ยุทธ บริการ : จัดจำหน่าย ๑๕๓/๑ ซอย
 วรพงษ์ ถนนวิสุทธิกษัตริย์ โทร. ๘๑๐๐๘๘
 พิมพ์ กรุงเทพมหานคร
 ๔-๑๐ ถนนราชบพิธ กรุงเทพฯ ๑๒
 พ.ศ. ๒๕๑๘ โทรศัพท์ ๒๒๕๑๖๖-๘
 จดตรี ๒

หน้า 6

หน้า 26

จอห์น เอฟ. เวอร์ริงแฮม
 ผู้สื่อข่าวพิเศษจตุรัส
 เขียนรายงานจากเวียงจันทน์

หน้า 28

หนังสือข่าวกรองประจำสัปดาห์

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๕ วันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

๑	ข่าวกรอง	
๓	จดหมาย	ตั้งข่าวของคุณณรงค์
๖	จตุรัส	พลังตุลา
๘	ข่าวบ้านเราในรอบสัปดาห์	๑๔ ตค./สหรัฐ-ไทย กันยายนทมิฬ/สอบถนอม/เขาวนัศ
๘	เพื่อนว่า	คนบ้าที่ภาคใต้/มาบประชันยกสอง
๑๐	บ้านเรา	เสียงบันและความตาย/จาก กตป. ถึง ปปป. กอดคอกไป กับคอร์ปชั่น/เมื่อสหพรรคคิดซัด ฝ่ายค้านก็เคลื่อน สอบกรณี ๑๔ ตุลา.
๒๐	มองไทย	การทดลองแบบไทย
๒๒	ข่าวบ้านเขาในรอบสัปดาห์	น้ำมันเวียดนามเหนือ/ใช้เครื่องบิน สหรัฐฯ/ไซเวียตเคินออก/ลาวบืด/แก๊งกัญญาโน/นายพันมอตัว อเมริกันค้างเงิน/ญี่ปุ่นล้มละลาย/โจหนัก/ซึลิตามล่า/ฝรั่งเศส-เขมร
๒๓	เพื่อนว่า	คว้นหลงจากความพ่ายแพ้ของสหรัฐฯ
๒๔	บ้านเขา	มาเลเซีย : กฎหมายความมั่นคงของราชัก/รายงาน จากไซ่ง่อนฉบับที่สาม/ลาวกบฏชิงตัน : ยังไม่ขาดแต่เกรียด
๒๘	สัมภาษณ์	เสน่ห์ จามริก "ถ้าเกิดการลุกฮือที่เร็วเกินไป บ้านเมืองจะเป็นอนาธิปไตยไปพักใหญ่ๆ"
๓๒	บทความพิเศษ	การเติบโตของชายไทย
๓๗	จารกรรม	การใต้จารกรรมกับสายลับซ้อน
๓๘	วิทยาศาสตร์การแพทย์	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ VS. หมอประจำ หมู่บ้าน/แอสไพรินทำให้เกิดมะเร็งหรือ
๔๐	ข่าวสภา	นั่งพับบงกทสภายังสนุกกว่า
๔๒	ธุรกิจ	การผูกขาดโรงพยาบาลนคร
๔๓	จดหมายจากเลขานอน	ซากศพส่งกลิ่นกระจายที่เบรุต
๔๔	ลมชายทุ่ง	ห้วยเถื่อน
๔๖	หนังสือ	ตลาดหนังสือหลัง ๑๔ ตุลาคม
๕๒	คุยเฟื่องเรื่องหนัง	จากสารขันธ์ที่ดังสยาม/ 'ปากอ้า' กับ 'หนุ่ม ๑๖ ตัว ๓๑'
๕๖	เส้นขนานจตุรัส	ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยังครับ

ปก: โปสเตอร์ของแนวร่วมศิลปินแห่งประเทศไทย : ปานทิพย์ : ถ่ายภาพ

จกหมาย

ตั้งข่าวของคุณณรงค์

'จตุรัส' วันที่ ๘ กันยายน ลงบทความเรื่อง 'ข่าว ก่อปัญหาใหญ่ของเศรษฐกิจ' ของคุณณรงค์ เพชรประเสริฐ อ่านแล้วก็เคลิบเคลิ้มดี ถ้าหากไม่สนใจในรายละเอียดตัวเลขมากนัก แต่ก็ต้องขอออกความเห็นเพิ่มเติมบ้าง กล่าวคือ

๑. ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศเราหลายคนขณะนี้มักจะมีความหวัง ความฝันไว้อย่างสวยหรูว่าต้องระบบบนระบบบนลงจะแก้ได้ ซึ่งความจริงแล้ว กิจการบางอย่างมันไม่ได้เป็นเช่นนั้น อย่างเรื่องขบวนการขบวนการมันไม่ได้หมายความว่าเราจะเป็นทุนนิยม หรือสังคมนิยม เพราะตัวระบบมันแก้ปัญหาไม่ได้เลย สำคัญอยู่ที่คนในระบบนั้นมีคุณภาพพอที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพหรือเปล่า มีความจริงใจที่จะแก้ปัญหา ความทุกข์ยากของประชาชนหรือเปล่า มีคุณธรรมพอหรือเปล่า มีความรับผิดชอบร่วมกันแค่ไหน

อย่างคำพิพจน์เมื่อกี้ๆ กันอยู่ว่าเป็นภาษาทางอ้อมที่ขบวนการจะต้องแบกภาระหนัก แต่รัฐบาลก็ต้องการเงิน ผู้บริโภครู้ก็ต้องทานข้าวถูกๆ เหมือนเมื่อสิบปีก่อน ขวานากเลยขายข้าวไม่ได้ราคาดี เพราะรัฐบาลนั่นเองเป็นคนกำหนดราคาให้ขบวนการแทนที่จะปล่อยให้ตลาดเป็นผู้กำหนดราคา

ในระยะสองปีที่ผ่านมา ราคาข้าวเปลือกในตลาดโลกมีราคาสูงมากถึงเกือบจะ ๑-๒ พันบาท แต่ขบวนการในประเทศเรากลับขายข้าวเปลือกได้

ในราคาสูงสุดไม่ถึงเกวียนละ ๓,๐๐๐ บาทสักที อย่างนั้นไม่เห็นจะเกี่ยวกับทุนนิยม หรือสังคมนิยมตรงไหน แล้วที่ขอบอย่างกันอยู่เสมอๆว่า พ่อค้าคนกลาง, โรงสีเขาถากราคา นักเป็นเรอโฆษณาวานเชื่อ เสียมากกว่า

ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาหรือนักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย สอนกัน เชื่อกัน ต่อๆมาอย่างไรก็อย่างนั้น ชอบคิดกันแต่ว่าชาวนานิ่ง ไม่รู้ข้าวคราวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของราคา ปลอ่ยให้พ่อค้าขูดรีดตามชอบใจ

อันที่จริงราคาข้าวเปลือก ราคาข้าวสารจะสูงจะต่ำมันขึ้นอยู่กับตลาดกรุงเทพ ฯ เป็นส่วนใหญ่ พ่อค้าต่างจังหวัดเขาจะถือเอาราคาในตลาดกรุงเทพ ฯ เป็นเกณฑ์ในการที่จะซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาในแต่ละวัน ระยะเวลาใดที่การส่งออกก็กักราคาข้าวเปลือกก็จะสูงขึ้นเองโดยปริยาย เวลาใดที่การส่งออกซบเซา เช่นในระยะ ๖ เดือนแรกที่ผ่านมา ราคาข้าวเปลือกก็จะตกต่ำ

เราจะเห็นได้ชัดว่า แม้รัฐบาลจะทำการประกันราคาข้าวเปลือกนาปรังในราคาเกวียนละ ๒,๕๐๐ บาท ชาวนาก็ยังขายข้าว ไม่ออกอยู่ดี เพราะพ่อค้าคนกลางโรงสีไม่สามารถจะรับซื้อในราคาดังกล่าวได้

ในขณะที่การส่งออกเริ่มเคลื่อนไหวบ้าง ราคาข้าวเปลือกก็ขึ้นสูงตามให้เห็นกันชัดเจนนัยแล้ว ยิ่งถ้ายอมยกเลิกพรีเมียมข้าวที่เป็นตัวหนุนราคาให้หมดไปแล้ว ราคาจะสูงกว่านั้นมาก ที่ต้องคงพรีเมียมอยู่ เพราะรัฐบาลบอกว่ากลัวราคาข้าวสารจะสูงชาวบ้านจะเดือดร้อน (แต่ชาวนาเดือดร้อนไม่เห็นพูดถึง)

ในประเทศที่ใช้ระบบทุนนิยมเอง เช่น สหรัฐอเมริกา ได้หัน
จตุรัส ๔

ชาวนาเขามีฐานะดีขนาดนี้แทรกเตอร์คาบกลองยาสูบกันแล้ว เพราะผู้บริหารประเทศ เขาคำนึงถึงปัญหาระยะยาว มีคุณธรรมพอที่จะให้ชาวนามีฐานะดีทัดเทียมคนอื่น และในอนาคตจะได้มีคนทำนา ประเทศของเราถ้าไม่แก้ไขปัญหาวานอย่างจริงจังอีกไม่นานคงไม่มีใครอยากทำนาแน่นอน

๒. ทักคำว่า "... คนหนึ่งต้องบริโภคข้าว ๒๓๐ กิโลกรัมต่อปี" เสรีแล้วคุณณรงค์ก็นำตัวเลขนี้ไปวิเคราะห์ต่อว่า ขอดึงสัณนิคิดเถิดว่า ตัวเลขนี้ผิดพลาดอย่างมากมาย เพราะอัตราการใช้บริโภคข้าวสารต่อคนต่อปี เท่ากับ ๑๖๗.๒ กิโลกรัม (ที่มา: เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร หมายเลข ๘๒ ของกองเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตร ฯ) ตัวเลข ๒๓๐ กิโลกรัมของคุณณรงค์นั้น คงจะเป็น กิโลกรัมข้าวเปลือกมากกว่าระยะหลังๆ นิสิตกว่านักวิชาการมั่วตัวเลขกันบ่อยๆ ซึ่งมันจะทำให้ข้อเท็จจริงผิดกันไกล พวกนักการเมืองก็เลยถือโอกาสเอาข้อมูลผิดๆ นี้ไปมั่วต่อกันอีก

๓. คุณณรงค์วิเคราะห์ว่า โรงสีอีกหลายหมื่นโรงเป็นเพียงโรงสีเล็กๆ ไม่มีความหมายในตลาดชาวนานักไม่ค่อยจะถูกต้อนนัก เพราะถาดังใจจะช่วยชาวนากันจริงๆ โรงสีอีกหลายหมื่น โรงทวน จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกำลังซื้ออย่างมหาศาล โดยที่รัฐบาลไม่จำเป็นจะต้องทุ่มเทงบประมาณพยุงราคาข้าวเปลือกเลย ข้อสำคัญให้การส่งออกดีเท่านั้นเป็นพอ

ตัวอย่างโรงสี ๓๐๐ โรงที่กล่าวถึงว่าสำคัญมาก คุณณรงค์คงเอาตัวเลขมาจากคณะกรรมการส่งเสริมการส่งออก ที่ชอบแต่จะกล่าวถึงความสำคัญของผู้ส่งออก แต่มิเคยกล่าวถึงผู้ประกอบการค้าข้าวที่มิได้ส่งออก

บ้างเลย
ในจำนวนโรงสีหลายหมื่นโรงนี้ ถ้าคุณณรงค์จะลองนั่งรถออกจากกรุงเทพ ฯ ผ่านจังหวัดต่างๆ เขาจะมีโรงสีกันขนาดใหญ่ถึงหมื่น มีตั้งแต่ ๕๐ ตัน ๖๐ ตัน ๘๐ ตัน ๑๒๐ ตัน โรงสีขนาดใหญ่เหล่านี้มีอยู่มากมาย และไม่มีสิทธิ์ส่งออก พวกนี้ไม่มีความหมายในระบบเศรษฐกิจการค้าข้าวอย่างนั้นหรือ โรงสีแค่ ๓๐๐ โรง จะมีการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาทั่วประเทศหรืออย่างไร พวกนี้เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น

ปัญหาสำคัญในขณะนี้คือว่ารัฐบาลกีดกันไม่ให้ผู้ค้าข้าวรายอื่น ๆ ส่งออกโดยเสรี โดยมีระเบียบห้ามของกระทรวงพาณิชย์ขัดขวางอยู่หลายประการ เลยทำให้ตลาดข้าวส่งออกอยู่ในกำมือของคนเพียงไม่กี่คน พวกผู้ส่งออกถ้ารวมหัวกันถากราคาทีเดียว ทั่วประเทศก็จะได้รับผลกระทบกระเทือนไปหมด ก็ลองคิดกันให้ซงๆ ก็แล้วกันนะครับ

๔. ที่คุณณรงค์บอกว่าราคาข้าวสารแพงขึ้น จะทำให้ข้าวของแพงขึ้นคนงานจะเดือดร้อน ในที่สุดชาวนาจะลำบาก เราก็ดึงคิดกันดูเถิดกันนะ จะให้ชาวนาขายข้าวราคาถูกลงๆ อย่างหมดไปหรืออย่างไร ถ้าจะให้เป็นธรรมละก็ ในเมื่อชาวนาขอมขายข้าวราคาถูกลงๆ เกวียนละ ๒,๕๐๐ บาท ในขณะที่ตลาดต่างประเทศเขาขายกันได้กันเกวียนละ ๕-๖ พันบาท ประชาชนที่มิได้ทำนาจะยินยอมขายสินค้าราคาถูกลงๆ แก่ชาวนาเป็นการตอบแทนหรือไม่ ถ้าไม่ ก็บวการที่จะมาหวนคิดถึงอดีตอันหวานชื่นเมื่อ ๑๐ ปีก่อนข้าวสารถึงละ ๓๐ บาทเท่านั้น

ศักดิ์ ธนประกอบ
คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วารสารธรรมศาสตร์

ความชอบธรรมในการปกครอง : ปัญหาและความหวังของไทย
 อาริสโตเติลกับปัญหาเรื่องความกล้าหาญ
 อำนาจทางการเมืองของอาณาจักรสุโขทัย
 การชลประทานเพื่อการเกษตรในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย
 บทบาทของคนจีนในการประมุขภาชีอาณาจักร
 นโยบายเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนของไทย
 รัฐศาสตร์ยุคหลัง Behaviouralism : การปฏิบัติที่ล้มเหลว ?
 คนปีศาจ
 แคนดี้ดิสตี้
 วิจารณ์หนังสือ

ทินพันธุ์ นาคะตะ
 สมบัติ จันทรวงศ์
 ชาญวิทย์ เกษตรศิริ
 ชีเกษารุ ทานาเบ้
 ณรงค์ พ่วงพิศ
 นิมิตร นนทพันธุ์วาทย์
 ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ
 สุทธิวรรณ สุวรรณอากาศ
 นิพนธ์ พัวพงศกร

นายรังสรรค์

ชนะพรพันธุ์ บรรณาธิการ

โครงการหนังสือดาวเรือง
 ชุดวรรณกรรมเพื่อชีวิต

**ก่อน
 กลับบ้านเกิด**

รวมเรื่องสั้นเรียดนามปกรวิทย์
 ชมรมนีกาเปลนิรมาน

พลึงตุลาคม

ตุลาคมเป็นเดือนที่มีความหมาย
ในด้านการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก
ในหลายๆประเทศอย่างเช่นจีน และ
รัสเซีย ทั้งยังเป็นเดือนที่ระลึกใน
โอกาสสำคัญๆ ของอีกหลายชาติ
เช่นเกาหลีเหนือ และลาว

ในไทยเองเดือนตุลาคมก็ได้
กลายเป็นเดือนแห่งประวัติศาสตร์ไป
ด้วย เพราะเหตุการณ์เมือสองปีก่อน
ภายหลังจากที่พลังของนักศึกษา
และประชาชนทำลายระบบเผด็จการ
ทหารลงไปได้เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖
การต่อสู้กันระหว่างฝ่ายก้าวหน้ากับ
ฝ่ายล้าหลังในสังคมไทยก็เปลี่ยนจาก
สภาพการต่อสู้แบบแฝงเร้นในลัก
ษณะคลื่นใต้น้ำ มาเป็นการเผชิญหน้า
กันอย่างเปิดเผย

สำหรับในเมืองความเคลื่อนไหว
ในระยะสองปีที่ผ่านมาพอจะสรุปได้
ว่าทางฝ่ายที่เรียกตัวเองว่า 'ฝ่ายขบวนการ
ประชาชน' หรือที่ถกออกฝ่ายหนึ่ง
ขนานนามว่า 'ฝ่ายซ้าย' นั้น อยู่ใน
ขั้นที่แสวงหาแนวทางจากการต่อสู้
อย่างสันติ และเป็นช่วงที่ส่งเสริมการ
ดำเนินการทางการเมือง ด้วยวิธีการ
อภิปรายเปิดโปงข้อเท็จจริง จัดการ
ชุมนุมเรียกร้องหรือประท้วงอย่าง
สงบ มีการให้การศึกษาระหว่าง
ในระดับกว้าง

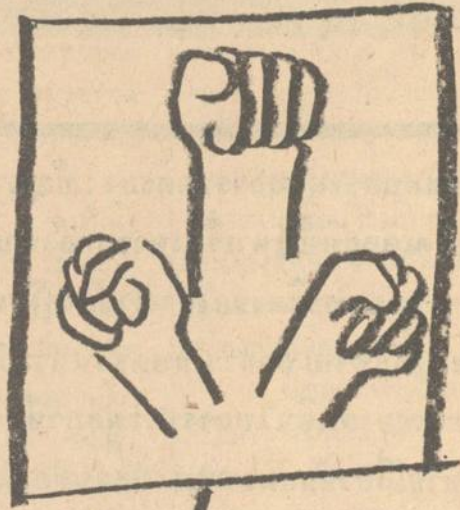
แต่แรงโต้กลับของฝ่ายที่สูญเสีย
ผลประโยชน์ กลับเป็นการใช้วิธีรุนแรง
โดยอาศัยประสบการณ์การต่อสู้

ที่ถ้ายทอดกันมาในรูปความช่วยเหลือ
จากต่างประเทศ ฝ่าย 'ขวา' ของไทย
จึงใช้ทฤษฎีการต่อต้านคอมมิวนิสต์
ของสหรัฐฯ ที่เคยได้ผลและล้มเหลว
มาแล้วทั้งในสหรัฐฯ เองและในประ
เทศด้อยพัฒนาอื่นๆ

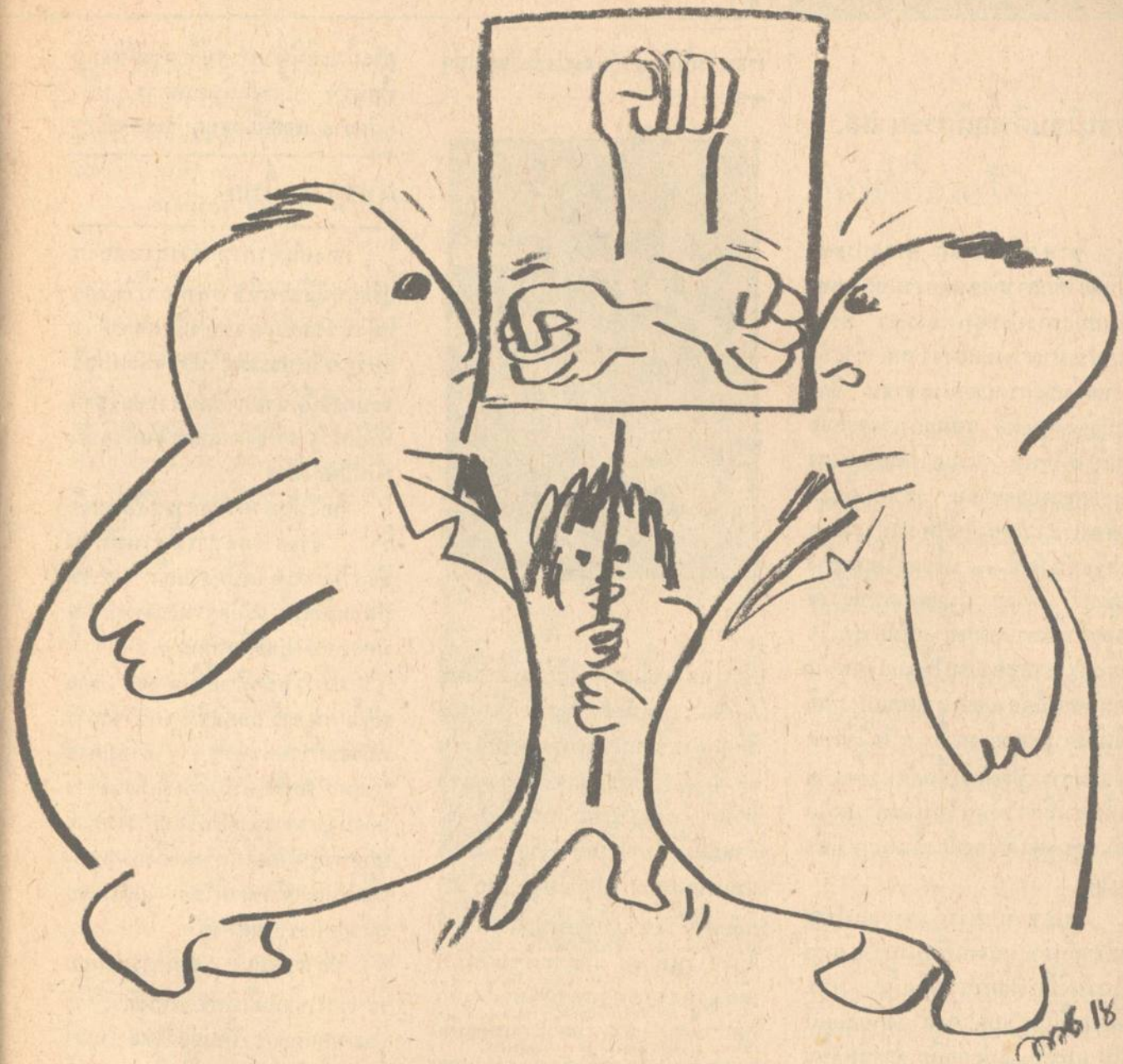
การลอบสังหารนายแสง รุ่งนิ
รันดรกลนับเป็นการเปิดฉากการทำ
ร้ายด้วยกำลังในเมืองเป็นครั้งแรก
และจากนั้นผู้นำของฝ่ายขบวนการ

ประชาชนก็ตกเป็นเหยื่อการลอบสัง
หารเรื่อยมาจนถึงเดี๋ยวนี้

นอกจากนี้ฝ่ายขวาที่ใช้วิธีการทำ
สงครามโฆษณาชวนเชื่อให้ร้ายบ้ายสี
การแบ่งแยกองค์การต่างๆ ที่เป็นหัว
หอกในการรณรงค์ต่อสู้ และใช้
เครื่องมือของรัฐ เช่นออกกฎหมาย
วิตรอนสิทธิเสรีภาพ และใช้กำลัง
ทหาร ตำรวจ ใช้การก่อวินาศกรรม
ชุมนุมของประชาชน และตั้งกลุ่มขบวนการ

ด้าน
การต่อสู้ระหว่างขบวนการฝ่าย
ซ้ายกับฝ่ายขวาเป็นการต่อสู้ระหว่าง
ฝ่ายซึ่งทำเพื่ออุดมการณ์อย่างขาด
แคลนขัดสน กับฝ่ายที่ทำเพื่อผลประโยชน์
ด้วยพลังทางการเงินและการ
เมืองที่เหนือกว่า แต่สองบทผ่านมา
ก็พิสูจน์ได้แล้วว่าพลังแท้จริงที่จะตัด
สินนอชท์แรงสนับสนุนของประชา
ชน ซึ่งไม่ใช่ได้มาด้วยการใช้กำลัง

ทรัพย์สินหรือเครื่องล่อใจอื่น ๆ แต่จะ
ได้มาด้วยการต่อสู้คนทำงานเพื่อผล
ประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น และ
ดูเหมือนว่าฝ่ายซ้ายนั้นตระหนักใน
ในความจริงข้อนี้มากกว่าฝ่ายขวา
ในรอบต่อไป ทั้งสองฝ่ายคง
จะพัฒนาดนเองขึ้น แต่ก็หวังว่าฝ่าย
ซ้ายคงจะไม่ตกหลุมของฝ่ายขวาหัน
มาใช้กำลังตอบโต้ เพราะหาก
เป็นเช่นนั้นมันก็หมายถึงการทำลาย

ตนเองเช่นเดียวกับฝ่ายซ้ายในญี่ปุ่น
และเยอรมันตะวันตก การตีค่ออาวุธ
ในขณะที่ประชาชนยังไม่พร้อมนั้น
เป็นการทำลายขบวนการอย่างมาก
ขณะเดียวกันฝ่ายขวาที่คิดจะฉวยโอ
กาสถาปรัฐประหารก็คงจะต้องคำนึง
ถึงประชาชนที่จะต้องลุกขึ้นมารักษา
ผลประโยชน์ของเขา และการนอง
เลือดคนนานใหญ่ก็คงจะเกิดขึ้นอีกครั้ง
หนึ่ง

เรียน นักศึกษา และประชาชนแห่งชาติ

ชวนโจมตีพฤติกรรม สส.

ชวน หลีกภัย สส. พรรคประชาธิปัตย์ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของ สส. ในสมัยการประชุมพิจารณา พรบ.งบประมาณวาระสองว่า สส. ฝ่ายรัฐบาลเล่นละครตบตาประชาชน โดยแปรญัตติข้อตัด แต่พอถึงเวลาก็มองกลับไม่ให้ตัด เป็นการตลบตะแลงหลอกลวงประชาชน พยายามตีรวนเพื่อประวิงเวลาไม่ให้งบประมาณเสร็จทันวันที่ ๑๓ เพื่อจะได้เอาร่างเก่ามาใช้ได้เลย นอกจากนี้ยังใช้ถ้อยคำที่หยาบคายอย่างเป็นทางการจงใจเมื่อประธานสภาขอมให้คนแรกพูดได้คนที่สองก็ต้องขอม การพูดแปรญัตติก็เป็นการพูดอย่างกว้าง ๆ ไม่ใช่เหตุผลในการแปรญัตติเพื่อตัด เจตนาที่เพื่อหาเสียงให้คน ในบ้านตัวเองได้ ยินและพูดแต่เรื่องทองถิ่นตนเองเสียมาก

นายชวนกล่าวถึงการอภิปรายเกี่ยวกับตำแหน่งที่ปรึกษานายกฯ ว่าในวันที่มีการอภิปรายกันนั้น มรว. คึกฤทธิ์และ รมต. คลัง ถึงกับลุกหนีไป และหน้าแปลกก็คือ ฝ่ายที่ลุกขึ้นมาโต้แทนคณะที่ปรึกษากลับเป็น นายอินสอน บัวเขียว สส. พรรคสังคมนิยมฯ □

๑๔ ตุลา.

ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ ได้จัดประชุมตัวแทนจากองค์กรนักเรียน นักศึกษาและประชาชนประมาณ ๔๕๐ คน ที่หอประชุมจุฬาฯ ระหว่างวันที่ ๔-๕ ต.ค. ในนามของสมัชชาภาค จตุรัส ๔

ที่ประชุมเสนอให้เรียกร้องวันที่ ๑๔ ต.ค. เป็นวันสำคัญแห่งชาติ และได้ตกลงแบ่งหน้าที่การจัดงานฉลอง ๑๔ ต.ค. ให้กับตัวแทนในแต่ละจังหวัดที่เข้าร่วมประชุม ทางศูนย์ฯ ได้กำหนดพิธีในส่วนกลางไว้ว่า ให้ตัวแทนทุกสถาบัน ประดิษฐ์พวงมาลา และส่งตัวแทนมาชุมนุมที่ลานโพธิ์ ในเช้าวันที่ ๑๔ และจะมีขบวนแห่เดินจากธรรมศาสตร์ถึงบริเวณตึก กตป. เดิม จากนั้นตัวแทนสถาบันต่างๆ จะขึ้นกล่าวคำสดุดีวีรชนและคำประกาศสืบทอดเจตนารมณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้โรงเรียนทั่วประเทศหยุดเรียนในวันที่ ๑๔ ต.ค. นี้

นอกเหนือจากอนุสาวรีย์แล้ว ศูนย์ฯ นี้ได้จัดสร้างอาคารอีกหนึ่งหลัง เพื่อใช้เป็นอาคารสาธารณประโยชน์สำหรับประชาชน ในอา

การนี้จะมีที่ทำการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาฯ หอจดบันทึกพรรคการเมือง อภิปราย และห้องสมุดประชาชน □

สหรัฐฯ - ไทย

กองบัญชาการทหารสูงสุดออกประกาศเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ว่า ภายหลังจากการถอนตัวของกำลังทหารสหรัฐฯ ในประเทศไทยทั้งหมดแล้ว จะมีการปิดขายการสื่อสารของฐานทัพสหรัฐฯ ที่ยังเหลืออยู่ในปัจจุบันทั้งหมดลงด้วย

กองบัญชาการทหารสูงสุดแจ้งว่า ข่ายการสื่อสารที่ฐานทัพในจังหวัดอบลาฯ ได้ปิดลงแล้ว และในปลายเดือนนี้ จะปิดฐานเรดาร์ทุกหุมนครพนม และตสกลนคร

เมื่อวันที่ ๕ ต.ค. นาย นอร์แมน อาร์ ออกัสติน รมช. ว่าการทบวงทหารบกสหรัฐฯ พร้อมด้วย นายพล จอห์น อาร์. ดัน ผู้บัญชาการกองบัญชาการฝ่ายยุทธโรปกรณ์ทหารบกสหรัฐฯ ได้เดินทางมาถึงกรุงเทพฯ เพื่อพบปะเจ้าหน้าที่ไทย และเยี่ยมชมหน่วยทหารของสหรัฐฯ

ปลายเดือนนี้ จะมีการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศและกลาโหมของไทย กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสหรัฐฯ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อตกลงทางทหารระหว่างไทย-สหรัฐฯ ในอดีต การประชุมครั้งนี้จะเน้นพิจารณาถึงความช่วยเหลือทางทหารของสหรัฐฯ ต่อไทย ภายหลังจากการถอนฐานทัพไปแล้ว □

กัณยานทมิฬและ กองทัพแดงมาไทย

บางกอกโพสต์ ๘ ต.ค. ลงข่าวว่า นายอับดุล อาดี ชาวอาหรับ ผู้ถูก

สงสัยว่าจะเป็นสมาชิกชั้นนำคนหนึ่ง
ของขบวนการกั้นขายนทมิฬได้มาถึง
เมืองไทยเมื่อวันจันทร์ที่ ๖ ตค. พร้อม
ด้วยผู้ติดตาม ๖ คน

พล.ต. สันติ ศนะภูมิ เจ้าหน้าที่
ที่ตำรวจสันติบาลกล่าวว่า มีตำรวจ
ติดตามพฤติการณ์ของกลุ่มคนเหล่านี้
ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และมีกำลังเจ้าหน้าที่
รักษาสถานทูตเนเธอร์แลนด์
เป็นพิเศษ เนื่องจากทราบข่าวว่า
สถานทูตแห่งนี้อาจตกเป็นเป้าของ
การก่อการร้ายจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้

นสพ. รวมประชาชาติ ๕ ตค.
อ้างแหล่งข่าวชั้นสูงในกองตำรวจ
สันติบาล แจงว่ามีสมาชิกของกอง
ทัพแดงญี่ปุ่น ๓ คนเข้ามาอยู่ในเมือง
ไทยแล้วในฐานะนักท่องเที่ยว

ข่าวกล่าวว่า ขณะนี้กองทัพบก
ญี่ปุ่นได้ส่งสมาชิก ๔๔ คน ไปปฏิบัติ
การก่อการร้ายทั่วโลก เพื่อต่อต้าน
การเสด็จเยือนสหรัฐฯ ของจักรพรรดิ
ฮิโรฮิโตะแห่งญี่ปุ่น

ทางสันติบาลได้ให้ความคุ้มครอง
สถานทูตสหรัฐฯ และสถานทูตญี่ปุ่น
เป็นพิเศษ โดยเฉพาะตัวนายไวท์
เฮาส์ มีสันติบาลนอกเครื่องแบบ
อารักขาพิเศษถึง ๔ คน

สอบถนอม-ประกาศ-ณรงค์

พล.ต. ประมาณ อติเรกสาร ให้
สัมภาษณ์สื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๔ ตค.
ว่า จะตั้งกรรมการขนสอบสวนการ
กระทำผิดของจอมพลถนอม กิตติขจร
จอมพลประภาส จารุเสถียร และพัน
เอกณรงค์ กิตติขจร โดยมี พล.ร.อ.
กมล สีตะกลิน รมช. กลาโหมเป็น
ประธานคณะกรรมการฯ

เขาวัวส์เข้าพังกา

นายเขาวัวส์ สุตลาภา ผู้ว่า
ราชการจังหวัดพังกาคนใหม่ เดินทาง
ไปรับหน้าที่ที่จังหวัดพังกาแล้ว
ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตค. เขาประกาศ
นโยบายการปกครองกับสื่อมวลชนว่า
จะช่วยเหลือคนจน และจะต้องรักษา
ผลประโยชน์ของประเทศชาติใน
ด้านเหมืองแร่ต่างๆ และขณะเขา
ได้ลาออกจากตำแหน่งต่างๆ ใน กอ.
รมน. และในศูนย์ป้องกันและปราบ
ปรามอาชญากรรมแล้ว

สำหรับการสอบสวนสาเหตุของ
การระเบิดที่หน้าศาลากลางจนมีผู้
เสียชีวิตถึง ๑๑ คน เมื่อวันที่ ๓๐ กย.
นั้น ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนยันว่า
เกิดจากอุบัติเหตุ แต่ฝ่ายแนวร่วมต่อ
ต้านเผด็จการแห่งชาติ ได้ให้สัมภาษณ์
ต่อสื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๕ ตค. ว่า
ตามหลักฐานที่ส่งตัวแทนไปรวบรวม
มาได้จากสถานที่เกิดเหตุ วิเคราะห์
ได้ว่า การระเบิดครั้งนี้ มิได้เกิด
ขึ้นโดยอุบัติเหตุ หากแต่มีผู้วาง
ระเบิดเข้าไปในฝูงชน และผู้ตาย
บางคน ตายเพราะถูกยิง ไม่ใช่จาก
ระเบิด

เพื่อนว่า

คนบ้าทภาคใต้

นายแพทย์เจริญ วัฒนสุชาติ ผู้
อำนวยการโรงพยาบาลสวนสราญรมย์
กล่าวว่า ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ปรา
กกว่าสถิติคนไข้โรคจิตบนเมื่อเปรียบ
เทียบกับปีก่อนๆ สูงกว่าถึง ๒๐%
คนที่เป็นโรคจิตส่วนมากอยู่ในวัยทำ
งานอายุ ๒๐-๔๕ ปี

ทว่าภาคใต้อายุที่เป็นโรคจิตมา
จากจังหวัดนครฯ มากที่สุด

สาเหตุกว้างๆ มาจากความกด
ดันทางเศรษฐกิจและสังคม เกิด
ความกลัวและผิดหวัง

ทางโรงพยาบาลสวนสราญรมย์
แม้จะมีนายแพทย์และพยาบาลน้อย
คือ มีแพทย์เพียง ๔ คนก็พยายาม
รักษากันเต็มที่ “มีอยู่รายหนึ่งคน
ไข้โรคจิต ได้เสี้ยมเงินมีลูกที่โรง
พยาบาล สามีหายก่อนเมื่อภรรยาหาย
สามีก็มารับภรรยา พร้อมกับลูกกลับไป”
น.พ. เจริญกล่าว

เสียงสุราษฎร์
สุราษฎร์ธานี

สุราษฎร์ธานี ๑ ตค. ๒๕๑๘

มาบประชาชนยกสอง

ตัวแทนมาบประชาชนยื่นยันให้ เลิกโครงการอ่างเก็บน้ำมาบประชาชน โดยเด็ดขาด ว่ารัฐบาลพยายามสร้าง ปัญหาให้ประชาชน หากงดกัน สร้าง จะต่อสู้งที่สุด

สืบเนื่องมาจากกรณีที่มีข่าวว่า ทางกรมชลประทานจะได้มีการรื้อฟื้น โครงการถนนมาบอีก โดยการให้ สัมภาษณ์ของรองอธิบดีกรมชลฯ ที่ ว่า จะให้มีการลงประชามติทั่วทั้ง จังหวัดชลบุรีในเร็ว ๆ นี้ และว่าชาวบ้านขณะนั้นเพียง ๓๐ ครอบครัว เท่านั้นที่คัดค้าน

นายประดิษฐ์ เอี่ยมเรือง ตัว แทนคนทรงขแรงว่า การรื้อฟื้น โครงการดังกล่าว เป็นการจุดชนวน สร้างปัญหาให้กับชาวบ้านไม่ให้อยู่กัน อย่างสงบเขาขอขแรงว่า

ชาวมมาบประชาชนไม่เคยร้องขอ อะไรจากรัฐบาลอยู่กันอย่างปกติสุข อุดมสมบูรณ์ทุกทอย่าง แล้วจะมา สร้างความเดือดร้อนให้ โดยจะมา ได้จากที่ท่ามาหากินเช่นนี้ จะเรียกได้ อย่างไรว่า รัฐบาลต้องการความสงบ ออกจากการสร้างอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ ก็เพื่อนำไปแก้ความขาดแคลนของ ผู้มาพักผ่อนหาความสำราญที่โรงแรม ในเขตพัทยา ซึ่งไม่มีเหตุผลอย่างย้ง รัฐบาลน่าจะเห็นความสำคัญของ เกษตรกรรมอยู่เป็นจำนวนมากและ ต้องการที่ท่ากันมากกว่า

ฉบับที่ ๑ ต.ก. ๒๕๑๘

เสียงปืนและความตาย นโยบายใหม่ของตำรวจไทย

วันนั้นเป็นวันที่ ๑๕ กันยายน เวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. เสียงปืน จากปากกระบอกปืนของเจ้าหน้าที่ ตำรวจวิทย์ หมายเลข ๒๐๑ ได้ดังขึ้น สองนัด

ปัง! ปัง!

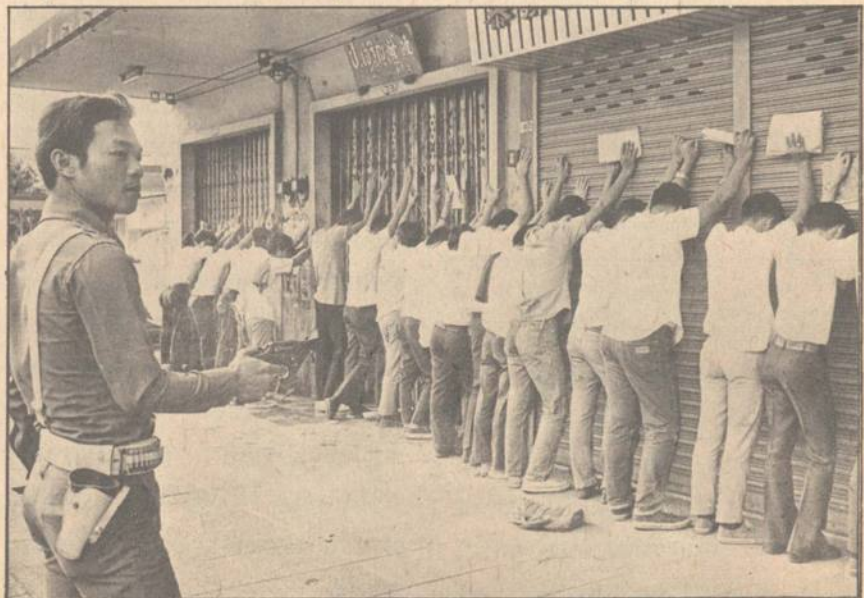
ทำเอานักเรียนช่างกลปทุมวัน ชงกำลัง รอคอยรถเมล์เพื่อที่จะกลับบ้าน เกิดเสียงฮือฮาขึ้น และเสียงปืนดังโต้ตอบไปเช่นกัน จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวก็ ระดมยิงปืน เข้าใส่กลุ่มนักเรียนที่กำลังยืนรอรถ เมล์อยู่ที่หน้าโรงเรียนนั้นอย่างเมามัน นึกอชนวนทุกจุดชนเมื่อวันนั้น “เรื่องมันเป็นอย่างนี้ครับ วัน นั้นนักเรียนวัดมกุฏกษัตริย์ ได้มาแข่ง กีฬา ทุนนักเรียนของเราบางคนซึ่ง เป็นศิษย์เก่าที่นั่น ก็ได้นำที่ทุนหนึ่ง สู่ไปขาย แต่เกิดถูกโหล่ไต่ออก

มา นักเรียนของเราอีกเลยจะมาตาม เพื่อนๆ ที่โรงเรียนไป แต่แล้ว เรื่องทั้งหมดก็ยุติลงในเวลาต่อมา เพราะประธานนักเรียนทั้งสองฝ่าย ได้ทำความตกลงเป็นที่เรียบร้อย”

อาจารย์อรุณพ ประพันธ์รงค์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลปทุม วัน ขแรงข้อเท็จจริงให้กับผู้สื่อข่าว “จตุรัส” และกล่าวต่อไปว่า

“แม้ว่าเรื่องจะยุติลงแก่นัก ก็ตาม แต่ทางกรมพลศึกษาได้โทร ศัพท์ไปบอกตำรวจว่านักเรียนจะตี กัน เจ้าหน้าที่ก็เลยยกกำลังกันมา โดยกรมพลศึกษาไม่ได้บอกให้ทาง เรา และวันนั้นก็ตรงกับวันที่มีข่าว ว่ารถเมล์จะสไตรค์กัน เราก็ปล่อย นักเรียนรอบบายซึ่งเลิกคิดให้กลับ ก่อน พอนักเรียนมาขึ้นรอรถกันเป็น

เหตุการณ์ที่หน้าโรงเรียนช่างกลปทุมวันหลังการปราบปรามอย่างรุนแรง

จำนวนมากๆ เขา เลยทำให้เจ้าหน้าที่เข้าใจผิด พอดกับมีเสียงระเบิดพลาสติกดังขึ้น ตำรวจก็เลยยิงขู่ ๒ นัด จากนั้นก็มีการยิงโต้ตอบกัน จนนักเรียนของเราบาดเจ็บกว่าสิบคน ประชาชนที่ผ่านมาถูกบนเจ้าหน้าที่ตายไป ๑ คน”

๑๘ กันยายน ตำรวจเจ้าหน้าที่เรียน ตำรวจเจ้าหน้าที่เรียนไม่มีความผิด ยุติธรรมอยู่ที่ไหน ใครจะรับผิดชอบ ข้างต้นนั้นคือข้อความในโปสเตอร์ประท้วงของนักเรียนวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ที่ติดอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนและที่ใกล้เคียง

“ตำรวจฆ่าเลนครบ มันยังพวกผมเหมือนลาสัตว์ ทงๆ ที่พวกเรา กำลังขอรอรถเมล์ที่จะกลับบ้าน ไม่ได้คิดที่จะไปติดกับใครอย่างที่ตำรวจเข้าใจ แล้วผลเป็นยังไง เพื่อนๆผมเจ็บไปตั้งสิบกว่าคน ชาวบ้านตายไปหนึ่ง เรื่องที่เกิดขึ้นใครจะรับผิดชอบ หรือถือว่าเป็นตำรวจที่ฆ่าประชาชนได้โดยไม่ผิดกฎหมาย” นักเรียนช่างกลผู้หนึ่งที่ขอสงวนนามกล่าวกับ ‘จตุรัส’

ในทำนองเดียวกัน ประชาชนที่เดินข้ามสะพานพระปิ่นเกล้าเมื่อเย็นวันที่ ๓๐ กันยายน อาจจะได้เห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจยิงบนรถคนพาหลายชุด เพียงได้ยินเสียงระเบิดพลาสติกดังขึ้น แล้วลอบยิงเจ้าหน้าที่เรียนกลุ่มหนึ่งที่ยืนระเบิดพลาสติกนั้นลงถนน จับโยนขึ้นบนรถเช่นเดียวกับสัตว์อย่างทารุณ ทำให้เสียงของชาวบ้านเริ่มวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจไปต่างๆ นานา บ้างว่าฆ่าเลน บ้างก็เห็นด้วย และบ้างก็ว่ารุนแรงเกินควร ทุกอย่างเกิดขึ้นภายหลังจากที่กรมตำรวจถูกกล่าวหาจากหนังสือพิมพ์บางฉบับว่าทำงาน

หย่อนสมรรถภาพ
“ผมนิยมใช้กฎหมายจัดการอย่างเด็ดขาดกับนักเรียนเกเร เชื่อว่าการปราบอย่างรุนแรงจะแก้ไขได้แต่ทงนี้ก็ต้องดูสถานการณ์ในขณะที่เกิดเหตุด้วย ว่าสมควรที่จะใช้อาวุธบนหรือไม่ แต่ในกรณีนี้ไม่น่าจะมีสาเหตุอะไรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้บนยิงเลย ตั้งแต่ผมรับราชการมาเกือบ ๒๐ ปี ไม่เคยเห็นเหตุการณ์อย่างนั้นมาก่อนเลย”

นายสไบโชค จันศิริ อาจารย์ฝ่ายปกครองวิทยาลัยช่างกลปทุมวันให้ความเห็นแก่ ‘จตุรัส’ พร้อมทั้งเปิดเผยสาเหตุที่นักเรียนบางกลุ่มมักจะวิวาทกันว่า

“เรื่องนี้เกิดจากการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนไม่จริงจัง ทำให้มีเวลาว่างมาก นักเรียนไม่รู้จะทำอะไรก็อาจชวนกันไปทะเลาะวิวาทกับคนอื่น เรื่องนี้ต้องแก้โดยอย่าให้นักเรียนมีเวลาว่างมากนัก ส่วนอีกสาเหตุหนึ่ง ก็เกิดจากการขี้แหย่ของบุคคลภายนอก ถ้าจะเรียกกันก็ว่า

ถูกจับคนเรียงตัวโดยตำรวจพร้อมอาวุธครบมือ

มอท ๓ แหละครบ เขาเห็นว่าพลังอาชวะเป็นพลังใหญ่ ถ้าหากให้ตักตัวเองก็จะเกิดแตกแยกเป็นก๊กเป็นเหล่า ทำให้รวมตัวกันไม่ได้ จึงพยายามก่อชนวน”

อาจารย์สไบโชคยังได้เปิดเผยต่อไปอีกว่า ในวันเกิดเหตุนั้นก็มกลุ่มกระตังแดงเสนอตัวเขามาเพื่อช่วยเหลือ แต่ทางอาจารย์ได้ปฏิเสธไป เพราะไม่เห็นด้วยกับการกระทำของกลุ่มบุคคลนั้น อันเป็นการผิดกฎหมาย บ้านเมือง ควรที่จะเป็นเรื่องของทางการบ้านเมืองมากกว่า

“ทงนี้ไม่มีกระตังแดงสักตัว ผมไม่เห็นด้วยครับ เพราะเรื่องไม่ใช่เรื่องที่จะคิดเอากำลังเขาวชนมาใช้”

อาจารย์สไบโชคกล่าวทางด้านนักจิตวิทยานัน นายประกาศ ประดิษฐ์กุล ได้ให้ความเห็นต่อ ‘จตุรัส’ ว่า

“การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้วิธีการปราบปรามอย่างรุนแรงถึงขั้นใช้อาวุธดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ มันช่วยอะไรไม่ได้หรอกครับ เพราะยังปราบ

รุนแรงเท่าไร เด็กก็ยิ่งเกลียดชัง และอยากลงดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มากจนเท่านั้น เรื่องการแก้ไขปัญหาคือ เด็กนักเรียนก่อการวิวาททุกครั้ง จะต้องแก้ไขที่ต้นเหตุของปัญหา หาไม่แล้วก็ไม่มันจะแก้ไขได้หรอกครับ การปราบปรามด้วยอาวุธเป็นเพียงจุดที่จะเพิ่มความรุนแรงในครั้งต่อไปเท่านั้น”

ส่วนอาจารย์ บรรยง พิมพ์มา อาจารย์ฝ่ายปกครองของท่านของวิทยาลัยช่างกลปทุมวันให้ความเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหานักเรียนตึกนั้นนั้น ไม่สามารถที่จะแก้ไขอะไรได้ เพราะขาดหลักจิตวิทยา โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ออกปราบนั้นก็ขาดความรับผิดชอบ ไม่ใช่ดุลยพินิจในการแก้ไขปัญหามาเมื่อตำรวจถูกกดดันจากสภาพของบ้านเมืองมานาน พอได้เวลาปล่อยก็ปล่อยกันเต็มที่

“การปราบปรามนักเรียนที่ก่อการวิวาทนั้น ผมยังไม่อยากตีเคียนหลักการของกรมตำรวจ ผมเชื่อว่าอาจมีการเกินเลยไปบ้าง แต่ก็ถือว่าเป็นเรื่องของบุคคลบางคนที่ไม่สมควรจะแบบมากกว่า ทางกรมตำรวจควรจะมีการอบรมเจ้าหน้าที่ชนผู้น้อย”

ข้าราชการชนพิเศษของกรมอาชีวศึกษาท่านหนึ่งกล่าวกับ ‘จตุรัส’ ถึงนโยบายการปราบปรามอย่างรุนแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อนักเรียน “ผมต้องการให้ปราบอย่างเข้มแข็ง คือจับตัวก่อเหตุให้ได้แล้วส่งฟ้องศาล ไม่ใช่มาตีสักคนเอง โดยฆ่าผู้ต้องหาตาย แต่ทุกวันนี้เป็นการปราบที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ จับแบบชู้ๆ ไม่ใช่ตำรวจเห็นนักเรียนกลุ่มหนึ่งโยนระเบิด แต่ไม่จับคนโยน กลับยังปล่อยให้เข้าไปยังกลุ่ม”

ข้าราชการชนพิเศษท่านดังกล่าวยังให้ความเห็นต่อไปว่า คนกรุง

สถิติการก่อเหตุทำร้ายร่างกาย

	โรงเรียน	นักเรียนก่อเหตุ	ห้องศาล	ต้องโทษ	เจ็บ	ตาย	ตำรวจเจ็บ
๒ พ.ย. ๕๑	รวม (๓๒๒ วัน)	๕๐	๑๐,๖๒๖	๒๒๑	๔๕	๑	๑๔
อึ้ง	เฉลี่ย (ต่อ ๑๐๐ วัน)	๑.๖	๓๓๐	๑	๒.๖	๑.๑	๑.๖
๑๕ ก.ย. ๕๑	รวม (๒๐ วัน)	๔	๑๓๐	๑๓	๐	๕	๐
อึ้ง	เฉลี่ย (ต่อ ๑๐๐ วัน)	๒	๖๕	๖.๕	๐	๒.๕	๐

ที่มา : กองสวัสดิการเด็กและเยาวชน, กองบัญชาการตำรวจนครบาล

เทพปัจจุบันนั้นอารมณ์เสงาย เพราะมีประชากรแน่นหนาเกินไป ทำให้สุขภาพจิตเสียหนทางที่จะแก้ไขนั้นรัฐบาลจะต้องทำให้คนสุขสบาย ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง

ส่วนนายสำเร็จ คำพะอ นักหนังสือพิมพ์ประจำกองบรรณาธิการ รวมประชาชาติ ให้ทัศนะในกรณีคือ ‘จตุรัส’ ว่า การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยการปราบปรามอย่างรุนแรง เพราะไม่ได้แก้ปัญหาคือต้นเหตุ และปัญหาของบ้านเมืองทุกวันนี้ที่เกิดขึ้นเพราะประเทศยังไม่เป็นเอกราช และไม่เป็นที่ประชาธิปไตย กฎหมายที่มีอยู่ทุกวันนี้ก็มิชอบพอชนชั้นหนึ่งเท่านั้น เด็กที่เกเรทุกวันนี้ก็เป็นผลผลิตส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งจะต้องแก้กันทั่วชนธรรม การเมืองและเศรษฐกิจของชาติ

“ที่ตำรวจเริ่มกำราบนักเรียนกันตอนนั้นก็เพราะเสียหน้ามาหลายครั้งแล้ว และต้องการฟื้นฟูอำนาจหลังจากเสียชอมานาน โดยเฉพาะการพังบ้านนายกรัฐมนตรี แต่การฟื้นฟูอำนาจของตำรวจกระทำกันในลักษณะปราบปรามรุนแรงซึ่งผิดวิธี ในทางที่ถูก

ควรตำรวจนั้นจะต้องรับใช้ประชาชน”

นายสำเร็จได้ให้ความเห็นต่อไปว่า การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของตำรวจโดยตรง แต่เป็นหน้าที่ของชนชั้นปกครองที่จะต้องแก้ไข แต่ในสภาพความเป็นจริงที่ตำรวจเป็นเครื่องมือของชนชั้นปกครอง จึงเป็นหน้าที่ร่วมกันที่จะต้องช่วยกันแก้ไข อันจะทำให้ปัญหาต่าง ๆ ลดน้อยลง

“ผมเชื่อว่าหากเรายังไม่มัฐบาลที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง ก็ไม่มีวันที่จะแก้ปัญหานี้ได้ เพราะปัญหาของรัฐบาลทุกวันนี้ คือการแย่งชิงผลประโยชน์ส่วนตัวกันทางออกจึงอยู่ที่ประชาชนต้องสามัคคีกันต่อสู้ให้โคกมาซึ่งอำนาจรัฐ” นายสำเร็จกล่าวในที่สุด

ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น พลตำรวจตรีวีเชษฐ์ แสงแก้ว รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลฝ่ายปราบปรามได้กล่าวว่า การปราบปรามของตำรวจนั้น ปกติแล้วจะปราบปรามตามกฎหมายอย่างเด็ดขาด แต่เฉพาะกรณีของนักเรียนนั้น ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจมักจะใช้วิธีนุ่มนวล

“เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบางครั้งก็อาจเกินเลยไปบ้าง เพราะบางที่ตำรวจก็เกิดอารมณ์การที่จะให้ตัดสินใจในทางสายกลางหรือลงตัวพอดีเป็นไปได้ยาก ตำรวจแต่ละคนมีอารมณ์และจุดยืนไม่เหมือนกัน” พลตำรวจตรีวีเชษฐกล่าว

สำหรับขั้นตอนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อเกิดกรณีนักเรียนทะเลาะวิวาทกันนั้น คนแรกจะทำการห้ามปรามด้วยการใช้เครื่องขยายเสียง หากไม่เชื่องก็จะเริ่มใช้แก๊สน้ำตา และถ้าเหตุการณ์รุนแรงยิ่งขึ้น ตำรวจก็จะใช้อาวุธปืนตอบโต้ ซึ่งกรณีนี้จะใช้เมื่อมีความจำเป็นจริงๆ และเป็นอันตราย

“ความจริงตำรวจไม่อยากจะ

ประจัญหน้ากับนักเรียนหรือครูครับ เพราะนักเรียนเหล่านั้นว่าไปแล้วก็เหมือนกับลูกหลานของเราเอง แต่เป็นเพราะหน้าที่บังคับและเพื่อป้องกันชีวิตตัวเอง แม้ฝ่ายตรงข้ามจะใช้อาวุธยิงเข้ามา ในขั้นตอนตำรวจก็จะยังไม่ยิงตอบ” พลตำรวจตรีวีเชษฐกล่าวเชิงขอความเห็นใจ

นอกจากนี้พลตำรวจตรีวีเชษฐแสวงหา ยังได้ชี้แจงอาวุธที่ใช้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อไปอีกด้วยว่าอาวุธร้ายแรงต่างๆ เช่นปืนเอ็ม ๑๖ ปืนลูกซองปราบจลาจล ปืนเอ็ม ๒๓ นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ตั้งใจไว้ใช้กับนักเรียนแต่อย่างใด แต่มีไว้ใช้กับกลุ่มบุคคลอื่น เพราะไม่แน่ใจว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดจากคนกลุ่มไหน

ขั้นตอนปรากฏเป็นข้อหาอยู่พักใหญ่ในหลายวงการ

พันเอกณรงค์ ได้รับการยกย่องว่าเป็นฮีโร่ขึ้นมา ชาว งานของ กตป. ในยุคนั้นจึงเต็มไปด้วยความกึกกัมมีชีวิตชีวาในหมู่ผู้ลอบดาบอาญาสิทธิ์เล่มนั้น ในขณะที่เดียวกันชื่อย่อของ กตป. ก็ถูกเปลี่ยนมาเป็น ‘เกสตาโป’ อันทารุณโหดเหี้ยม เมื่อพันเอกณรงค์ใช้ฟาดฟันพ่อค่านายทุนฝ่ายตรงข้ามหนักยิ่งขึ้น รวมทั้งนายทุนธรรมดาก็ถูกขู่เข็ญเพื่อบริจาคเงินจำนวนไม่น้อย

ในที่สุด กตป. ของผู้นำทางสามก็ต้องสิ้นสุดลงไปแล้ว และมอดใหม่กลายเป็นเถาเถา เมื่อไฟคุโชนที่อดอมนานานของประชาชนได้ระเบิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ งานตรวจตราและปราบปรามการทุจริตของข้าราชการในยุคนั้นจึงประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง เพราะเป็นที่สงสัยว่ามีไว้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน หรือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวกันแน่

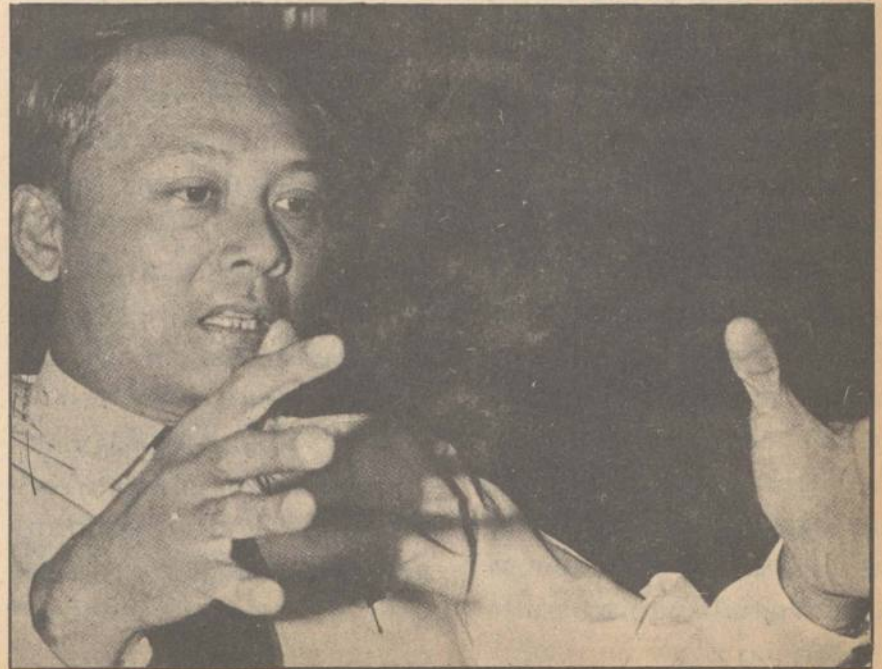
ครั้นหลังจากวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ รัฐบาลพระราชทานชุดนายตาวาสดี ไชยคุณา เลขานุการ ปปป.

จาก กตป. ถึง ปปป. กอดคอไปกับคอร์ปชั่น

ยุคสมัยที่ทหารยังครองความยิ่งใหญ่ค่าทำ ภายใต้อำนาจบังคับของถนอม-ประภาส-ณรงค์ ระหว่างปี ๒๕๑๔-๒๕๑๖ อยู่ในมือของ กตป. หรือคณะกรรมการตรวจตราและปราบปรามคอร์ปชั่น เป็นชื่อที่นำสะพรั่งกล้วอยู่ไม่น้อย สำหรับข้าราชการและพ่อค้าบางคนที่ขมอยู่คนละฝั่ง หรือไม่ยอมคอมท้าวให้แก่สามผู้นำและเหล่าบริวาร ดาบอาญาสิทธิ์ของ กตป. ทอขึ้นมาของพันเอกณรงค์ กิตติขจรนั้น ก็สามารถจะหาหนทางให้เกิดความเกรงกลัวได้

ในระยะแรกเริ่มของ กตป. อันเป็นแผนการเมืองแผนหนึ่งของตระกูลกิตติขจร ที่พยายามจะสร้างพันเอกณรงค์ผู้ลูกของจอมพลถนอมให้เป็นที่ศรัทธาของประชาชน เพื่อแสวงทางไปสู่ถนนการเมืองในอนาคตก็ได้ทำการเชือดคอไก่ให้ลึงดู โดย

อาศัยนายทุนเงินกู้และนายทหารบางนาย ที่ทุจริตในการคัดเลือกทหารเกณฑ์เข้ากองประจำการ ผลงานใน

สัญญา ธรรมศักดิ์ ได้เล็งเห็นถึงความเลวร้ายของการทุจริตคอร์รัปชันของบรรดาข้าราชการทั้งหลาย ว่าเป็นตัวร้ายในการบั่นทอนความเจริญของประเทศชาติ จึงได้รื้อฟื้นเอาแนวการปฏิบัติงานของ กตป. มาใช้อีกครั้ง แต่ให้เปลี่ยนชื่อใหม่มาเป็น 'คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ' หรือ 'ปปป.' ขึ้น โดยมีนายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นประธาน ส่วนตัวจักรกลสำคัญในการทำงานของคณะกรรมการชุดดังกล่าว ได้แก่ ดร. อุกฤษณ์ มงคลนาวิน คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้โด่งดังนั่นเอง

“การแต่งตั้งบุคคลที่เข้ามาดำรงตำแหน่งใน ปปป. นั้น ย้ำสำคัญว่าต้องกันมาให้ครบๆ ถ้าไม่ได้คนดีก็อย่าตั้งเสียเลยดีกว่า เพราะงานนี้เป็นดาบสองคม เมื่อตัวเองไม่บริสุทธิ์ก็จะเป็นอันตรายต่อข้าราชการ”

ดร. อุกฤษณ์ มงคลนาวิน กรรมการผู้ช่วยเลขานุการ ปปป. ในสมัยรัฐบาลสัญญาให้ที่ส่นะกับ ‘จตุรัส’

“การทำงานของ ปปป. ต้องได้คนใจถึงมือถึงจึงทำได้ แม้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีก็เรียกสอบสวนได้เป็นงานที่อันตรายมาก ผู้ที่จะมาทำงานต้องรอบรู้เขตของงาน และเป็นเรื่องที่เสี่ยงเพื่อชาติ แต่ส่วนใหญ่ที่แต่งตั้งเข้าไปมักไม่รู้งาน”

ดร. อุกฤษณ์ ได้ชี้แจงต่อไปอีกว่า งานของ ปปป. แต่เดิมนั้น ไม่มีอำนาจหรือกฎหมายรับรองในการทำงาน เพียงแต่มีหน้าที่ในการสอบสวนชนต้นเท่านั้น แล้วส่งเรื่องกลับไปยังกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดของข้าราชการนั้นๆ สังกัดอยู่สอบสวนต่อ ซึ่งบางเรื่องที่ ปปป. สอบมาแล้วก็เงิบหายไปเฉยๆ ส่วนอำนาจการลงโทษหรือเอาผิดกับข้าราชการ จตุรัส ๑๔

ผู้ทุจริตคอร์รัปชันก็ขึ้นอยู่กับกระทรวงเจ้าสังกัด

“อย่างเรื่องบริษัทเหมืองแร่เทียมโกและเอ็มโกที่เราเสนอให้เพิกถอนประทานบัตรนั้น เพราะเราสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนรู้เห็นเป็นใจในการให้ประทานบัตรครั้งนั้น และเคยวนข้าราชการเหล่านั้นบางคนก็ยังรับราชการอยู่ เพราะเราไม่มีอำนาจลงโทษ” ดร. อุกฤษณ์กล่าวถึงผลงานในอดีต

สำหรับการสืบเสาะหาข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ทุจริตประพฤติมิชอบของ ปปป. นั้น ข้อมูลส่วนใหญ่หรือแหล่งข่าวที่ได้มาก็มาจากข้าราชการด้วยกันเอง และจากการร้องเรียนของประชาชน จากนั้นทางคณะกรรมการ ปปป. ก็จะทำการวินิจฉัยว่า การร้องเรียนดังกล่าวนั้นมีมูลแค่ไหนหรือว่าเป็นเรื่องของ การกลั่นแกล้ง ซึ่งคณะกรรมการจะกรองกันหลายชั้น

“ผมเชื่อว่าการทำงานของ ปปป. จะสามารถปกป้องกันการทุจริตของข้าราชการได้ ถ้าข้าราชการหยุดทุจริตกันตอนนั้น แล้วมาตงตนกันใหม่บ้านเมืองก็จะก้าวหน้าไปอีกมาก อย่างในกรมตำรวจนี้ การทุจริตคอ

รัปชันของนายตำรวจชั้นนายพลเป็นเรื่องธรรมดา การจะเอาผิดกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่สัก ๒-๓ รายเป็นตัวอย่าง ทรวงๆ ลงมาก็คงจะเล็ก” ดร. อุกฤษณ์เสนอข้อคิดเห็น

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการ ปปป. ชุดใหม่ของรัฐบาล มรว. กึกกฤษ ปรามโซ อินันนายสวาสดี ไชยคุณา รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เป็นเลขาธิการนั้น เป็นการประเดิมการทำงานของคณะกรรมการชุดแรกที่มีโอกาสได้ทำงานอย่างเต็มที่ เพราะมีกฎหมายให้อำนาจอย่างกว้างขวางพอสมควรรับรองไว้

เช่นในมาตรา ๒๐ ของกฎหมายพิเศษดังกล่าว ซึ่งได้ประกาศใช้ก่อนที่รัฐบาลชุดนายสัญญาจะสิ้นสุดลงหนึ่งวัน ได้ให้อำนาจของคณะกรรมการ ปปป. สามารถที่จะเรียกข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ แสดงบัญชีรายชอทรัพย์สิน พร้อมหนังสือแจ้งการได้มาว่าโดยชอบหรือไม่ หากคณะกรรมการเกิดความสงสัย

“กรรมการ ปปป. ชุดใหม่ที่แต่งตั้งกันนั้น เท่าที่ผมขอแล้วยังสงสัย เพราะขอที่เสนอมาก็ไม่มีใครรู้จักเมื่อเทียบตัวบุคคลกับสมัยรัฐบาลอาจารย์สัญญาแล้วบาร์มีแทบไม่มี”

ดร. อุทกฤษณ์ แสดงความเป็นห่วงต่อ
การทำงานของคณะกรรมการชุดใหม่
“งานสำคัญ มีภาระและ
อุปสรรค ในความรู้สึกของผมก็
เหมือนกับทหารที่จะต้องเขารบมีทั้ง
อาวุธและกลวิธีสารพัด แต่ก็เป็นที่นา
ที่ที่จะต้องทำเพื่อความเรียบร้อยของ
บ้านเมือง และในเมื่อหน้าที่ผมได้
รับถือว่าเป็นเกียรติสูงสุด ก็ไม่เกรง
อะไร เพราะคนเราก็กัดมาแค่นี้”

นายสวาสดิ์ ไชยคุณา เลขานุการ
ปปป. คนใหม่ ซึ่งกำลังรอกการแต่งตั้ง
อย่างเป็นทางการจากสภาผู้แทน
ราษฎร กล่าวอย่างมั่นใจในตำแหน่ง
ใหม่ที่ได้รับ

ในขณะที่เดียวกันที่ชื่อนายสวาสดิ์
ถูกประกาศออกมาในฐานะเลขานุการ
ปปป. คนใหม่นั้น เรื่องราวในอดีต
และปัจจุบันของนายสวาสดิ์ก็ถูกปล่อย
ออกมาเป็นระลอกๆ ตั้งแต่เคยถูก
สอบสวนกรณีทุจริตในกรมอาชวะ
ของคณะกรรมการ ปปป. ชุดก่อน
แล้วเรื่องได้เงียบหายไป กระทั่งความ
ขัดแย้งระหว่างนายสวาสดิ์กับนาย
สุรเดชซึ่งเป็นรองอธิบดีกรมเดียวกัน
ถึงขนาดที่ข่าวยกออกมาว่า เมื่อนาย
สวาสดิ์ได้เป็นเลขานุการ ปปป. แล้ว
จะจัดการเรื่องคอร์ปชั่นในกรมอาชวะ
อย่างขนานใหญ่กันทีเดียว เป็นการ
แค้นเคืองในกรณีที่นายสวาสดิ์เคยถูก
กล่าวหามาแล้วในอดีต

“เรื่องทุจริต ปปป. เป็นเรื่อง
เก่า สมัยผมเป็นผู้อำนวยการเทคนิค
ภาคพายัพ มันเป็นเพียงบัตรสนเท่ห์
อิทธิพล ทาง ปปป. จึงมีหนังสือให้
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสอบ
สวนเรื่องนี้ ซึ่งขณะนั้นผมเป็นสมา
ชิกสภานิติบัญญัติอยู่ และกำลังดูงาน
อยู่ที่ยุโรป กลับมาจึงรู้เรื่อง แต่เรื่อง
ก็แค่นั้น ไม่มีอะไรเกิดขึ้นแล้วเรื่อง
ทั้งหมดก็เงียบไป”

นายสวาสดิ์ ไชยคุณา เปิดเผย

ข้อเท็จจริงในอดีต พร้อมปฏิเสธความ
ขัดแย้งกับนายสุรเดชรองอธิบดีกรม
เดียวกันกับ ‘จตุรัส’

“ไม่มีอะไรหรอกครับ มีพวก
เด็กๆ เข้าใจผิดเอาไปพูดเท่านั้น ผม
กับคุณสวาสดิ์ก็ยังไม่พูดจากันด้วย เพียง
แต่ไม่ค่อยมีเวลาได้พบปะกันเท่านั้น”
นายสุรเดชขบแค้นความเป็นมาของการ
ขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับนายสวาสดิ์
อย่างอารมณ์

นายสุรเดชยังได้ชี้แจงข่าวการ
คอร์ปชั่นในกรมอาชวะศึกษาต่อไป
อีกว่า เรื่องนี้ปกติก็อยู่ในสายงาน
ของรองอธิบดีสวาสดิ์ ไม่จำเป็นต้อง
ให้เป็นเลขานุการ ปปป. นายสวาสดิ์
ก็สามารถที่จะจัดการเรื่องคอร์ปชั่น
ได้

“กรณีคุณสวาสดิ์นั้น สมัยก่อน
ที่ผมทำงานอยู่มีคนร้องเรียนมา
แต่ก็ยังไม่ปักใจเชื่อนัก ก็ส่งเรื่องให้
คตง. เขาสอบเพิ่มเติม ในเมื่อการ
แต่งตั้งเลขานุการ ปปป. เกิดมีเสียง
วิพากษ์วิจารณ์กัน ก็ขอทสภาค
จะสอบสวน เพราะตัวเลขการนม
ความสำคัญมาก เป็นตัวทำงาน
ทีเดียว...”

“... ครับ ผมหนักใจต่อกรร
การชุดใหม่ ผมไม่สงสัยในความ
สุจริต แต่เรื่องประสิทธิภาพในการ
ทำงานยังไม่รู้ ต้องให้โอกาส ผม
ถือว่าเรื่องนี้สำคัญมาก เพราะโครง
การต่างๆ ของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็น
การผันเงินปฏิรูปที่ดินและอื่นๆ หาก
ข้าราชการทุจริตเสียแล้วก็ล้มเหลว
หมด” ดร. อุทกฤษณ์กล่าว

ทางด้านนายสวาสดิ์ เลขานุการ
ปปป. คนใหม่นั้น กล่าวว่าอย่าได้
หวังอะไรจาก ปปป. มากนัก เพราะ
ไม่ใช่เวทดาจะเป็นหม้อผัดดีให้ห
ขาดได้ งานหนักเหมือนหม้อรักษาโรค
เรื้อรังต้องใช้เวลานาน เจตนาของ
หม้อเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าใช้ความ
ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตัวเอง ไรก็

ต้องดูแล

“ผมมีความหยิ่งที่พอผมทงไว้
ให้เป็นมรดก ก็ความซื่อสัตย์ในตัว
เอง ซึ่งผมพูดได้เต็มปากกับทุกคน
ว่า พอผมรับราชการมาด้วยความ
ซื่อสัตย์สุจริต ผมคิดว่าผมไม่กลัว
งานอะไรทั้งสิ้น เพราะผมมีพื้นฐาน
มาจากสงฆ์” นายสวาสดิ์กล่าวยืนยัน

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าเลขานุการ
ปปป. คนใหม่จะมีความเป็นมาเช่นไร
หรือการได้รับแต่งตั้งครั้งนี้จะเป็นไป
โดยเส้นสายใคร แต่การทำงานของ
กตป. ในอดีตย่อมเป็นบทเรียนที่
สำคัญ สำหรับคณะกรรมการ ปปป.

ชุดใหม่ ที่จะดำเนินรอยตามสามผู้
นำในอดีตหรือจะทำงานเพื่อผลประโยชน์
ของประเทศชาติ

งานค้างค้ำแต่ ปปป. ชุดก่อน
ไม่ว่าจะเป็นการคอร์ปชั่นในกระทรวง
คมนาคม กรมชลประทาน กรม
ตำรวจ และอื่นๆ อีกมากมาย มี
ข้าราชการที่ถูกระบัพัวพันกับการค
อร์ปชั่นตั้งแต่ชั้นพิเศษในระดับปลัด
กระทรวง อธิบดีและรองอธิบดี จ
นวน ๑๐ ราย ข้าราชการชั้นพิเศษ
และชั้นเอกอื่น ๆ อีก ๕ ราย และช
รองๆ ลงไปอีกหลายสิบรายนั้น เป็น
งานเก่าที่ทำทวายประสิทธิภาพของกร
ทำงานของคณะกรรมการชุดใหม่เป็น
อย่างยิ่ง ว่าสามารถที่จะทำงานเพื่อ
ประเทศชาติได้อย่างแท้จริงหรือไม่
ตลอดจนคดีอิทธิพลอย่างการทุจริต
ในหน่วยบรรเทาสาธารณภัย ที่มีอดีต
พลตำรวจตรี มรว. เจตจันทร์ ประ
วีตร ตกเป็นผู้ต้องหา และการใช้เงิน
งบราชการลับของกระทรวง กรม
กองต่างๆ โดยเฉพาะงบประมาณ
ใหม่ที่รัฐบาลตั้งรายจ่ายไว้สูงถึงหก
หมื่นกว่าล้านบาท ซึ่งเป็นงานที่ทวาย
ต่อเลขานุการ ปปป. คนใหม่ผู้ประ
ภาศ ‘ความหยิ่ง’ ต่อมรดกที่พอทง
ไว้ให้ ว่าจะทำจริงอย่างที่พูดไป
หรือไม่

เมอสหพรรคตัดขาด ฝ่ายค้านก็เคลื่อนไหว

ข่าวความแตกแยกกันอย่างหนักหน่วงในรัฐบาลสหพรรค ทังชันจะมีการตัดเชือกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งออกไปนั้น และได้มีการเตรียมงานจัดตั้งรัฐบาลใหม่ระหว่างพรรคการเมืองบางพรรค ที่เป็นพรรคฝ่ายค้านในปัจจุบันและฝ่ายที่ร่วมรัฐบาลขณะปรากฏเป็นจริงจึงมากจน เมื่อนายทวิช กลั่นประทุม หัวหน้าพรรคธรรมสังคมประกาศอย่างเด็ดขาด ว่าไม่สามารถจะร่วมหลอมโรงกับรัฐบาลต่อไปอีกได้ หากพรรคชาติไทยอันมีพลตรีประมาธ อติเรกสาร ผู้เป็นหัวหน้าพรรคอยู่นั้นยังร่วมอยู่ในสหพรรค

สาเหตุใหญ่ที่ทำให้ นายทวิชกล้าประกาศเป็นศัตรูอย่างจริงจังกับพลตรีประมาธนั้น สืบเนื่องมาจากการแต่งตั้งตำแหน่งนายทหารชั้นสูงของกองทัพบกเมื่อต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา พลตรีประมาธต้องการเอา นายทหารคนสนิทของตนเข้าไปรอตำแหน่งใหญ่ในทัพบกเมื่ออนาคตมาถึงซึ่งหมายถึงพลเอกสาชหุค เกิดผล นายทหารชั้นผู้ใหญ่แห่ง กอ.รมน.

ถกเถียงไปอีกที่ว่า ทำไม นายทวิชจึงยอมไม่ได้ที่พลตรีประมาธจะเอาคนของตนเข้าไปใส่แทนตำแหน่งนายทหารที่พลเอกกฤษณ์ สีวะรา อดีตผู้บัญชาการทหารบกตั้งไว้แต่เดิมก่อนจะเกษียณอายุราชการเพราะเกรงว่าพลตรีประมาธจะสั่งสมกำลังฝ่ายทหารไว้ ทำให้อำนาจการต่อรองทางการเมืองที่ทหารหนุนหลังอยู่ของฝ่ายตนต้องอ่อนกำลังลงในภายหน้า

ความจริงอีกประการหนึ่งที่สืบเนื่องจากวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เมื่ออดีตสามเผด็จการต้องถกขับไล่ออกไปโดยประชาชนนักเรียนนักศึกษา นั้น พลเอกกฤษณ์ สีวะรา ซึ่งแต่ก่อนได้ร่วมหัวจมท้ายมากับจอมพลถนอม กลับตัดสินใจออกห่าง ทั้งยังได้ขับไล่อดีตร่วมด้วยเมื่อหลัง ๑๔ ตุลาคม จากสาเหตุข้างต้นนี้ และการเมืองไทยในวันข้างหน้าของ ๑๔ ตุลาคมเมื่อ ๒ ปีก่อนจะต้องมีการเลือกตั้งอย่างแน่นอน เพื่อให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย พลเอกกฤษณ์จึงจำเป็นต้องสร้างฐานอำนาจทางการเมืองของตนเอาไว้ เพื่อเป็นการต่อรองกับกลุ่มพลังเก่าที่ยังคงค้างอยู่ทั้งพรรคธรรมสังคม พรรคสันติชน และพรรคการเมืองอื่นๆ อีกบางพรรคในรัฐบาลสหพรรค พลเอกกฤษณ์ล้วนมีอิทธิพลอยู่ไม่น้อย

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช   ม.ร.ว. กึกกฤษ ปราโมช

“แม้ที่พฤษณ์เป็นนักการทหารและนักการเมืองที่ฉลาดรอบคอบอย่างหาตัวจับยากคนหนึ่ง และท่านก็เป็น ‘เงา’ ที่ยิ่งใหญ่ไม่น้อยในรัฐบาลชคน ถ้าคุณจำได้ จะเห็นว่าการจัดตั้งรัฐบาลในตอนแรกนั้นใครๆ ก็ต้องวิ่งไปหาแม่ทัพพฤษณ์ ส่วนคุณทวิชก็นับว่าแกล่เล่นบทบาทของแกล่ได้เก่งทีเดียว” ผู้ใกล้ชิดในวงการเมืองท่านหนึ่งเปิดเผยกับ ‘จตุรัส’

เมื่อความขัดแย้งผลประโยชน์ทางการเมืองระหว่างนายทวิช หรือจะให้ตรงประเด็นคือระหว่างพลเอกกฤษณ์ สีวะรา กับพลตรีประมาธ อติเรกสารที่เกือบจะไปด้วยกันไม่ได้อยู่แล้วนั้น ถ้าหากพลตรีประมาธยังคงคิดที่จะดึงเอาคนของตนเข้าไปในกองทัพบก นอกเหนือจากรายชื่อที่สภากลาโหมเสนอไปแล้ว รัฐบาลสหพรรคก็คิดว่า จะล้มลงอย่างแน่นอน

นายทวิช กลั่นประทุม ซึ่งบางครั้งทนไม่ได้ต่อการประนีประนอมของ มรว. กึกกฤษ ปราโมช และการไม่ยอมปรับปรุงคณะรัฐมนตรีตามเสียงเรียกร้องของพรรคธรรมสังคม ก็จะนำลูกทิ่มตจากรัฐบาลสห

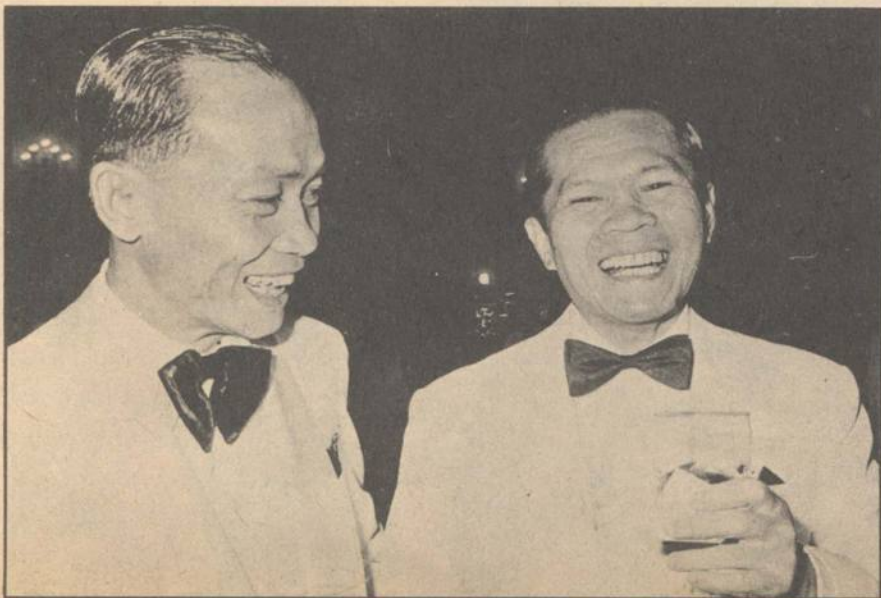

พลเอกฤษณี สุวรา

พรรค ไปร่วมกับพรรคประชาธิปไตย พรรคเกษตรสังคม พรรคสังคมนิยมและอื่นๆ โดยอาศัยการไม่ผ่านพิจารณาของประธานาธิบดี

“หลังเสร็จสิ้นการพิจารณาแล้ว จะมีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรีอย่างแน่นอน ถ้ายังไม่มี การเปลี่ยนอีก ไม่ต้องรอให้ฝ่ายค้าน มาล้มหรือถ่วง พวกเราจะล้มกันเอง” นายสถาปน์ ศรีจันทร์ ลูกพรรคธรรม สังคมประกาศอย่างจริงจัง ซึ่งตรงกับคำให้สัมภาษณ์ของนายทอง หยอด จิตตะวีระ รมต. พาณิชยว่า หากมี

นายทวีช กลั่นประทุม พลตรีประมาณ อติเรกสาร

การเปลี่ยนตัวรัฐมนตรีกันแล้ว ก็ขอให้เปลี่ยนกันอย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่ไล่กันออกเฉยๆ

จากข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้เช่นนี้ที่ว่านายกฯ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้างของรัฐบาลเอง หลังจากที่ได้มีการเบี่ยงบ่ายหลีกเลี่ยงมานาน จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้พรรคธรรมสังคมตัดสินใจผ่านงบประมาณประจำปี ซึ่งในระยะแรกมีข่าวว่าพรรคธรรมสังคมจะร่วมคัดค้าน

“ขณะนั้นเป็นที่เข้าใจว่า พรรคเกษตรสังคมจะเข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาล หลังพิจารณางบประมาณ เขาจะเข้าร่วมกับรัฐบาลสหพรรค ซึ่งก็ไม่แน่ว่าทางสหพรรคจะตัดพรรคชาติไทย ออกหรือไม่” นายธานี ศักดิ์เศรษฐศาสตร์. พรรคสังคมนิยมฯ เผย

สำหรับทางด้านพรรคประชาธิปไตย ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านในขณะนั้นก็ได้มีความเคลื่อนไหวที่จะจัดตั้งรัฐบาลเช่นกัน แต่ก็ไม่สามารถที่จะตัดทานการผนึกกำลังของ สส. ฝ่ายรัฐบาลที่จะผ่าน พรบ. งบประมาณฉบับนี้ได้ ภายในพรรคประชาธิปไตยเองจึงมีการพูดอย่างหนาหูว่า หลัง

การพิจารณางบประมาณแล้ว จะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๕ ด้วยเหตุผลที่ว่ารัฐบาลไม่สามารถที่จะบริหารประเทศได้ตามนโยบายที่แถลงไว้

ความเคลื่อนไหวดังกล่าวของพรรคประชาธิปไตย นักสังเกตการณ์ทางการเมืองกล่าวว่า จะทำไม่สำเร็จ เพราะไม่สามารถรวบรวมเสียงข้างมากได้ อีกประการหนึ่งพรรคเกษตรสังคมก็เตรียมที่จะไปเข้าร่วมกับฝ่ายรัฐบาลแล้ว

“เมื่อพรรคประชาธิปไตยรู้ว่า ขณะนั้นตัวเองยังเป็นรัฐบาลไม่ได้ จึงได้วางแผนที่จะกำจัดพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามคือพรรคพลังใหม่ เพราะพลังใหม่เขาโตอย่างน่ากลัว เลือกลงตั้ง กทม. ที่ผ่านมาประชาธิปไตยก็เกือบไป ทางนั้นเขาเลยต้องวางแผนฆ่าเสียแต่ต้นๆ ด้วยการปล่อยข่าวว่า พรรคพลังใหม่จะเข้าร่วมตั้งรัฐบาลกับพรรคกิจสังคม ซึ่งจะทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธา ทั้ง สส. กรุงเทพจำนวน ๒๓ ท่านจะได้อยู่กับเขาอย่างเดิม” แหล่งข่าวที่ทราบเรื่องจัดเบ็ดเสร็จกับ ‘จตุรัส’

สำหรับข้อสังเกตที่ว่า จะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน ที่พรรคประชาธิปไตยของ มรว. เสนีย์ ปราโมช ผู้ที่ จะร่วมกับพรรคกิจสังคมของ มรว. กึกกฤษผูนองจัดตั้งรัฐบาล

“ผมจะบอกคุณก็ได้ แต่อย่าใส่ชื่อผมลงไปนะ เดียวจะโกรธกันตาย เรื่องนี้เป็นแผนกนโยบายทางการเมืองธรรมดา ที่จะขุดความเคลื่อนไหวของสองพรรคนี้ให้ยาวนานที่สุดในวงการเมือง หากพรรคหนึ่งไป หมายถึงประชาชนไม่นิยม อีกพรรคหนึ่งก็จะยังอยู่ หากทั้งสองพรรคนี้มารวมกันแล้วทำไม่ได้อย่างที่คุยไว้ ก็เท่ากับฆ่าตัวตายชัดๆ” สส. ฝ่ายรัฐบาลผู้หนึ่งซึ่งขอสงวนนามกล่าวกับ ‘จตุรัส’

สอบกรณี ๑๔ ตุลาคม คำตอบจะมีหรือ

ว่า บุคคลทั้งสามได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และแฝงไว้ด้วยโทสะจริตมุ่งหมายทำลายล้าง นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน รัฐบาลจะได้มอบให้

เช้าตรู่ของวันนั้น กระบองของตำรวจที่หวดฟาดบนร่างประชาชน นักศึกษา ไม่ว่าจะชายว่าหญิงบนถนน พระราม ๕ ข้างสวนจิตรลดา เป็น กระบองที่หวดฟาดลง โดยคำสั่งของใคร จอมพลประกาศผู้รักษาการณ์ ในตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจขณะนั้น แต่ผู้เดียวหรือเปล่าที่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น

เฮลิคอปเตอร์ ๒ ลำ ของกรมการขนส่งทหารบกที่พื้นเอกฉรงค์ กิตติขจร ขี่ไปไล่ยิงประชาชนที่ชุมนุมกันอยู่ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใครเป็นผู้อนุมัติ และรับผิดชอบการยิง

รถถังจากกองพันทหารม้าที่สี่ คืบคลานออกมาบดขยี้ประชาชนบนถนนราชดำเนินได้อย่างไร

กำลังทหารอาวุธเบา จากกรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ วิ่งมาสาดกระสุนใส่ประชาชนหน้ากรมประชาสัมพันธ์ ด้วยคำสั่งระห่ำของ พันเอกฉรงค์ ผู้บังคับบัญชาแต่ผู้เดียวเท่านั้นหรือ หรือมีใครร่วมรู้คิดเสนอแนะอีกบ้าง อย่างไร สมควรได้รับการพิจารณาโทษเพียงไหน

ทั้งหมดนี้ เป็นคำถามที่ผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์วันนั้นจะต้องตอบให้กระจ่าง รัฐบาลเองก็ทำท่าจะตอบมาหลายครั้ง แต่ตอบอย่างไรก็ไม่ชัดเจนชัดคำ ให้ประชาชนเจ้าของคำถามกระจ่างได้สักที

รัฐบาลสัญญาหนึ่ง เคยออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ตั้งแต่เหตุการณ์เพิ่งผ่านพ้นไปใหม่ ๆ ประกาศฉบับนั้นลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ อ้างรายงานการสอบสวน

ข้อเท็จจริงจากกระทรวงกลาโหม เรื่องการสั่งการของจอมพลถนอม กิตติขจร และจอมพลประภาส จารุเสถียร และการปฏิบัติการของพันเอกฉรงค์ กิตติขจร

“รัฐบาลได้พิจารณาพฤติการณ์ของจอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอกฉรงค์ กิตติขจร ตามสำนวนการสอบสวนของกระทรวงกลาโหมแล้ว เห็น

เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป”

นั่นคือ คำสรุปของแถลงการณ์ฉบับนั้น เป็นคำสัญญาที่ไม่มีผลในเชิงปฏิบัติของรัฐบาลมะเขือเผา

แต่แล้วสำนักนายกรัฐมนตรีในยุคนั้นกลับแจกแถลงการณ์ในเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม โดยบอกว่า ความเป็นจริงแล้ว เมื่อตอนเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๖ นั้น กระ

ทรงกลาใหม่ไม่เคยทำการสอบสวน
กรณีเลย และรัฐบาลชุดสัญญาหน่ง
ก็ไม่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนิน
การตามกฎหมายในเรื่องนี้ด้วย ทาง
กลาใหม่อ้างว่า (ตามหนังสือฉบับ ๑๘
ชค. ๑๖ ถึงนายกฯ) ปฏิบัติการของ
ทั้งสามคนเกี่ยวข้องกับตำรวจและพล
เรือน ซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจกลา
ใหม่ที่จะสอบสวน

สมัยรัฐบาลสัญญาสอง ตอน
ใกล้สิ้นบทแล้ว จอมพลถนอมก็แอบ
กลับมาจากนักศึกษ ประชาชนต้อง
รวมตัวลุกฮือขึ้นขับไล่ แล้วทางศูนย์
กลางนิสิตนักศึกษาก็ได้เรียกร้องให้
มีการสอบสวนความผิดของบุคคลทั้ง
สามคณะรัฐมนตรีขณะนั้นก็มีคำสั่ง
ถึงรัฐมนตรีกลาใหม่ให้รวบรวมหลัก
ฐานข้อมูลต่างๆ คำสั่งจากคณะรัฐ
มนตรีลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘

พล.อ. ครวญ สุทธานินท์ รัฐ
มนตรีว่าการกระทรวงกลาใหม่สมัย
รัฐบาลสัญญาสองฯ แจกกับสอมวลชน
เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคมว่า ตนได้
สั่งการให้ทางปลัดกระทรวงดำเนิน
การตามหนังสือของเลขฯ คณะรัฐ
มนตรี แต่ก็ไม่ได้รับผลการสอบ กระ
ทั่งพ้นจากหน้าที่ไป เมื่อเดือนกุมภาพันธ์

เป็นอันว่า รัฐบาลสัญญา
ธรรมศักดิ์ ทั้งสองชุดมิได้ดำเนิน
การในเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จ

จู่ๆ เมื่อกลางเดือนกรกฎาคม
รัฐบาลชุดนี้ ก็สั่งให้นายอนุวรรตน์
วัฒนพงษ์ศิริ รองเลขาธิการสำนัก
นายกรัฐมนตรีเดินถือแถลงการณ์มา
แจกหนังสือพิมพ์ว่า "รัฐบาลสัญญา
เขาไม่ทำอะไรกับสามคนนั้นเลยนะ"
แล้วก็เสนอตัวว่า จะเอาเรื่องเขาที่
ประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อแต่งตั้ง
กรรมการสอบสวนต่อไป

ระยะนั้น ตัวแทนกลุ่มนักศึกษา
ธรรมศาสตร์ผู้รักความเป็นธรรม ก็
รีบคัดลอกออกมาว่า รัฐบาลชุดนี้จะ

หาเสียงกับประชาชน โดยการโจมตี
นายสัญญา ธรรมศักดิ์ และให้ข่าว
ออกมาเพื่อเบนความสนใจของประ
ชาชนจากข่าวเกี่ยวกับเร่ที่นักศึกษา
ประชาชน กำลังต่อสู้อยู่ในขณะนั้น
แต่เรื่องนั้นก็เงียบไปอย่างรวดเร็ว
เรื่องนมาดังขึ้นอีกครั้ง เมื่อรัฐ
มนตรีกลาใหม่บอกกับหนังสือพิมพ์
เมื่อต้นเดือนตุลาคมว่า จะให้
พล.ร.อ. กมล สัตตะกลิน รัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงกลาใหม่เป็นประ
ประธานคณะกรรมการสอบสวนเรื่อง

'จตุรัส' สอบถามไปยัง พ.อ.
บัญญัติ สิงศักดิ์ ทหารคนสนิทของ
พล.ต. ประมาธ อติเรกสาร รัฐมน
ตรีกลาใหม่ ก็ได้ทราบรายละเอียดว่า
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ
จะออกในวันที่ ๘ หรือ ๑๐
ตุลาคม ทั้งนี้เป็นผลมาจากมติคณะ
รัฐมนตรีที่ประชุมในเรื่องนี้กัน เมื่อ
วันที่ ๒๒ กรกฎาคม

นักวิชาการผู้เฝ้ามองวงการ
สัญญา ธรรมศักดิ์

อำนาจอย่างใกล้ชิดให้ที่สนะต่อการ
รอฟันเรื่องตนเอง โดยฝ่ายรัฐบาล
ในขณะที่ไม่มีความเสี่ยงเรียกร้องจากฝ่าย
ประชาชนเท่าใดนักนั้นว่า

"เรื่องนั้น มันถือได้ว่าเป็นแผล
ใหญ่ที่รัฐบาลจะปฏิเสธการรับรู้ไม่ได้
หากปฏิเสธก็จะต้องถูกมองในแง่ สมวิ
ร่วมคิดกับบุคคลทั้งสาม"

"มันเป็นดาบสองคมสำหรับรัฐ
บาล อาจเป็นโอกาสให้กำจัดใคร
บางคนลงไป หรือเพียงเพื่อให้ได้
คะแนนนิยมจากประชาชนเพิ่มขึ้น
แต่หากผลออกไม่เป็นที่พอใจของประ
ชาชน ก็อาจเจอเสียงเรียกร้อง หรือ
บางทีอาจเป็นความประสงค์ที่จะสร้าง
แรงต่อต้าน สร้างเสียงเรียกร้องจาก
ประชาชนขึ้น เพื่อการเดินแค้นทาง
การเมืองภายในวงการของผู้มีอำนาจ
กันเองก็ได้"

พล.ร.อ. กมล ผู้ได้รับมอบหมาย
ตำแหน่งประธานคณะกรรมการสอบ
เรื่อง ก็กล่าวกับสอมวลชนฉบับหนึ่ง
ว่า "ไม่มีใครอยากเป็นหรือถูก ผม
เองก็ไม่อยากเป็น กลัวถูกตำ" ซึ่ง
เป็นการออกตัวที่ตรงไปตรงมา

การเฝ้าคอยของประชาชนที่ต้อง
การเห็นผู้ผิดได้รับโทษทัณฑ์ให้เหมาะ
สมกับอาชญากรรมที่ได้อำนาจไป ก็ดู
เหมือนยังต้องเฝ้าคอยกันต่อไปอีกสัก
ระยะหนึ่ง ให้คณะกรรมการชุด
นี้ ได้ลงมือปฏิบัติการสอบสวนเรื่อง ไปให้
เสร็จ หรือไม่อีกที่การเฝ้าคอยของผู้
คน อาจจะต้องเป็นหมิ่นต่อ ไปอีกครึ่ง
หนึ่งก็ได้

ประธานคณะกรรมการเองก็ได้
เอ่ยออกมาซึ่งว่าการออกตัวที่ตรงไป
ตรงมาดีกว่า

"ผมว่า งานชิ้นนี้คงไม่สำเร็จ...
ถ้าผมหลุดจากตำแหน่ง ผมก็หมัด
หน้าที ตอนนั้นยังกำลังวันๆ อยู่ด้วย"

และถ้าเป็นเช่นนั้น ความหึง
หวาดของประชาชนก็จะเพิ่มปริมาณ
ขึ้นอีกระดับหนึ่งเป็นแน่

การทดลองแบบไทย

นายเวียด แวน ปรากห์ แห่ง คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัย การัดัน เมืองออกตาวา ประเทศ แคนาดา ได้เขียนถึงเมืองไทย เป็น บทความตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ - ๖๖ ซังตันโพสต์ ฉบับวันที่ ๖ กันยายน สักวันว่า

เมืองไทยกำลังอยู่ในระหว่างการ ทดลองที่น่าใจหายใจกว่ากับรัฐบาล ประชาธิปไตย ขณะที่คอมมิวนิสต์ได้ ชัยชนะอย่างเด็ดขาดในข้างบ้านอย่าง ลาว กัมพูชา และเวียดนามเหนือก็ มีที่ท่าว่าจะให้ความสนับสนุนขบวนการ ก่อการร้ายไทยที่น่าโดยฝ่ายคอมมิวนิสต์

ประชาธิปไตยที่ค่อนข้างล้มลุกคลุกคลานของไทยในขณะนี้มีอายุยืน ยาวมาร่วมสองปีแล้ว หลังจากที่ระบบเผด็จการทหารถูกโค่นลงโดยพวก นักศึกษา และในปัจจุบันนี้ รัฐบาล คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็ได้ให้คำมั่น สัญญาว่า จะพยายามพัฒนาเศรษฐกิจ ของชนบทที่พัฒนาอย่างเชื่องช้ามา นานให้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วขึ้น ให้ ได้

ความอยู่รอดของเมืองไทยเป็นเรื่องที่ประกันได้ยาก ในสถานการณ์ หลังสงครามอินโดจีนที่เป็นเสมือน กระแสน้ำที่ยังไหลเชี่ยวกรากอยู่ การ จับกลุ่มกันในหมู่ทหารไทย ก็เป็น สิ่งที่บ่อนทำลายระบอบประชาธิปไตย และเป็นอุปสรรคต่อการปรับปรุง โครงสร้างทางเศรษฐกิจให้มีความ

ยิ่งกว่านั้น หน่วยข่าวกรองทน คาดกันว่า หลังฤดูฝนในราวเดือน ตุลาคม และพฤศจิกายน ขบวนการ ก่อการร้ายที่มชุกชุมอยู่แถบชายแดน และยังไม่เข้มแข็งมากนักนั้น จะเพิ่ม การรุกรานกันด้วยความช่วยเหลือ ด้านทหารจากเวียดนามเหนือ

แต่ไม่ว่าจะเปรียบประเทศที่ อุดมไปด้วยทรัพยากรสูงค่าแห่งนั้น เป็นตัวโคมี่โนตัวหนึ่งได้หรือไม่ก็ตาม ประเทศนั้นก็จะมีลม ดร. เสนาะ อนาคูล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยกล่าวว่า "เรายังมี โอกาสได้อยู่ เพราะเรามีความก้าวหน้า (ทาง เศรษฐกิจ) บางอย่าง บัญชีหมิ่นอยู่ ที่เวลาเท่านั้น"

เป็นสิ่งที่ไม่มีข้อถกเถียงได้เลย ว่า ระยะเวลาหนึ่งหรือสองปีข้างหน้า เป็นระยะที่มีความสำคัญที่สุดต่อ อนาคตของประเทศไทยในภายหน้า อย่างมาก และอนาคตของประเทศ ไทยก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญไม่เพียง

ต่อเอเชียอาคเนย์เท่านั้น แต่ยังมี ความหมายต่อชายทวีปเอเชียตะวันออกทั้งแถบ หากประเทศไทยจะต้อง มีอันเป็นไปเหมือนการล่มของตัวโคมี่โนเข้าจริงๆ ประเทศเคียงข้างอย่าง มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ก็จะต้องล้มเร็วเช่นกัน

ดังนั้น ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของ ไทยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญขั้น พื้นฐานในการสกัดกั้นอิทธิพลของ คอมมิวนิสต์ก่อนที่มันจะเข้าครอบงำ ภูมิภาคนี้ทั้งหมด

ประเทศไทยมีสถาบันที่แสดง ถึงอิทธิปไตยของตัวเอง สถาบันพระ มหาษัตริย์ของไทยได้รับความนับถือ จากคนทั่วโลก คนไทยมีลักษณะชีวิต ที่เป็นตัวของตัวเอง ความร่าเริงใน การดำเนินชีวิตมักถูกชาวตะวันตก มองว่าเป็นความขี้เล่นไม่จริงจัง ประชากรจำนวนที่มีขนาดใหญ่ของไทย มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้

วัฒนธรรมของพุทธศาสนา เกษตรกรจำนวนไม่มากนักสามารถผลิตข้าว และพืชพันธุ์ทางเกษตรอื่น ๆ ได้ในจำนวนที่เพียงพอแก่การบริโภคในประเทศจนเหลือเพื่อ ทงๆที่ประเทศไทยไม่เคยมี 'การปฏิวัติเขียว' เลย

แต่มีความล่าช้าบางอย่างเกิดขึ้นในความก้าวหน้าของเมืองไทย เพียงไม่กี่บทผ่านมา ผลจากสงครามเวียดนามส่วนหนึ่งได้ส่งเสริมให้กรุงเทพฯ มีความเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วและห่างไกลจากชนบทไปอย่างมากช่องว่างที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ช่องว่างระหว่างคนงานและ

ชนาที่ยากจนกับพวกคนรวย ซึ่งส่วนมากเป็นพวกพ่อค้าและข้าราชการที่ถือดี อีกทงจำนวนประชากรของไทยก็เติบโตเร็วจนเกินไป ถึงอัตราปีละ ๓ อย่างเช่นทุกวันนี้แล้วละก็ ไม่ช้าประชากรของไทยจะเพิ่มเป็น ๑๐๐ ล้านคนในปี ๒๐๐๐ แน่ๆ

มีอะไรเกิดขึ้นในเมืองไทยตอนนี้บ้าง รัฐบาลต้องพยายามเร่งรัดแผนพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าให้เร็วขึ้น และในช่วงเวลาเช่นนี้ มรว. กิกฤตชนิกหน่งสอพิมพ์ผสมความใกล้ชิดด้วย คุณเหมือนจะทำตัวเป็นผู้นำที่ดี

มรว. กิกฤตชนิก ได้กำหนดเอาเดือนมีนาคมปีหน้า เป็นเวลาที่สหรัฐฯ จะต้องเลิกใช้ฐานทัพในประเทศไทย แต่ มรว. กิกฤตชนิกก็ไม่ได้ปิดประตูกับสหรัฐฯ เลยทีเดียว หากสถานการณ์บีบบังคับ สหรัฐฯ อาจมาใช้ฐานทัพเหล่านั้นได้อีก นอกจากนี้ มรว. กิกฤตชนิก ก็ยังพยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับฮานอย ไช่จ๋องหนมเป็ญ และเวียงจันทน์ ซึ่งส่วนหน่งอาจเป็นเพราะต้องการให้มีการติดต่อทางการค้ากับกัมพูชาและลาว

ก้าวที่สำคัญทางการทูตของมรว. กิกฤตชนิก คือการเดินทางไปปักกิ่งและสร้างสัมพันธ์เป็นทางการขึ้น การเดินแแต่้ครั้งนทำให้คะแนนนิยมของ มรว. กิกฤตชนิกมากขึ้น

มรว. กิกฤตชนิก ฉลาดในการสร้างความนิยมจากมหาชน ซึ่งความนิยมของมหาชนนี้ ได้กลายเป็นพลังที่สำคัญมากของเมืองไทย มรว. กิกฤตชนิกไม่เพียงแต่พยายามปกครองบ้านเมืองใหม่ระเบียบภายใต้กฎหมายในลักษณะแบบเอเชีย แต่ยังสามารถจะเฉลียวเบนความมั่งคั่งของกรุงเทพฯ สู่นักจน และชนบทซึ่งเป็นต้นกำเนิดความมั่งคั่งที่แท้จริงให้มาก

สำหรับเรื่องของผู้อพยพย้ายถิ่นไทยมีผู้อพยพย้ายอยู่จำนวนประมาณ ๘,๕๐๐ คน ส่วนมากอยู่ตามกลุ่มชาวเขาทางภาคเหนือและอีสาน ขบวนการต่อสู้ของผู้อพยพย้ายที่มมาถึง ๑๐ ปีแล้ว ยังอยู่ในขั้นของการหาสมัครพรรคพวกเพิ่มเติม และทงๆ ที่กองจรรยาของผู้อพยพย้ายมีอาวุธๆ ใช้พวกเขาที่ก้าวหน้าไปได้เพียงเล็กน้อยในหมู่ประชาชนในถิ่นชนบท และเมื่อแผนพัฒนาชนบทของรัฐบาลมรว. กิกฤตชนิกดำเนินไปได้จริงจิงในชนบทก็คาดกันไว้ จะเป็นการบีบให้ผู้อพยพย้ายต้องเลือกกระหว่างการทำลายโครงการที่ให้ประโยชน์กับประชาชนหรือจะหาทางใช้ประโยชน์จากโครงการเหล่านั้นด้วย

“แต่ไม่ว่าฝ่ายผู้อพยพย้ายจะเลือกทำอย่างไร คำตอบสำหรับการสกัดกั้นการก่อการร้ายก็คือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจเท่านั้น” เจ้าหน้าที่อเมริกันผู้ยอมรับในความผิดพลาดของการแนะนำให้ใช้แผน 'ปราบปรามผู้อพยพย้าย' ในอดีตของตนกล่าว

อ่าน

อริปัตย์

ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย

เพราะ

อริปัตย์

ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย

ยืนหยัด
เคียงบ่า
ประชัน

ทุกอันอวัยวะ
และศูกร์

ข่าวบ้านนอกในรอบสัปดาห์

พบน้ำมันในเวียดนามเหนือ

สำนักงานข่าวทางการของฮานอยรายงานเมื่อวันที่ ๕ ต.ค. สกนว่า นักธรณีวิทยาพบแก๊สธรรมชาติและร่องรอยของน้ำมันในเวียดนามเหนือ นายเหงียนวันเคียบ อธิบดีกรมธรณีวิทยา กล่าวว่า การค้นพบครั้งนี้จะนำไปสู่การตรวจหาต่อไปในอนาคต □

เวียดนามใช้เครื่องบินสหรัฐ ๆ

หลังจากเปลี่ยนดาวสีขาวข้างเครื่องบิน ซึ่งเดิมเป็นของกองทัพอากาศสหรัฐ ๆ เป็นดาวสีเหลืองแล้ว เวียดนามก็ใช้เครื่องบินเหล่านี้เป็นเครื่องบินดำเล็งระหว่างฮานอยกับไซ่ง่อน □

ไซเวียตเดินออกจากงานเลี้ยงของจีน

เอกอัครราชทูตสหภาพไซเวียตและประเทศสังคมนิยมอื่น ๆ ออก ๖ ประเทศ เดินออกจากงานเลี้ยงใหญ่ ซึ่งจีนจัดเป็นเกียรติแก่นายกรัฐมนตรีเจมาล บิเจดิด แห่งยโกสตาเวีย หลังจากที่นายเตงเสี่ยวผิง ซึ่งทำหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรีโจวเอินไหล โจมตีไซเวียตอย่างเป็นทางการเป็นเงินง่า

เตงเสี่ยวผิงกล่าวว่า “ทุกวันนี้แหล่งสงครามที่อันตรายร้ายแรงที่สุดคือ อภิมหาอำนาจประเทศหนึ่ง ซึ่งแสดงความกระหายอย่างแรงกล้าที่สุดในการถวาทถึงสันติภาพ เราจะต้องระวังระไวอย่างกวดขัน และเตรียมพร้อมไว้เสมอ” □

ลาวจะปิดพรมแดนวันฉลอง

ลาวจะปิดชายแดนด้านที่ติดกับไทยในวันที่ ๑๒ ต.ค. อันเป็นวันฉลองเอกราชของลาว เส้นทางบินติดต่อระหว่างเวียงจันทน์และกรุงเทพฯ จะหยุดชะงักไปชั่วคราว ส่วนการติดต่อทางโทรศัพท์ จะเป็นไปตามปกติ □

ให้แก๊งก๊วยโน

ประธานาธิบดีเม็งกี โกลด์วอเตอร์ในสหประชาชาติ เรียกร้องให้แก๊งก๊วยโน “ไว้ใจ” ว่าโลกที่สามควรมีสติวิไว้ด้วย

ประธานาธิบดีคือเซฟวา เรียกว่าปราศรัยในที่ประชุมสมัชชาเมื่อวันที่ ๑๓ ต.ค. ว่า สหประชาชาติควรแก้ไขกฎบัตรในเรื่องสิทธิไว้ได้เสียที เพราะเป็นช่องทางที่มหาอำนาจใช้ต่อต้านมติของประเทศสมาชิก อย่างเช่นกรณีสหรัฐ ๆ ไว้ได้ไม่ได้รับเวียดนามใต้เป็นสมาชิก □

ลาวให้นายพันมอบตัว

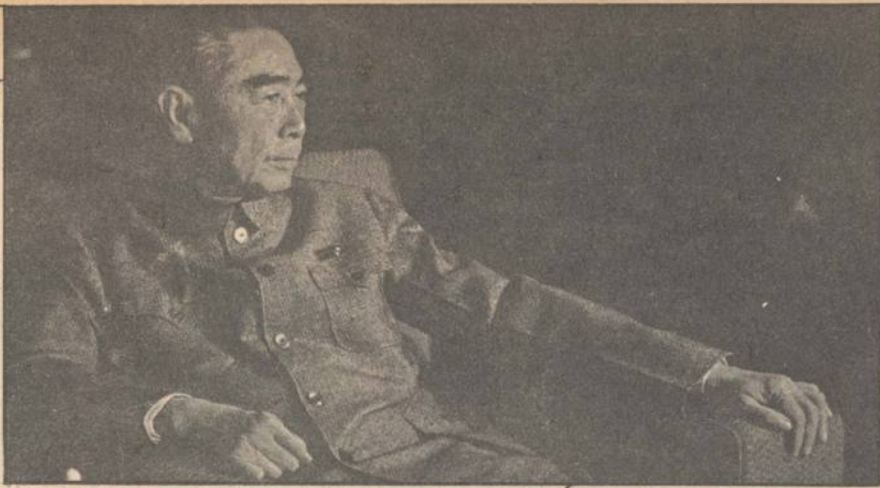
ลาวประกาศให้นายพัน ๓๒ คนมอบตัว ว่าพร้อมที่จะให้อภัยโทษ หากเข้มอบตัวก่อนวันที่ ๘ ต.ค. ถ้าไม่มามอบตัวตามกำหนด ทางลาวจะลบชื่อออกจากรบฏชิงก่องทัฬ และจะให้เจ้าหน้าที่จัดการดำเนินคดีอย่างเฉียบขาด □

ธนาคารอเมริกันถกกับจีน

ธนาคารแห่งสหรัฐอเมริกาทประกาศเปิดธุรกิจการเงินโดยตรงกับธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๘ ต.ค. นี้ นับได้ว่าเป็นธนาคารแห่งที่สองของสหรัฐ ๆ ที่ติดต่อกับจีนโดยตรง ก่อนหน้านั้นธนาคารเชสแมนฮัตตัน ได้เปิดดำเนินการเงินกับธนาคารจีนเมื่อต้นปี ค.ศ. ๑๙๖๖ □

โจว เอ็น ไหล

โจวเอ็นไหลอาการหนัก

รองนายกรัฐมนตรีเต็งเสี่ยวผิงยืนยันว่าสุขภาพของนายกรัฐมนตรีโจวเอ็นไหล เสื่อมโทรมลงเมื่อเร็ว ๆ นี้ ขณะนี้โจวเอ็นไหล อายุ ๗๗ ปี และเข้าโรงพยาบาลมาแล้วเป็นเวลาประมาณ ๑๘ เดือน ด้วยโรคที่ไม่เปิดเผย โจวไม่สามารถต้อนรับคนที่ไปเยี่ยมในได้อีกต่อไป

ชีวิตตามล่าผู้ลี้ภัย

หนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์อิตาลีฉบับวันที่ ๘ ตค. ลงข่าวว่ารัฐบาลปัจจุบันของซัดได้ทำรายชื่อของผู้ลี้ภัยทางการเมืองชาวซัดที่หลบหนีมาอยู่นอกประเทศทั้งหมด ๑๑๐ ที่จะสังหารไว้ตั้งแต่เมอบทแล้ว

และองค์การดินาของหน่วยสืบราชการลับทางทหารของซัดเป็นผู้นำเนินการตามล่าสังหารจากรายชื่อนี้โดยตรงประธานาธิบดีเบอร์นาโด เลตินถูกทำร้ายในอิตาลีเมื่อวันที่ ๕ ตค.

บริษัทญี่ปุ่นพันกว่าแห่งล้มละลาย

บริษัท ๑,๐๗๘ แห่ง ในญี่ปุ่นล้มละลายไปเมื่อเดือนที่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงนอกจากนั้นบริษัทใหญ่ก็ยังคงอยู่ในภาวะชะงักงันอยู่ด้วย

สหรัฐฯ ต้องการใช้อู่ตะเภา

เมื่อวันที่ ๑๐ ตค. มีข่าวออกมาว่าสหรัฐฯ หาทองให้รัฐบาลไทยเปิดฐานที่ใช้อู่ตะเภาไว้สำหรับการใช้เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น หลังจากการรอนทหารในวันที่ ๒๐ มีนาคม สกหน้าคาดกันว่าเรื่องนี้จะเป็นวาระการประชุมที่สำคัญระหว่างรมต. ต่างประเทศชาติชาย ชุณหะวัณ และคิสซิงเจอร์ในวอชิงตัน ปลายเดือนนี้

ฝรั่งเศส-เยอรม

สมุเด็จเจ้าสัณหกกล่าวว่าพระองค์หวังว่าฝรั่งเศสและเยอรมจะเปิดความสัมพันธ์กันเร็วกว่ากำหนด หลังจากที่เขาพบกับประธานาธิบดีฝรั่งเศสเมื่อวันที่ ๑๐ ตค. ทางฝ่ายเยอรมจะพิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมคณะรัฐมนตรีคราวหน้า

เพื่อนว่า

คว้นหลังจากความพ่ายแพ้ของสหรัฐฯ

สาเหตุที่ทำให้ทุกประเทศในประเทศเอเชียเปลี่ยนแปลงนโยบายของตนกันขนานใหญ่อันสืบเนื่องมาจากกรณีที่สหรัฐอเมริกาสอบกับความพ่ายแพ้อย่างยับเยินในอินโดจีนนั้น ถือได้ว่าเป็นเรื่องธรรมดา กล่าวคือ

ผู้นำประเทศในเอเชียต่างกับผู้นำบางคนของเรา เขาไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่า ความล้มเหลวของนโยบายของสหรัฐอเมริกาในแหลมอินโดจีนนั้นเป็นสิ่งที่ได้กำหนดล่วงหน้ามาก่อนเรียบร้อยแล้ว อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากข้อผิดพลาดและความเข้าใจผิด อันสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยหลังสงครามใหม่ๆ ในทางตรงกันข้ามเขากลับเข้าใจไปว่า เป็นความพ่ายแพ้อันเนื่องมาจากข้อผิดพลาดส่วนตัว ความล้มเหลวของความมุ่งมั่นของประชาชนและผู้นำอเมริกันและท้ายสุดเนื่องมาจากการที่สหรัฐอเมริกาปฏิเสธพันธกรณีที่มีต่อชัยชนะทางการทหารในเวียดนามใต้

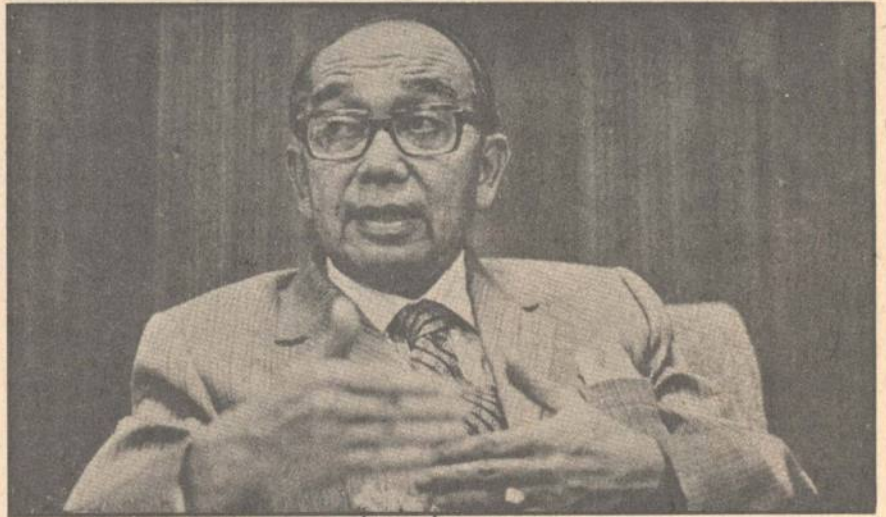
แน่นอน ความผิดพลาดย่อมเกิดขึ้นได้มากมาย 'ทฤษฎีทางการทหาร' และการรุกตอบโต้แบบ 'ค้นหาและทำลาย' รวมทั้งทฤษฎีอื่น ๆ ล้วนแล้วแต่ไม่สามารถที่จะเป็นคำตอบให้แก่ปัญหาที่เราากำลังเผชิญหน้าอยู่ได้ ข้อผิดพลาดทางการเมืองที่เกิดขึ้นเนื่องจากการค้นหาผู้นำจากคนในท้องถิ่นในเวียดนามนั้นเป็นสิ่งซึ่งนักวิจารณ์สงครามอเมริกันแบบเสรีนิยมทั้งหลายพอจะยอมรับได้บ้าง

แต่ผู้นำประเทศในเอเชียต่างก็

มาเลเซย์

กฎหมายความมั่นคงของราชค

ชวนกู อับดุล ราชค นายกรัฐมนตรีมาเลเซย์

ไม่เคยคิดเลยว่า ความพ่ายแพ้ของเวียดนามใต้ นั้นก็เปรียบเสมือนการขยายวงความพ่ายแพ้ของสหรัฐอเมริกา นั่นเอง เท่าที่สหรัฐฯ ได้เข้ามาพิพพันด้วย เริ่มตั้งแต่การประกาศลัทธิ นิกสันในปี ๒๕๑๒ ซึ่งทำให้บรรดาประเทศในเอเชียที่ไม่ได้เป็นคอมมิวนิสต์พากันตุนตะลิ่งและสงสัยกันเป็นอันมาก จากนั้นก็เบนขอตกลงปารีสที่ล้มเหลวในปี ๒๕๑๖ และความพ่ายแพ้ของประธานาธิบดีนิกสันในคดีวอเตอร์เกต จนกระทั่งการปฏิเสฐของรัฐสภาสหรัฐฯ ภายใต้ออตกลงปารีสที่จะค้าจูนและสนับสนุนรัฐบาลในไซ่ง่อน

ในส่วนที่กว้างไปกว่านั้นก็คือ จีนและรัสเซียต่างก็กำลังเคลื่อนไหวเข้ามาอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะเข้าแทนที่ในช่องว่างซึ่งสหรัฐฯ ได้ทิ้งเอาไว้ในแผ่นดินเอเชีย และการแข่งขันระหว่างยักษ์ใหญ่คอมมิวนิสต์ทั้งสอง

เราไม่จำเป็นต้องพูดถึงทฤษฎีโดมิโน เพราะมันไม่เคยที่จะมีความหมายอะไรมาไปกว่าการคาดคะเนอย่างหยาบๆ ของการแพร่ระบาดของคอมมิวนิสต์ตามมาด้วยความพ่ายแพ้ของสหรัฐอเมริกาในอินโดจีน

คำพูดของผู้ว่า ในเอเชียบางคนจากเกาหลีใต้และสิงคโปร์ย่อมจะแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า การแพร่ระบาดของนักล่าเงินชดชนทุกที่ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม เขาต่างก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ถ้าปราศจากสหรัฐอเมริกาเสียแล้วเราก็ไม่มีทางเลือกอื่นอีกต่อไป นอกจากพยายามที่จะทำข้อตกลงอย่างดีที่สุดกับอำนาจอื่นที่จะเข้ามาครอบครองต่อไป

กรอสุบ เอส. นอบส์
วอชิงตัน สตาร์ ๒๑ กย. ๒๕๑๘

ข่าวร่างกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทยเพิ่งผ่านไปได้ไม่นาน และเกือบในเวลาเดียวกันกฎหมายความมั่นคงฉบับใหม่ในมาเลเซย์ก็ผ่านคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลมาเลเซย์ไป เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายนนี้เอง

กฎหมายฉบับใหม่นี้บังคับให้ชาวมาเลย์ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๔ ปีขึ้นไป ต้องรับผิดชอบต่อความมั่นคงของรัฐ กล่าวคือ หากว่าคนหนึ่งคนใดในครอบครัวของตนทำผิดกฎหมายความมั่นคง หรือมีหลักฐานบางประการว่าทำผิดกฎหมายใหม่นี้ พันธของครอบครัวเดียวกันจะต้องรายงานให้ทางการทราบ หากไม่ทำเช่นนั้นทั้งครอบครัวจะต้องมีความผิดภายใต้กฎหมายฉบับใหม่นี้

ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าจะถูกพิพากษาไม่ต้องมาศาลหรือมีทนายความแต่อย่างใด นอกจากนั้นแล้วคนที่กล่าวหา นั้นก็มีสิทธิที่จะใช้ศาลกลุมหน้าในศาล โดยไม่ต้องให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหา

เห็นหน้า
แหล่งข่าวต่างประเทศในมาเลเซย์ให้ความเห็นว่า การออกกฎหมายใหม่นี้ของรัฐบาลมาเลเซย์เกิดจากเหตุผลสองประการ ก็คือทางรัฐบาลมาเลเซย์เองเห็นว่า รัฐบาลไทยซึ่งควบคุมดินแดนที่ติดกับมาเลเซย์อยู่นั้น ไม่สามารถป้องกันการขยายตัวของพรรคคอมมิวนิสต์ที่ปฏิบัติงานในแถบชายแดนมาเลย์-ไทยได้ และรัฐบาลที่กรุงเทพฯ เองก็ยังระส่ำระสายมากอยู่ด้วย

เหตุผลที่สองก็คือ การจู่โจมของฝ่ายตรงกันข้ามต่อรัฐบาลมาเลเซย์นั้นก็ได้ขยายจากแถบเขตชายแดนมาเลเซย์-ไทย เข้าสู่ตัวเมืองหลวงของมาเลเซย์เอง อย่างเมื่อเดือนที่แล้วถึงกับมีการระเบิดอนุสาวรีย์แห่งชาติและค่ายทหารในกรุงกัวลาลัมเปอร์เอง

มาเลเซย์ โดยเฉพาะรัฐบาลของ นายราชค ก็รู้สึกหวาดผวาต่อความเกรี้ยวของประชาชนชาวมาเลย์ ซึ่ง

แบ่งออกเป็นสองฝั่งสองฝ่ายระหว่าง
ประชาชนเชื้อมาเลย์-มุสลิม กับ
ชาวมลายูเชื้อจีน ซึ่งเคยมีปัญหาการ
จลาจลมาแล้วในอดีต. นับตั้งแต่จีน
เริ่มมีบทบาททางการเมืองในเอเชีย
อาคเนย์มากขึ้น

ในความเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่าย
รัฐบาลนายราชักบางคนเห็นว่าความ
เครียดระหว่างประชาชนสองกลุ่ม
ใหญ่ในมาเลเซียนับวันจะมีมากขึ้น

นายกรัฐมนตรีราชักให้เหตุผล
ของการใช้กฎหมายความมั่นคงฉบับ
ใหม่นี้ว่า เป็นกฎหมายที่ไม่ได้ร้าย
กากรว่ากฎหมายความมั่นคงซึ่งเคย
ใช้เมื่อปี ๒๕๕๕ แต่อย่างไรก็ดี ซึ่งกฎ
หมายฉบับนี้ใช้ในระยะ 'ฉุกเฉิน'
สมัยที่มาเลเซียมีชื่อว่ามาลายู และ
เป็นผลให้กองกำลังรบฝ่ายพรรคคอม
มิวนิสต์มาเลเซียต้องถอยร่นเข้าไป
ไปปฏิบัติงานอยู่ในแถบชายแดนไทย

-มาเลเซียจนทุกวันนี้

สำหรับกฎที่ทำให้ประชาชน
'รายงาน' ต่อรัฐบาลตามกฎหมาย
ฉบับใหม่นี้ นายกรัฐมนตรีราชักอ้าง
ว่าเป็นการทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม
มีอกับรัฐบาล ไม่ใช่ประสงค่ออย่างอื่น

ชาวมลายูบางคนไม่แน่ใจว่า
การกล่าวหาพ่อแม่หรือพี่น้องของตน
เองนั้นจะถือว่าเป็นการร่วมมือกับ
รัฐบาล หรือว่า เป็นการเนรคุณต่อ
สายเลือดของตนเอง

ในกฎหมายฉบับใหม่ของมาเล
เซียนี้ รากฐานของกฎหมายอังกฤษ
ถือว่า 'ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์'
จนกระทั่งสามารถแสดงได้ว่าเขาเป็น
ผู้ผิด' นั้นถูกตัดทิ้งไป

ปัจจุบันประชาชนชาวมลายู
เมื่อถูกกล่าวหาว่ามีความผิด เขาผู้นั้น
จะต้องแสดงด้วยตัวของเขาเองว่า
เขาเป็นผู้บริสุทธิ์ □

ระสายมาก คนงานได้เข้ายึดโรงงาน
ไว้ได้ก่อนที่จะเกิดอะไรขึ้น นายทัม
อ้างว่าที่โรงงานทอผ้าที่ใหญ่ที่สุดแห่ง
หนึ่งในไชนงอัน มีระเบิดบกดมอยู่
รอบๆ โรงงานถึง ๒๐ ลูก คนงาน
ของโรงงานได้ขุดระเบิดบกดเหล่านั้น
ขึ้นมาปลดชนวนออกก่อนที่จะระเบิด

โรงงานอื่นๆ อยู่ในสภาพดี ยก
เว้นโรงไฟฟ้า ๖๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ที่เพิ่ง
สร้างเสร็จเมื่อปี ๒๕๑๕ ซึ่งถูกบ่น
ใหญ่ยิ่งเข้าไป แต่นายทัมอ้างว่าคน
งานได้ซ่อมจนใช้งานได้ในเวลา
เพียงเจ็ดวันเท่านั้น

โรงงานใหญ่ๆ ที่ยังอยู่ในสภาพ
ดีก็มีอีก เช่น โรงงานใยสังเคราะห์
โรงงานทำหม้อแสมและใส่กรอก ซึ่ง
ทันสมัยมาก โรงงานผลิตยา ซึ่งใหญ่
พอที่จะผลิตยาสำหรับทั้งเวียดนามใต้
และเวียดนามเหนือ โรงงานทอผ้า
จะสามารถทอผ้าออกมาได้ถึงประ
มาณปีละ ๒๕๐ ถึง ๓๐๐ ล้านเมตรต่อ
ปี ก่อนหน้านั้นโรงงานทอผ้าแห่งนี้
ได้ใช้ฝ้ายจากสหรัฐ ฯ บ่อนโรงงาน
แต่ปัจจุบันรัฐบาลไชนงอันใหม่กำลัง
หาทางปลูกฝ้ายเอง และฝ้ายดิบจาก
รัสเซียก็มาถึงไชนงอันแรกเมื่อต้น
เดือนกันยายนเอง

รายงานจากไชนงอันฉบับที่สาม

เมื่อสหรัฐ ฯ ถอนออกจากเวียด
นาม สังกัสหรัฐ ฯ ทั้งไว้ก็คือความ
พินาศของบ้านเมือง อาวุธสงคราม
จำนวนมหาศาล รวมทั้งโรงงานอุต
สาหกรรม และอุตสาหกรรมบริการ
อีกมากมาย

'เรายังเกิดยึดสหรัฐ ฯ อยู่ เพราะ
ว่าสหรัฐ ฯ ได้ทำเราอย่างสาหัสและ
ได้ทำความเสียหายกับเราอย่างม
มาย แต่เราก็ต้องยอมรับว่าพวกเขา
ได้ทิ้งโรงงานอุตสาหกรรมไว้เยอะ'
นายเหียง วัน ทัม หัวหน้าขบวน
การกรรมกรปลดแอกกล่าว

นายทัมยังได้กล่าวต่อไปนอีกว่า
ก่อนไชนงอันแตกนั้น ทางฝ่ายรัฐบาล

เท่วมแผนที่จะทำลายโรงงานเหล่าน
ก่อนที่จะหนีออกไป แต่พอถึงวันที่
๒๕ สถานการณ์ในไชนงอันกลับประสา
กรรมกรเวียดนามได้เดินขบวนสนับสนุนรัฐบาลปลดแอก

“เมื่อเราสามารถทำการผลิตได้
อย่างเต็มที่เมื่อใด เมืองโฮจิมินห์ก็
จะเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุด
ในเวียดนาม”

นายทัมม์จะมีความพอใจที่ช่าง
เทคนิคและวิศวกรที่สหรัฐฯ ช่วยฝึก
ให้ในส่วนใหญ่ยังอยู่ในเวียดนามได้
พวกเขาเหล่านั้นคงอยากจะหนีไปจาก
ไซ่ง่อน แต่เผอิญว่าไซ่ง่อนยอมแพ้
เร็วเกินไป

นายเหงียน วาน ทัมม์ กล่าวว่า
“พวกเขาเป็นบุคคลที่มีค่ามากสำหรับ
เรา เพราะว่าเครื่องมือเครื่องไม้ต่างๆ
ส่วนใหญ่เป็นของที่ทำจากสหรัฐฯ
พวกเขาหลายคนได้รับการฝึกเป็นตัว
แทนของรัฐบาลเก่า แต่เราก็เคยชิน
ต่อความสัมพันธ์กับพวกเขาเหล่านั้น เรา
พยายามอธิบายให้เขาเข้าใจถึงความ
หยิงในเกียรติของประเทศของเราเอง
ให้เขาคิดถึงอนาคต เราพูดถึงชนชั้น
จนพวกเขาส่วนใหญ่ก็ทำงานร่วมกับ
เราได้ และหลายคนได้เป็นเจ้าหน้าที่
ของขบวนการกรรมกรอยู่ด้วย”

อย่างไรก็ตาม ผู้จัดการโรงงาน
ประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ต้องเดินทางไป
ออกนอกประเทศ ดังนั้น ทางคณะ
กรรมการทหารบริหารกรุงไซ่ง่อนจึง
ได้จัดหาผู้จัดการชั่วคราวบริหารงาน
ต่อไป

รัฐบาลเวียดนามใต้ใหม่เห็นว่า
การควบคุมอุตสาหกรรมของประเทศ
เป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่สำหรับ
พวกนายทุนที่ยังอยู่ในประเทศ ทาง
รัฐบาลได้เสนอขอความร่วมมือระ
หว่างรัฐกับส่วนเอกชน

สำหรับอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อ
การครองชีพของประชาชนและของ
ประเทศ ทางรัฐบาลใหม่จะพยายาม
ให้โรงงานหรืออุตสาหกรรมดังกล่าว
มีวัตถุดิบเพื่อการผลิตสินค้าอย่างพอ
เพียง และรัฐบาลก็จะร่วมลงทุนด้วย

นายฟาม วัน ดง นายกรัฐมนตรี
เวียดนามเหนือได้กล่าวในวันชาติ
จตุรัส ๒๖

ของเวียดนามว่า บทบาทของไซ่ง่อน
จะสำคัญมากในอนาคต และจะมีการ
ขยายความสัมพันธ์กับประเทศในเอ
เซียอาคเนย์และประเทศอื่นๆ ด้วย

เชื่อกันว่าบทบาทของเวียดนาม
ใต้ในการบูรณะเสริมสร้างเวียดนาม
ทางเศรษฐกิจจนนึกคอนามันที่อยู่นอก
ฝั่งเวียดนาม ถึงแม้ว่าในไซ่ง่อนจะ
ไม่ค่อยมีการพูดถึงเรื่องนักกันมากนัก
แต่ก็เป็นที่เชื่อกันว่า รัฐบาลใหม่ใน
เวียดนามใต้กำลังติดต่อกับบริษัทน้ำ
มันสหรัฐฯ สองบริษัทคือ บริษัทเพค
ตัน-เซลล์ กับบริษัทโมบิล

สองบริษัทนี้เคยทำการค้นหา
น้ำมันนอกฝั่งเวียดนามได้มาก่อนที่ไซ
่ง่อนจะตกเป็นของรัฐบาลใหม่ สัญญา
เก่าที่รัฐบาลเก่าทำไว้กับบริษัททั้ง

สองมีมูลค่าประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์
รัฐบาลของนายเทียวเก๋านันได้
ให้สัมปทานแก่บริษัทน้ำมันอเมริกัน
แก่บริษัท รวมทั้งบริษัทกานาดาหนึ่ง
บริษัท

การค้นหาน้ำมันนอกฝั่งเวียด
นามได้ยุติลงชั่วคราว เมื่อวันที่ ๒
เมษายนเอง

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลใหม่ของ
เวียดนามใต้ถือว่า การขุดน้ำมันและ
อุตสาหกรรมน้ำมันเป็นรัฐวิสาห
กิจ แต่กระนั้นก็ตาม ทางรัฐบาลใหม่
ของเวียดนามใต้ก็ยังยินดีที่จะร่วมมือ
กับบริษัทต่างประเทศอยู่ □

วิลเฟรด เบอร์เซตต์
ผู้สื่อข่าวพิเศษของจตุรัส

ลาวกับวอชิงตัน ยังไม่ขาด แต่เครียด

“จะพูดถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยว
กับความช่วยเหลือลาวได้อย่างไร ใน
เมื่อพวกเขาขยับยึดทรัพย์สินสมบัติของรัฐ
บาลสหรัฐฯอยู่” เจ้าหน้าที่สหรัฐฯ
คนหนึ่งกล่าว

การเฉลิมฉลองชัยชนะของขบวนการปะเทดลาว

ไม่ว่าเจ้าหน้าที่รัฐบาลสหรัฐฯจะ
พูดอย่างตรงไปตรงมาหรือไม่ก็ตาม
ความจริงมีอยู่ว่า สหรัฐฯ ได้ตอบโต้
ทางการลาวทันทีหลังจากที่นักศึกษาลาว
ลาวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจลาวได้จับได้

เจ้าหน้าที่องค์การ เอไอดี. อันเป็นองค์การช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ออกจากลาวเมื่อเดือนพฤษภาคม

สหรัฐฯถือว่า การกระทำครั้งนั้นของประชาชนลาวเป็นการเหยียดหยามที่ขมและจบลงอย่างรวดเร็ว ทว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกของประชาชนลาว ที่เห็นว่าความช่วยเหลือทางทหารและการควบคุมลาวโดยต่างชาตินั้นผิดพลาดอย่างไรก็ตาม

ในระยะแรกๆ ของการประท้วงนั้น นักศึกษาที่เจ้าหน้าที่ทางการลาวต่างพากันเดินขบวนไปล้อมที่พักของเจ้าหน้าที่อเมริกันที่ครอบครัวที่หลักกีโลเมตรที่หกนอกนครเวียงจันทน์ โดยขอมให้เจ้าหน้าที่และครอบครัวอเมริกัน ออกจากที่พักพร้อมกับกระเป๋าถือเพื่อเดินทางไปยังสนามบินเท่านั้น

แต่การปฏิบัติการแบบนี้ไม่ได้ใช้ได้ไม่นาน ทั้งการประท้วงก็ได้เลิกไปในที่สุด เจ้าหน้าที่องค์การ เอไอดี. สามารถออกจากลาวได้ในแบบอเมริกัน พร้อมทรัพย์สินส่วนตัวของแต่ละครอบครัวที่หนักเป็นต้นๆ อีกทั้งเจ้าหน้าที่อเมริกันที่ถูกไล่อังสามารถส่งสมบัติของตนออกนอกประเทศได้ด้วย

การประท้วงครั้งนั้นถือเป็นเพียงสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง เพื่อแสดงถึงอิทธิพลของประชาชนลาวเหนือดินแดนลาวเท่านั้น และดูเหมือนจะเป็นการประท้วงอิทธิพลของต่างชาติที่มีอยู่ในลาวมาช้านาน

อย่างไรก็ตาม ทางสถานทูตอเมริกันในเวียงจันทน์เองกลับไม่ค่อยจะถือสาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนัก เมื่อข่าวการประท้วงครั้งนั้นไปถึงสหรัฐฯ เพียงแต่ก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่สมาชิกวุฒิสภาสหรัฐฯ ต่อมาเมื่อมีการยึดสำนักงานแถลงข่าวสหรัฐฯ

(ยูซีเอส) ทางสถานทูตสหรัฐฯ ในเวียงจันทน์จึงเริ่มรู้สึกไม่พอใจ เพราะสงของที่อยู่ ในนั้นเป็นของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ทางฝ่ายประท้วงได้ยึดสถานที่อยู่เพียงหนึ่งสัปดาห์ก็คืนให้เจ้าหน้าที่อเมริกัน โดยไม่มีอะไรเสียหาย

โดยแท้จริงแล้ว รัฐบาลลาวมีนโยบายที่จะลดขนาดสำนักผู้แทนทางการทูตของสหรัฐฯ ลงเท่านั้น ด้วยนโยบายนี้ ทหารของรัฐบาลลาวจึงเคลื่อนกำลังเข้ายึดที่พักของเจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐฯ ที่ยังเป็นโสด รวมทั้งโกดังเก็บของของสถานทูตฯ และที่ทำงานของฝ่ายบริการของสหรัฐฯ

การกระทำครั้งนั้นทำให้ทางสถานทูตสหรัฐฯ โกรธแค้นที่ เพราะถือว่าที่ดินของตัวตึกบ้านพักและโกดังของสถานทูตฯ นั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของสถานเอกอัครราชทูต ดังนั้นจึงขอมมีสิทธิพิเศษและควรได้รับการคุ้มครองโดยรัฐบาลลาว

ทางรัฐบาลลาวอ้างว่า ฝ่ายบริการของสหรัฐฯ ในลาวนั้น แท้จริงแล้วเป็นเครื่องมือปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐฯ และของ เอไอดี. และฝ่ายบริการของสถานทูตนั้นก็ได้ให้บริการทั้งทางสถานทูตฯ และองค์การ เอไอดี. อยู่ด้วย

สำหรับฝ่ายผู้ช่วยทูตทหารของสหรัฐฯ ซึ่งเคยมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการรบในลาว ก็มีสำนักงานของตนอยู่ในเขตที่ดินของฝ่ายบริการของสถานทูตสหรัฐฯ

ว่าไปแล้วก็ถูกทั้งสองฝ่าย กล่าวคือที่ดินเหล่านั้นอยู่ภายใต้สถานทูตสหรัฐฯ แต่อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจตัดความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจต่อลาว ได้เกิดขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่องค์การ เอไอดี. ของสหรัฐฯ ถูกไล่ออกนอกประเทศ และได้ตัดหลังจากที่ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

สหรัฐฯ กลับมาจากการเยือนลาวเมื่อเดือนมิถุนายน

อาทิตย์หนึ่งหลังจากวอชิงตันประกาศการตัดความช่วยเหลือ จึงมีการยึดที่ดินของฝ่ายบริการสถานทูตสหรัฐฯ ทางฝ่ายสถานทูตสหรัฐฯ นั้นได้ประท้วงรัฐบาลลาวที่ไม่ยอมซื้อหรือซ่อมเครื่องใช้ของสถานทูตเสีย เช่น เครื่องปรับอากาศเสียก็ไม่ยอมซ่อม หลอดไฟเสียก็ไม่มีการเปลี่ยน

เจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐฯ นั้นพิมพ์ว่าทำงานได้ไม่เต็มที่เพราะห้องมีแสงไม่พอ ด้วยกระดาษไขที่เคยใช้ใส่กาแฟทั้งหมด เลยไม่มีกาแฟบริการในสถานทูตฯ อย่างไรก็ตาม การประท้วงของสถานทูตฯ เป็นไปได้ไม่นานก็ทนไม่ไหว ในที่สุดจึงยอมซื้อของใช้จากตลาดเวียงจันทน์

“คูสิพวกเขาทำกับเราอย่างพวกเขาพยายามจะบีบเราให้ออกจากลาว” เจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐฯ ประจำเวียงจันทน์คนหนึ่งบ่น

แต่ก็นั่นแหละ จนถึงทุกวันนี้สถานทูตสหรัฐฯ ก็ยังอยู่ในลาว ไม่ได้หายไปไหน

ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐฯ ที่มีอยู่ในลาวประมาณสามสิบคน รวมทั้งพลเรือนชาวอเมริกันอีกสามคน สถานทูตสหรัฐฯ ในแถบนี้ของเอเชีย มักจะพยายามพุดให้ชาวอเมริกันอย่าเข้าไปในลาว โดยให้เหตุผลว่าทางสถานทูตในเวียงจันทน์ไม่แน่ใจว่าจะให้ความคุ้มครองต่อประชาชนชาวอเมริกันที่เข้าไปท่องเที่ยวได้หรือไม่

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันนี้ทางการลาวก็ยังออกวีซ่าให้บรรดานักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน และก็ไม่มีเหตุผิดปกติอะไรเกิดขึ้นกับพวกเขาเหล่านั้นที่เข้าไปท่องเที่ยวในลาว

จอห์น เอฟ.ริงแฮม
ผู้สื่อข่าวพิเศษจตุรัส
จตุรัส ๒๒

เสน่ห์ จามริก รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นายเสน่ห์ จามริก จบการศึกษามาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ หลังจากทำงานในกระทรวงการต่างประเทศช่วงระยะเวลาหนึ่ง ก็ย้ายไปเป็นอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปัจจุบัน นายเสน่ห์ จามริก ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในทางการเมือง นายเสน่ห์เคยเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติและดำรงตำแหน่งประธานสหภาพเพื่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน แต่ได้ลาออกจากราชการดังกล่าว ภายหลังจากที่รับตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่อคราวที่แสดงปาฐกถาประจำปีของมูลนิธิโกมล คีมทอง ในปี ๒๕๑๑ นายเสน่ห์กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นการปฏิวัติวัฒนธรรมต่อไปเป็นความเห็นของท่านผู้สนใจเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

จตุรัส : ที่ถนอม - ประภาส-ณรงค์ ขอมออกไปนั มีศกกล่าวว่าเป็นการออกไปอย่างมีเงื่อนไข หงสามตลกเสนอให้ออกไปชั่วคราว เพื่อกลับมาใหม่ ขอนคิดควาจริงหรือไม่

เสน่ห์ : ผมจะประเมินอย่างคนที่ไม่รู้ข้อเท็จจริงในสวนรณฯ หรือที่ไหน ผมว่ามันน่าจะมีส่วน

ผมจะประเมินจากลักษณะที่เขาออกไปอย่างเฉพาะตัวบุคคล พุดง่าย ๆ หลัง ๑๔ ตุลาคมมา โครงสร้างของระบบอะไรก็ไม่ได้เปลี่ยนไป คนสำคัญๆซึ่งมีส่วนร่วมับระบอบของจอมพลถนอม - ประภาสก็ยังคงอยู่ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ผมเชื่อว่าการเจรจาให้สามคนออกไป ก็คงมีส่วนที่ทำให้เห็นว่า คงจะไม่เป็นการทำให้สูญเสียบ้านจตุรัสไป

โดยความจริงแล้ว พลั้ของรัฐบาลถนอม-ประภาสเริ่มคลอนแคลนมานานแล้ว ซึ่งเห็นได้ชัดเมื่อมีรัฐธรรมนูญ ๒๕๑๑ และมีการเลือกตั้ง ๒๕๑๒ แล้วก็ในพรรค สปท.เองก็มีการแบ่งแยกเป็นสายต่างๆ มากมาย จนกระทั่งต้องมีการปฏิวัติตัวเองอีกครั้งหนึ่งเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๔

ผมว่าช่วง ๒๕๑๒-๒๕๑๔ เป็นช่วงที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัด กลุ่มปฏิวัติของจอมพลสฤษดิ์ตั้งแต่ ๒๕๑๑ มาจนถึงเมื่อส่นจอมพลสฤษดิ์แล้ว ก็ขาดผู้นำ ไม่มีตัวบุคคลที่จะทำให้รวมกันได้ แยกแยกกันไป แต่ในขณะที่เดียวกันเราอาจพูดได้เหมือนกันว่าระบอบของจอมพลสฤษดิ์เองในตัวของมันเองก็นำไปสู่ความแตกแยก เพราะผลประโยชน์มหาศาล และอำนาจ ซึ่งทำให้แบ่งกลุ่มแบ่งพวกกัน ในเชิงของการต่อรองตำแหน่งและผลประโยชน์กัน เพราะฉะนั้นพอมดจอมพลสฤษดิ์ไป ก็เป็นธรรมดาที่การแตกแยกจะต้องปรากฏออกมา

เมื่อเป็นเช่นนั้น แทนที่เขาจะแสวงหาผู้นำ เขากลับแสวงหาทายาททางการเมือง ตอนนั้นเองที่ทำให้การจะรวมกันเป็นบึกแผ่น ภายใ้ระบอบของจอมพลถนอม-ประภาส ก็ยังจำกัดตัวแคบเขา ซึ่งทำให้เกิดความแบ่งแยกกันมากขึ้นไปอีก

นี่คือจุดสองจุดที่ทำให้เกิดการแตกแยก จุดแรกคือช่วงของจอมพลสฤษดิ์เองที่ทำการกอบโกยผลประโยชน์มหาศาล ที่นำไปสู่การแตกแยก แบ่งสายแบ่งพวก ซึ่งปรากฏออกมาในพรรค สปท. ในตอนหลังการแสวงหาตัวผู้สืบทอดทางการเมือง แสวงหากันในวงแคบ อันนผลมกคิดว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ความสัมพันธ์ภายในยังคลอนแคลนกันมากขึ้น นั่นเป็นปรากฏการณ์ของฝ่ายที่มอำนาจ

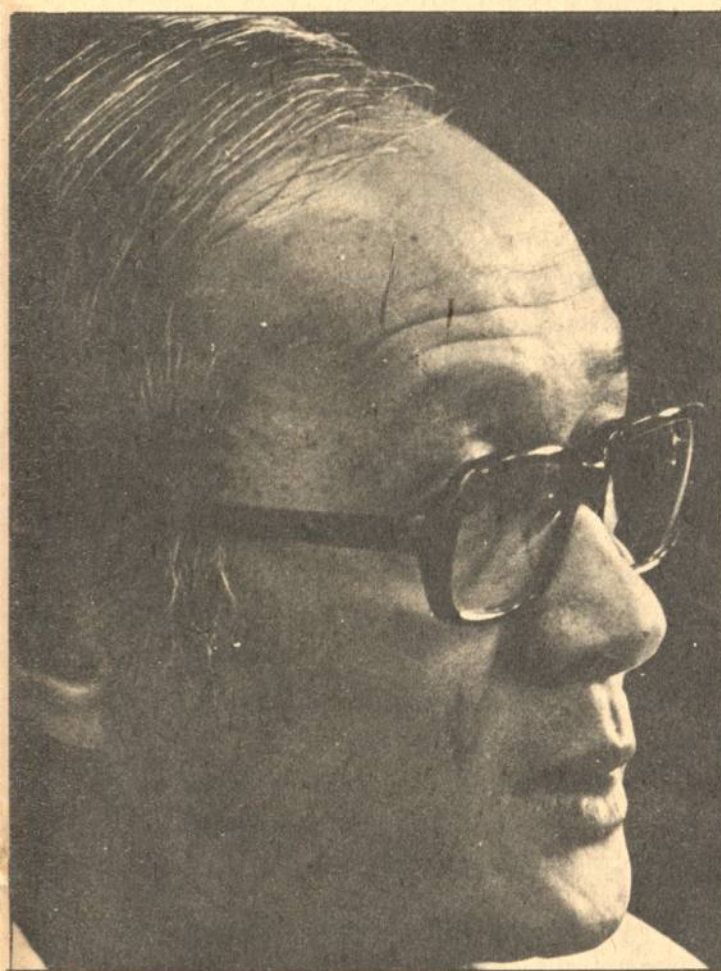
ในขณะที่เดียวกัน ทางฝ่ายประชาชน ความตื่นตัวการเคลื่อนไหวทางความคิด ก็มีมานานก่อนหน้าตุลาคม ๒๕๑๖ การได้ยินได้ฟัง ได้ศึกษาความรู้ความคิดสมัยใหม่ในเรื่องของสิทธิเสรีภาพขยายเข้าไปในหมู่ปัญญาชน แล้วเข้าไปตามมหาวิทยาลัย โรงเรียนต่างๆ อันนสังเกตได้จากในหนังสือและวารสารต่างๆ

ฉะนั้น ทั้งสองด้าน ทั้งฝ่ายที่มอำนาจ และฝ่ายกระแสดความเคลื่อนไหวที่อยู่นอกระบบราชการเดินสวนทางกัน แล้วประกออบกับปัญญาบ้านเมืองด้วย ก็ถ้าฟังตามแต่พลังสองฝ่าย ผมคิดว่ามันก็คงทำอะไรกันไม่ได้ แต่

“สิ่งที่เราไม่ต้องการเห็นก็คือ การทำกิจกรรมการเมืองที่ขัดขวางสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ในส่วนตัวผม ผมว่าอันตราย”

“ในช่วงนี้ ถ้าเกิดมีการลุกฮือที่เร็วเกินไป บ้านเมืองจะเป็นอนาธิปไตยไปพักใหญ่ๆ ที่เดียว และยากที่สังคมจะฟื้นตัวสู่ความสงบ”

ปัญหาบ้านเมือง ความเหลื่อมล้ำค่าสูง ช่องว่าง อาชญากรรม เศรษฐกิจตกต่ำ เงินเฟ้อ ความไม่เป็นธรรม มันเกิดมาขึ้น ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างอุตสาหกรรม และช่วงของการลงทุนจากต่างประเทศในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ซึ่งสร้างแต่ความเติบโตทางด้านรายได้

ประชาชนชาติ แต่มันไม่สร้างความมั่นคงให้แก่คนไทย คนจนก็จนมากขึ้น

ช่วงการส่งเสริมการลงทุนต่างๆ ตั้งแต่ ๒๕๐๓ รวมทั้งการช่วยเหลือทางทหาร มันไปสู่จุดหมายที่ส่งเสริมผลประโยชน์ของกลุ่มผู้มีอำนาจต่างๆ นี่เป็นจุดที่สร้างความแบ่งแยกชนชั้นมากในสังคมไทย ซึ่งสร้างช่องว่างให้เกิดขึ้นมากระหว่างระบบราชการกับประชาชนส่วนใหญ่ ขบวนการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทางความคิด มันก็สะท้อนถึงทัศนคติความรู้สึกที่มีต่อรัฐบาลต่อระบบราชการ แต่ระบบราชการก็เป็นระบบที่หยุดอยู่กับที่ จำกัดตัวเองในกรอบที่แบ่งปันผลประโยชน์ แย่งชิงผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน แยกตัวออกมาจากประชาชน เพราะฉะนั้นพลังของกลุ่มผู้มีอำนาจปกครองทั้งหลายจึงลอบออกมาจากสังคมส่วนใหญ่

ที่นี่ ถ้ามันอยู่ได้ด้วยตัวของมันเอง มันอาจจะอยู่ได้ในส่วนของสังคมส่วนใหญ่ พลังที่จะปฏิวัติ จะล้มล้างรัฐบาลมันยังไม่มี

ผมคิดว่า ‘ปฏิวัติตุลาคม’ เกิดขึ้นเพราะพลังสองกระแส คือความแตกแยกของกลุ่มผู้มีอำนาจ กับด้านของพลังนิตินันท์ศึกษา - ประชาชน ซึ่งเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่รวมพลัง การรวมกลุ่มซึ่งไม่ได้มีการมุ่งโจมตีเป้าหมาย คือจอมพลถนอม - ประภาส - ณรงค์ แต่โจมตีระบบทั้งระบบ ฉะนั้น เมื่อเทียบกับขบวนการนักศึกษาเมื่อ ๒๕๐๐ แล้วก็ต่างกัน ในตอนนั้นเป็นตอนที่ประท้วงรัฐบาลจอมพล ป. ทำให้จอมพลสฤษดิ์ขมมา คนไม่ได้ตั้งคำถามกับระบบ แต่ปี ๒๕๑๖ เป้าหมายคือระบบ เพราะฉะนั้น สามคนนั้นที่ออกไปจะมีความมั่นใจอยู่เสมอว่าจะกลับมาได้

จตุรัส: ลักษณะของความแตกแยกออกมามีอย่างไรบ้าง
เสน่ห์: มันแตกออกเป็นกลุ่มๆ มาก และถึงเล็ดต่อการที่จะออกมาเผชิญกับพลังภายนอก ซึ่งเขาไม่เคยเห็นมาก่อน

อย่าลืมว่าก่อนเกิดเหตุการณ์ตุลาคม มันมีเรื่องหลายกรณีเกิดขึ้นก่อน เรื่องทุ่งใหญ่คดี เรื่องรามคำแหงคดี เรื่องแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้นเท่ากับประชาชน - นิตินันท์ศึกษา ได้ข้อมโหฬาร เดินขบวน รวมพลังประชาชน

ในด้านที่ฝ่ายผู้มีอำนาจ ก็วินิจฉัยปัญหา ตัดสินปัญหาแต่ละขั้นแต่ละตอน เรื่องคอร์รัปชั่น เรื่องทุ่งใหญ่ และอื่นๆ ผมก็ความันทำให้ผู้นำในแต่ละกลุ่มมองเห็นว่า ผู้นำขณะนั้นเริ่มไม่สามารถที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้ ผู้นำในแต่ละกลุ่มก็จะรู้ว่าภัยย่อมเกิดขึ้นกับตัวแน่ ถ้ายังคง

ระบบของผู้นำคนนั้น ด้วยเหตุนี้ เมื่อพลังของประชาชน
มากมายเหลือเกิน ซึ่งผมคิดว่าไม่มีใครได้คาดหมายมาก่อน
แม้แต่ต้นสังกัดก็ศึกษาไม่เคียดคาดหมาย เพราะฉะนั้นผู้นำ
กลุ่มย่อยต่างๆ ก็ไม่แน่ใจว่า พลังที่จะออกไปปราบปราม
ประชาชนนั้นจะทำได้จริงหรือไม่

จตุรัส: ผู้นำกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มเป็นนายทหารระดับนายพล
หรือต่ำกว่านั้น

เส้นที่: ผมคิดว่าเป็นระดับนายพลครับ

ตอนปฏิวัติพฤศจิกายน ๒๕๑๔ ก็เห็นได้ชัดว่า เป็น
การปฏิวัติเพื่อมุ่งขจัดผู้นำบางคนที่เป็นปฏิปักษ์กัน เป็นคน
วงในด้วยกัน วิถีขจัด ไม่เป็นการทำลายล้าง อย่างดก
ให้ไปรับตำแหน่งรัฐมนตรีที่ไม่สำคัญเสีย หรือไม่ต่ออายุ
ราชการให้ นี่เป็นการขจัดกลุ่มย่อยต่างๆ ออกไปโดยระบบ
ราชการ เป็นการปฏิวัติ

จตุรัส: ใครน่าเป็นคู่คี่กัน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ
ประกาศ หรือพรรค

เส้นที่: ผมมองจากข้างนอกอย่างนั้น ก็เห็นว่ามีการปฏิวัติ ๑๔
ตุลา แสดงให้เห็นว่าความสามารถที่จะบังคับบัญชากำลัง
ได้ลดลง และการกำจัดกลุ่มชน ฝ่ายใน ในตัวของมันเองก็
บั่นทอนความสามารถในการบังคับบัญชา ประกอบกับพลัง
ของประชาชนขยายตัวมากขึ้นๆ จึงทำให้เกิดความรู้สึก
ขมพลังฝ่ายทหารจะทำอะไรข้างเดียวไม่ได้ ถึงแม้จะรวม
กันเป็นปีกแผ่นกันก็ได้จริงๆ ขมพลังทางทหารก็จะต้อง
เผชิญกับพลังที่อยู่ข้างนอก แต่ก่อนไม่ต้องเผชิญใครเลย
เผชิญกันเอง ใครมีกำลังเหนือกว่าก็ชนะไป

ลักษณะเฉพาะของการหยุดรูด ประกอบกับความรู้สึก
แตกแยกในส่วนลึก ทำให้มีการตัดสินใจในเกือบจะวินาที
สุดท้ายที่จะไม่ออกปราบปรามประชาชน และผมเดาเอา
นะฮะว่า พวกทหารอาชีพก็เริ่มที่จะรู้สึกท้อ ทหารเป็น
เครื่องมืองานการเมือง

จตุรัส: ใครเป็นคู่คี่กันเสนอให้ทั้งสามคนออกไปก่อน

เส้นที่: อันนั้น ผมไม่ทราบเป็นตัวบุคคล แต่ผมคิดว่าคง
เป็นคนที่พื้นฐานคล้ายๆ กับจอมพลถนอม ที่แม้จะรวมพลัง
ทั้งหมดไม่ได้ แต่ก็เป็นที่พึ่งพิงของส่วนใหญ่ เขาต้องคุม
กำลังพอสมควร มากพอที่จะต่อรองกับกลุ่มถนอม-ประ
ภาสได้

จตุรัส: หลังเหตุการณ์ตุลาคม ๒๕๑๖ กลุ่มย่อยต่างๆ ดำรง
ตัวมาอย่างไร และเปลี่ยนแปลงตัวเองมาอย่างไร

เส้นที่: ผมคิดว่าดำรงอยู่กับระบบราชการ ซึ่งโดยรากฐาน
ไม่ได้เปลี่ยนแปลง ผมอยากจะเทียบระหว่างระบอบสภาผู้แทน
ก่อนตุลาคม ๒๕๑๖ การเลือกตั้งและระบบสภาต่างๆ ซึ่ง
จริงๆ แล้วอยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบราชการ คอตาสภามี
จตุรัส ๓๐

พิษมีสงขมา ก็ถูกปิด

แล้วหลังตุลาคม ๒๕๑๖ มา แม้จะหลังการเลือกตั้ง
มาแล้ว ผู้นำทางทหาร ทางราชการพลเรือน อยู่มาได้ก็
เพราะ ประการแรกรัฐสภาของไทยยังไม่อยู่ในขั้นที่จะ
สามารถเข้าไปควบคุมระบบราชการได้อย่างแท้จริง ประ
การที่สอง - ผมว่าพลังของประชาชน ยังเป็นพลังที่ไม่
สามารถนำไปสู่อำนาจทางการเมืองได้อย่างแท้จริง พรรค
การเมือง กลุ่มการเมืองที่เข้าไปในสภา มีช่องว่างมากกับ
พลังของประชาชน ไม่ว่าพรรคใดก็ตาม ฉะนั้นระบบรัฐ
สภาที่เป็นอยู่ยังไม่เป็นสื่อกับประชาชน เป็นระบบที่แยกตัว
เองออกจากปัญหาของบ้านเมือง แยกตัวเองออกจากความ
รู้สึกนึกคิดของประชาชน

ผมยังมองไม่เห็นพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมือง
ไหนในขณะนี้ ที่มีความสัมพันธ์ชนิดที่เรียกว่าจะเป็นปาก
เป็นเสียงให้ อย่างกลุ่มสหภาพแรงงาน หรือกลุ่มชาวนา
ต่างๆ ดูมีมืองการพรรคไหนบ้างใหม่ที่ไปตั้งตาม
ท้องถื่นต่างๆ แล้วให้ประชาชนในท้องถื่นเข้ามามีส่วน
ร่วมในพรรค ผมยังมองไม่เห็น สปท. เคยคิด ผมเคย
ได้เขียนสมัย ๒๕๑๒ แต่นั่นเขาคิดไปตั้งองค์กรพรรคเพื่อ
คุมประชาชนเข้ามามีบทบาททางการเมือง

จตุรัส: ฆวักันทางฝ่ายประชาชน ไม่ทราบว่ามีมองเห็น
แนวโน้มการเติบโตของพลังฝ่ายประชาชนเป็นอย่างไรบ้าง

เส้นที่: แนวโน้มจะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับสถานการณ์มาก
เหลือเกิน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์เมืองในขณะนี้ว่าจะสามารถ
ดึงพลังส่วนนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในทางสร้างสรรค์ได้หรือไม่
หรือจะปิดประตู อย่างการที่เราเคยเสนอให้คนอายุ ๑๘
เลือกตั้งได้ ให้แก่รัฐธรรมนูญ นี่เป็นวิธีการเปิดประตู
การส่งเสริมให้กลุ่มชาวนามากขึ้น ให้กลุ่มกรรมกรให้
มากขึ้น เพื่อนำเข้ามาเล่นการเมืองให้มากขึ้น ก็เป็นวิธีการ
เปิดประตู ไม่ใช่สร้างกลุ่มชาวนาขึ้นมาเพื่อต่อกลุ่มชาวนา
อีกกลุ่มหนึ่ง หรือสร้างกลุ่มกรรมกรขึ้นมาอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่ง
เป็นวิธีแยกแล้วปกครอง อันนั้นเป็นวิธีปิดประตู

เมื่อเป็นเช่นนั้น สถาบันการเมืองในปัจจุบันก็จะแยกตัว
มากขึ้นๆ การเติบโตของพลังประชาชนก็จะเข้าไปใน
ทิศทางที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันทางการเมืองที่เป็นอยู่

จตุรัส: เงินใบที่จะทำให้เกิดการลุกฮือของประชาชนบน
มาอีกครึ่งหนึ่งขนาดโดยเงินใบใด แล้วลักษณะที่เกิดขึ้นจะ
แตกต่างจากครั้งที่แล้วอย่างไร

เส้นที่: การจะเกิดลุกฮือของประชาชนครั้งต่อไป หนึ่ง
นะครับ จะเกิดได้ยากกว่าเดิม การที่จะปลุกมวลชนจะยาก
กว่า กรณีสะสมก็จะต้องมากกว่า ก่อน ๑๔ ตุลาคม กรณี
ทุ่งใหญ่ กรณีรามคำแหง มันเพียงไม่ก่กรณี แต่ความคุ

กรันของความเกลียดชังมันสะสมมานาน แต่ในคราวนี้
กรรมที่เกิดต้องรุนแรง รุนแรงมากพอที่จะปลุกให้ประชาชน
ทั่วไปลุกฮือขึ้นมาได้ ประการที่สองถ้าเกิดแล้วจุดจบจะ
ยากกว่า จุดจบจะไม่เป็นเพียงการเอาคนสองสามคนออก
ไป เราจะไม่รู้อนาคตเลย ตอนนั้นจะรู้สึกทีละขั้วว่าเมื่อ
วิทยุประกาศว่า สามคนนั้นออกจากประเทศไทยไปแล้ว
ความรู้สึกของคนสงบลงทันที จะพูดไปแล้วสามคนนั้น
ทำคุณให้แก่สถานการณ์โดยทั่วไปเหมือนกัน ถือเป็นบาท
แจ่มกระจ่าง แต่เดี๋ยวนี้ เบ้าคอร์ระบบที่ยากจะแก้ไขอย่าง
เป็นตัวเป็นตนได้อย่างตอน ๑๔ ตุลาคม

ในขณะนี้ ผมคิดว่าคนไทยยังอยู่ในช่วงที่มองไม่เห็น
ทางออกทางการเมือง ยังสับสนส่วนวายเป็นอยู่ในช่วงนี้ ถ้า
เกิดการลุกฮือที่เร็วเกินไป บ้านเมืองจะเป็นอนาธิปไตย

ไปพักใหญ่ๆ ทีเดียวน และยากที่จะลืมตัวสู่ความสงบ
แต่ผมขออยากทว่า การลุกฮือในขอบข่ายของ ๑๔ ตุลาคม
เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากมากในช่วงนี้ เว้นแต่รัฐบาลจะมอง
ข้ามความรู้สึกนึกคิดของประชาชนไปมาก และปิดประตู
พลังทางการเมืองในขณะนี้

จตุรัส: ขอดำเนินเรื่องทศวรรษศาสตร์ มีศกกล่าวกันมาก ขณะนี้
คุณเหมือนทางสภาคณาจารย์ หรือฝ่ายบริหาร ของมหาวิทยาลัย
เริ่มจะกดดันนักศึกษาจากการมีส่วนนำในการต่อสู้ทางการเมือง
เมือง เป็นความจริงเพียงใด

เสน่ห์: เรื่องกิจกรรมของนักศึกษานี้มันแยกไม่ได้จาก
ปัญหาบ้านเมืองภายนอก หากปัญหาบ้านเมืองมันเหลวลง
ไป นักศึกษาที่ไม่รู้จะมีบทบาทอะไร เช่น ถ้าไม่มีการจับ

ที่ล่าพุน ก็ไม่มีการประท้วง อันใดอันหนึ่งแยกกันไม่ได้
แต่การปฏิบัติการในกิจกรรมทางการเมืองจะต้อง
คำนึงถึงให้มากต่อบทบาทหน้าที่ และฐานะที่แท้จริงของ
มหาวิทยาลัยก็คือ 'การศึกษา' เมื่อมีกิจกรรมทางการเมือง
หนทาง นักเบนของแนวๆ จะตอมทั้งเพื่อนนักศึกษาและ
อาจารย์บางคนเห็นด้วยบ้าง ไม่เห็นด้วยบ้าง บางที่ไม่
เห็นด้วยในเป้าหมายเลย บางที่เห็นด้วยในเป้าหมาย แต่
ไม่เห็นด้วยในวิธีการ ฉะนั้นในการมีกิจกรรมทางการเมือง
จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย

สิ่งที่เราไม่ต้องการเห็นก็คือ การทำกิจกรรมการเมือง
ที่ขัดขวางสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ในส่วนตัวผม ผมว่าเป็น
อันตราย ถ้าจะปล่อยให้กิจกรรมทางการเมืองล้าออกไปใน
คนส่วนหนึ่ง แต่มีผลกระทบต่อชีวิตความรู้สึกนึกคิดของ
คนอีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่เห็นด้วย ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นไป
เรื่อยๆ จะถูกต่อต้านมากขึ้นๆ

ด้วยเหตุนี้ ผมจึงคิดว่าอาจารย์หลายๆ คนก็คิดเช่นนี้
ว่ามหาวิทยาลัยควรจะเป็นแหล่งรวมของความแตกต่างทาง
ความคิด ไม่ควรจะถูกผูกขาดโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จะได้มี
การโต้เถียงกันมาก ไม่ใช่มีอะไรก็ประกาศปิดเรียน
การทำอย่างนั้น วินิจฉัยในแง่ผู้เล่นการเมืองเป็น กิจจะ
เห็นว่า ควรทำในกรณีที่มิได้ถูกดูไม่ใช่เป็นชีวิตประจำวัน
ถ้าคุณจะทำสิ่งเหล่านี้เป็นประจำ กิจจะเป็นสิ่งที่ยั่วให้
เกิดความรู้สึกที่เอือมระอาและต่อต้าน ซึ่งกลายเป็นภัย
อย่างยิ่งต่อกิจกรรมที่ทำกัน

เมื่อมีเหตุการณ์รุนแรงกับธรรมชาติคราวถูกบุกท
ลาย เราจะต้องประกาศปิดห้ามปฏิบัติการทางการเมือง
ชั่วคราว เพราะขณะนั้นมีความเสี่ยงปฏิกริยามากต่อเหตุการณ์
ที่เกิดขึ้น เราต้องการทำให้ความรู้สึกที่คุกรุ่นเยือกลงระยะ
หนึ่งก่อน

การทำเช่นนั้นของทางมหาวิทยาลัย ก็เหมาะสำหรับ
นักปฏิบัติการหรือนักกิจกรรม เขาก็จะวิจารณ์สิทธิเสรี
ภาพของเขา อันนั้นก็แสดงให้เห็นอีกอย่างหนึ่งว่า การวินิจฉัย
มาตรการต่างๆ ได้ไขว่ไขว่ไปมากต่อสิ่งที่เป็นอยู่ ต่อ
ความสัตย์จริง ปัญหาอยู่ที่ผมว่าทำอย่างไรจะให้คนส่วนใหญ่
เห็นดีเห็นงามด้วย

เท่าที่เป็นมาผมว่ายังเป็นจุดอ่อนอย่างมากของขบวนการ
การนักศึกษา นักศึกษาเคยเข้ามาคุยกับผมว่าตอนหลังๆ
คนไม่ค่อยสนับสนุนเขา ไม่ค่อยมาฟังเขา ก็เพราะไม่
เข้าใจเขา เป็นจุดสำคัญมาก

ผมบอกว่า ทำไมคุณไม่คิดตรงกันข้าม ทำไมคุณไม่
ออกไปหาเขา ทำความเข้าใจกับเขา แทนที่คุณจะบอกว่า
คนนอกจะต้องเข้าใจเรา ซึ่งมีไม่กี่คน พุดง่าย ๆ กลุ่มกิจ
การทางการเมืองกับประชาชนกำลังมีช่องว่างมากขึ้น □

การเติบโตของชายไทย

เมื่อไม่นานมานี้ วารสารของบรรดานักวิชาการฝ่ายชายในสหรัฐฯ ที่เรียกกันว่ากลุ่ม Asian Concerned Scholars ได้ตีพิมพ์วารสารฉบับฤดูหนาว พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งในฉบับดังกล่าวมีบทความเกี่ยวกับการพัฒนาการของชายไทยซึ่งเขียนโดย นาย แรร์เดย์ส ฟลัด ผู้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย

บทความชิ้นนี้ ถือได้ว่าเป็นการวิเคราะห์ที่ระบอบเศรษฐกิจการเมืองไทย โดยทฤษฎีมาร์กซ์สม์-เลนินนิสต์ ที่นับว่ามีความถูกต้องตรงต่อสภาพภาวะวิสัยและข้อเท็จจริงทั้งในอดีตและปัจจุบันของสังคมไทยชั้นหนึ่ง และเป็นเรื่องแน่นอนที่สุด ที่บทวิเคราะห์และทัศนะของนายฟลัดอาจไม่เป็นที่สบอารมณ์และทำความรำคาญให้กับบรรดานักวิชาการสมองใต้วงฝ่ายปฏิกิริยาและเสรีนิยมของไทยที่ได้หลอกลวงและมอมเมามวลชนในอดีตมามากต่อมากแล้ว โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบอบประชาธิปไตยแบบไทยๆ ทั้งก่อนและหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เพื่อหวังให้พวกตนอยู่ในฐานะผู้กดขี่ตลอดไป ส่วนมวลชนนั้นก็ให้ตกอยู่ในสภาพของผู้ถูกกดขี่ ที่ต้องฟังชนชั้นนายทุนขุนนางตลอดกาล

เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ได้เวียนมาบรรจบเป็นบทสอง เพื่อเป็นการรำลึกถึงวีรชน ๑๔ ตุลาคม และเพื่อศึกษาวิเคราะห์เหตุการณ์และตัวเราเอง จึงคิดว่าน่าจะเป็นช่วงเวลาเหมาะสมที่เราจะมาลองพิจารณา

ศึกษาทัศนะของนายฟลัดดู เผื่อจะมองเห็นจุดที่เป็นพลังและข้อบกพร่องของขบวนการฝ่ายชายในไทยได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยตระหนักและยึดมั่นในอุดมการเพื่อความผาสุกอยู่ดีกินดีของประชาชนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

นักวิชาการมาร์กซ์สท์คนแรกของไทย

นายฟลัดมีความเห็นเช่นเดียวกับจิตร ภูมิศักดิ์ (ซึ่งตัวเขาเองถือว่าเป็นนักวิชาการมาร์กซ์สท์คนแรกของไทย) ว่าสังคมไทยนั้นวิวัฒนาการมาจากสังคมนาส-ศักดินา และปัจจุบันเป็นศักดินากึ่งเมืองขึ้น ทงได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสังคมศักดินาไทยนั้น มีการถกกรรมสิทธิ์เหนือที่ดิน โดยใช้เอกสารอ้างอิงของจิตร ภูมิศักดิ์ในเรื่องโฉมหน้าศักดินา เป็นหลัก และเอกสารวิชาการทั้งของไทยและต่างประเทศอื่น ๆ ออกมากมาย

ผู้เขียนได้อธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างศักดินาไทยกับศักดินาที่ปรากฏอยู่ในยุโรปและญี่ปุ่น ว่าเป็นเพียงข้อแตกต่าง ในระดับจิตนิยมเท่านั้น กล่าวคือในสังคมศักดินาไทยนั้น โดยหลักการแล้วที่ดินทั้งหมดย่อมถือเป็นของพระเจ้าแผ่นดิน (หรือ 'รัฐ' ซึ่งแฝงรูปอยู่ในตัวบุคคล) แต่ในความเป็นจริงนั้น ได้มีการแจกจ่ายบำเหน็จความดีความชอบ โดยการให้ที่ดินแก่เจ้าขุนมูลนาย และข้าราชการผู้รับใช้ทั้งสิ้น ในขณะที่เดียวกัน พระเจ้าแผ่นดินก็สามารถเรียกคืนที่ดินนั้นได้ทุกเมื่อ

เพราะฉะนั้นจึงทำให้ดูประหนึ่งว่าปัจเจกชนต่างๆ ไม่มีกรรมสิทธิ์เหนือที่ดิน ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งนับเป็นเหตุผลสำคัญประ

การหนึ่งที่ทำให้สังคมศักดินาไทยไม่สามารถกำเนิดชนชั้นกรรมพี ดังที่เกิดขึ้นในประเทศตะวันตก เพื่อสามารถทำทนายกำจัดอิทธิพลศักดินาได้อย่างสมบูรณ์

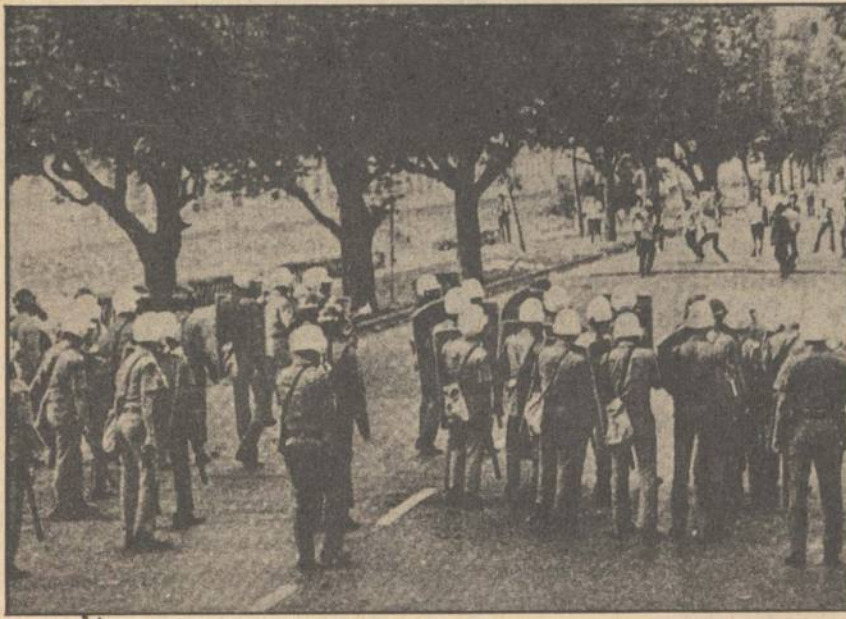
ผู้เขียนยังให้ความเห็นต่อไปว่า การประกาศเลิกทาส ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นผลทำให้ดินเกือบทั้งหมดตกอยู่ภายใต้ครอบครองของชนชั้นศักดินา คณะสงฆ์ และข้าราชการ นอกจากนั้นชนชั้นต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมศักดินาของไทยต่างก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบศักดินา ไม่มีชนชั้นใดที่มีฐานะเป็นเอกเทศอิสระจากระบบ ต่างก็มีผลประโยชน์ร่วมกับชนชั้นศักดินา ไม่ว่าจะเป็นชนชั้นข้าราชการทหาร หรือพลเรือน หรือชนชั้นสงฆ์ ตลอดจนพ่อค้านายทุน ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่คนจีน ซึ่งผูกพันที่ปรากฏในประเทศตะวันตก

ชนชั้นต่างๆ ของไทยนั้นต่างก็มุ่งช่องเสกผลประโยชน์และความสุขภายในตัวระบบศักดินา ซึ่งก็เป็นเหตุประการที่สองที่ทำให้อิทธิพลศักดินาหรือที่เรียกกันว่า 'สังคมค้ำ' ยังคงฝังรากอยู่อย่างเหนียวแน่นตราบเท่าทุกวันนี้

ยุคการหากินแบบเมงดา

ต่อมาในยุคจักรวรรดินิยมตะวันตกแผ่อิทธิพลเข้ามา ทงฝ่ายชนชั้นศักดินา ข้าราชการ และนายทุนต่างดาว ต่างก็ให้ความร่วมมือกับฝ่ายจักรวรรดินิยมตะวันตกทำการขูดรีดกดขี่ชนชั้นกรรมราชพีและชาวนาไทย เพื่อผลประโยชน์ของจักรวรรดินิยมและของพวกตน ยอมรับใช้จักรวรรดินิยมอย่างเต็มที่ ยอมเสียอำนาจอธิปไตยทางเศรษฐกิจการเมือง ทงนี้ก็เพื่อความอยู่รอดของระบบศักดินาเป็นสำคัญ หาใช่เพื่อเอกราชและ

เหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ๑๖

อธิปไตยของชาติตามที่นักประวัติศาสตร์ฝ่ายศักดินาได้พยายามขัดแย้งให้เป็นที่ยอมรับตลอดมาไม่

นับตั้งแต่สัญญาเบาว์ริง พ.ศ. ๒๔๕๘ เป็นต้นมา สถาปนาเมืองชนของไทยก็ได้ปรากฏขึ้น อำนาจของรัฐศักดินา (ชนชนศักดินา) ซึ่งเดิมได้มาจากการถือกรรมสิทธิ์เหนือที่ดิน บัดนี้ก็ได้เข้ามาแสวงหาอิทธิพลและอำนาจที่มีอยู่ในเงินตรา ด้วยวิธีการบีบบังคับกดขี่รัดไถจากชนชนกรรมสิทธิ์เงินนอกทอดหนึ่ง โดยฝ่ายหลังมีฐานะและบทบาทเป็นตัวกลางระหว่างฝ่ายนายทุนจักรวรรดินิยมและประชาชนชาวไทยผู้ถูกขูดรีดกดขี่

ระบบการหาเงินแบบแมงดาหรือเสือนอนกินก็ได้ปรากฏโฉมหน้าอย่างชัดเจนในช่วงนั้นเอง

ความล้มเหลวของการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. ๒๔๗๕

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ หาใช่เป็นการปฏิวัติสังคมนิยมหรือแม้กระทั่งการปฏิวัติของชนชนกรรมสิทธิ์ที่หาไม่

เหตุการณ์ ๒๔๗๕ ไม่มีผลกระทบกระเทือนเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างเศรษฐกิจ-สังคม ของระบบศักดินาแต่ประการใด อำนาจและอิทธิพลของรัฐศักดินายังคงอยู่เหนือบุคคลที่ก่อการเปลี่ยนแปลง ชนชนศักดินาเพียงถูกลดฐานะและอิทธิพลเท่านั้น หาได้ถูกทำลายลงด้วยไม่

เพราะความล้มเหลวของการเปลี่ยนแปลง พ.ศ. ๒๔๗๕ ชนชนศักดินาจึงยังสามารถรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนไว้ได้อย่างเข้มแข็ง โดยอาศัยความมั่งมีในทุนและที่ดินของพวกเขาที่ผูกประโยชน์ร่วมกับฝ่ายนายทุนต่างชาติและฝ่ายนายทุนชนชั้นกรรมาชีพ ระบบการกดขี่ร่วมระหว่างจักรวรรดินิยมต่างชาติและสมุนรับใช้ฝ่ายหนึ่งกับประชาชนผู้ยากไร้ ซึ่งตกอยู่ในฐานะผู้ถูกกดขี่

เริ่มตั้งแต่จักรวรรดินิยมอังกฤษมาเป็นจักรวรรดินิยมญี่ปุ่นช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง และในที่สุดก็จักรวรรดิสหรัฐฯ ตั้งแต่สงครามเสร็จสิ้นจนถึงปัจจุบัน

ลักษณะการกดขี่ของจักรวรรดินิยมได้ขยายขอบเขตจากเศรษฐกิจการเมือง จนในที่สุดถึงขั้นครอบงำทางวัฒนธรรม

ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ของรัฐศักดินา ด้วยการสนับสนุนของจักรวรรดินิยมสหรัฐฯ กับผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนส่วนใหญ่ นับวันจะปรากฏให้เห็นเป็นเหตุเดชะดงขุ่น และทวีความรุนแรงมาตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๓ เป็นต้นมา จึงเป็นเหตุให้ขบวนการของฝ่ายซ้ายกำเนิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นขบวนการเดียวที่มีบทบาทปลุกฝังความสำนึกทางการเมือง และความรักชาติแก่มวลชน

กำเนิดของขบวนการฝ่ายซ้าย

ก่อนหน้าที่จะขบวนการฝ่ายซ้ายไทยจะเข้ามามีบทบาทโดยตรงในการต่อต้านจักรวรรดินิยมและรัฐบาลชนชนศักดินา พวกข้าราชการและปัญญาชนฝ่ายเสรีนิยมต่างก็พยายามเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นธรรมมากขึ้นกว่าเดิม แต่ด้วยเหตุที่พวกเสรีนิยมส่วนใหญ่เหล่านั้นยังมีผลประโยชน์ผูกพันอยู่กับระบบที่เป็นอยู่ ทั้งสงฆ์เรกรองก็หาได้ตรงต่อภาวะวิสัยและความเป็นจริงที่ปรากฏในสังคมไทย ทั้งยังมีส่วนสัมพันธ์กับข้อเท็จจริง และข้อสำคัญ พวกนี้ประสงค์เพียงแต่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงภายในระบบ โดยอาศัยระบบศักดินา-กึ่งเมืองขึ้นเป็นจักรกลในการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

ซ้ายในป่ากับซ้ายในเมือง

กล่าวได้ว่าขบวนการฝ่ายซ้ายไทยได้รับอิทธิพลด้านความคิดมาจาก ๓ แหล่งคือ

- ข้อเขียนของบุคคลซึ่งต่อต้านระบบศักดินา อย่างเช่น เทียนวรรณ

- ความคิดทางสังคมนิยมของบรรดาปัญญาชนที่ศึกษาจากประเทศต่างๆ ในตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากฝรั่งเศส อันมีนายปรีดี พนมยงค์เป็นต้นตำรับสำคัญ

- ท้ายสุดก็คืออิทธิพลของลัทธิมาร์กซิสต์-เลนินิสต์ ที่บรรดาชาวจีนและญวนอพยพในไทยได้มีส่วนเผยแพร่

ส่วนตัวขบวนการนั้น แบ่งได้เป็นสองลักษณะใหญ่ คือ ชัยในป่า กับ ชัยในเมือง ซึ่งทั้งสองขบวนการนี้ตามลัทธิ มาร์กซิสต์-เลนินิสต์ถือว่ามีส่วนสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันในทางความเคลื่อนไหวของประวัติศาสตร์ และได้พิสูจน์มาแล้วในหลายช่วงตอนแห่งวิวัฒนาการประวัติศาสตร์

ดังเช่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง การร่วมมือระหว่างเสรีไทยกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เพื่อทำการต่อต้านจักรวรรดินิยมญี่ปุ่น และรัฐบาลฟาสซิสต์ของจอมพล ป. พิบูลสงครามนั้น นับว่าการประสาน ระหว่างชัยในเมืองกับชัยในป่าหรือชนบทที่เด่นชัดประการ

เหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ๑๖

จิตร ภูมิศักดิ์

หนึ่งของความหมายข้างต้น เป็นการสร้างแนวร่วมโดยมีความรักชาติเป็นสิ่งเชื่อมโยง

ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะมีได้ระบุไว้ชัดแจ้ง แต่ถ้าหากพิจารณาตามแนวโน้มที่ปรากฏในปัจจุบัน การประสานเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวย่อมมีทางที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคตอันใกล้ เพราะการปฏิวัติที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป ควรจะเป็นการปฏิวัติเพื่อประชาธิปไตยและเอกราชโดยสมบูรณ์ของประเทศชาติ อันจะเป็นการกำจัดอิทธิพลระบบศักดินา-กึ่งเมืองชนให้หมดสิ้นลงไปได้

ถึงแม้ว่าในยุคเผด็จการทหาร

ฟาสซิสต์ของ จอมพล ป. จอมพลสฤษดิ์ และจอมพลถนอม-ประภาส จะได้ทำการปราบปรามขบวนการฝ่ายซ้ายทั้งในเมืองและในป่าอย่างหนักหน่วง ด้วยการสนับสนุนส่งเสริมโดยตรงของจักรวรรดินิยมสหรัฐอเมริกาก็ตาม แต่อิทธิพลทางความคิดของฝ่ายซ้าย ซึ่งต่อต้านระบอบเผด็จการฟาสซิสต์ของบรรดาขุนศึกต่างๆ และชนหยัดเคียงข้างประชาชนส่วนใหญ่ ก็หาได้ตายไปไม่ ดังจะเห็นได้จากผลงานทางด้านวรรณกรรม การเมือง-สังคม ตลอดจนด้านวิชาการ และทฤษฎีของฝ่ายซ้ายที่ยังคงปรากฏออกมาสู่สายตาของมวลชนผู้ยากไร้อย่างสม่ำเสมอ ทั่วทุกดวงจักรและขบวนการในบางยุคสถานการณ์ฉบับบังคับเบื้องใต้ดิน หรือไม่ก็ต้องสลายตัวไปโดยปริยาย

การปราบปรามฝ่ายซ้าย

การที่จักรวรรดินิยมสหรัฐฯ ได้ทุ่มเทงบประมาณจำนวนมหาศาลรวมทั้งกำลังคน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้รัฐบาลเผด็จการฟาสซิสต์ปราบปรามฝ่ายซ้าย ก็ยังเป็นผลทำให้กำลังของฝ่ายซ้ายในป่าเพิ่มขึ้นตามลำดับด้วยเหตุที่ปัญญาชน นักศึกษา ประชาชนฝ่ายซ้ายในเมืองถูกตามล่ารังควานจนต้องหลบเข้าป่า หรือไม่ก็ออกนอกประเทศไปเป็นจำนวนมาก (สำหรับรายชื่อบุคคลใดบ้างที่เป็นฝ่ายซ้ายหรือพวกหัวก้าวหน้า และที่เป็นฝ่ายปฏิกริยาทางในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนรายชื่อ นสพ. และนิตยสาร ตลอดจนชื่อของฝ่ายซ้ายชนหยัดข้างประชาชนผู้ยากไร้ ผู้อ่านจะสามารถศึกษาได้จากบทความ The Thai Left Wing in Historical Context ของ Thadeus Flood ใน Bulletin of Asian Concened Scholars หน้า ๕๕-๖๗)

ในยุคเผด็จการ ถนอม-ประภาส อันเป็นยุคของการกดขี่ขูดรีดประชา

เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๖๖

ชนส่วนใหญ่ รวมทั้งการปราบปราม ได้ดำเนินถึงขั้นรุนแรงอย่างสุดขีด จนทำให้บรรยากาศทางการศึกษา และด้านวิชาการในช่วงนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ถือได้ว่าเป็นผลงานผูกขาดของ ปัญญาชน นักเขียน และนักวิชาการ ฝ่ายปฏิกริยาขวาจัด ที่มุ่งประสงค์ มอมเมาประชาชนด้วยความคิดจิต นิยมและค่านิยมศักดินา เพื่อให้ประชาชนมีแต่ความฝันและหลงมกมายใน สิ่งไร้สาระเป็นการเบนความสนใจ ไปสู่เหตุการณ์ที่ไม่บังผลกระทบเทอน ระบบศักดินา เพื่อมิให้ประชาชนผู้ ยากไร้เกิดความสำนึกที่จะปลดปล่อย ภาวะทุกข์ทรมานของพวกเขา ดังปรากฏในข้อเขียนของ รงค์ วงษ์สวรรค์ วิชาส มณวัต และ มรว. กึกกฤษ ปรามิข เป็นต้น

สถาพการณ์ดังกล่าวได้ให้กำเนิด บุคคลฝ่ายซ้ายรุ่นใหม่ขึ้นในเมือง ซึ่ง ประกอบด้วยนักศึกษา-ประชาชน และปัญญาชนตามสถาบันการศึกษา และวงการราชการต่าง ๆ

บุคคลต่างอาชีพเหล่านี้ แม้จะ มีความคิดเห็นขัดแย้งกันในหลาย กรณี แต่ก็สามารถรวมพลังเป็นกลุ่ม ก้อนได้ เพราะต่างยึดในอุดมการ รับใช้ประชาชน รวมทั้งต่อต้าน อธิปไตยจักรวรรดินิยม และระบอบ

เผด็จการทหาร มีการจัดตั้งองค์การ ต่าง ๆ ตลอดจนถึงพิมพ์เอกสารแนว ความคิดทงก้าวหน้า และที่เป็นชาย ในรูปของทฤษฎีมาร์กซิสต์-เลนินนิสต์ ซึ่งทางด้านพัฒนาการความคิดแนว ชายแล้ว นับว่าวารสารสังคมศาสตร์ ปริทัศน์ ยุคบรรณาธิการคนที่สอง มีอิทธิพลโดยตรงต่อพัฒนาความคิด ของขบวนการฝ่ายซ้ายจนผลักดันไป ถึงขั้นเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

นอกจากนี้ยังมีศูนย์กลางนักศึกษา แห่งประเทศไทย กลุ่มเรียกร้อง รัฐธรรมนูญ ตลอดจนศูนย์และแนว ร่วมต่างๆที่เกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

สถานการณ์เห็นแก่ตัว ของระบอบเสรีนิยม

ในบทสรุปตอนท้าย นายพลัด ได้ประเมินสถานการณ์ภายหลังเหตุ การณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยให้ ที่สันนะว่า เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริง ด้านต่างๆที่ปรากฏตลอดมาในประ วัติศาสตร์ไทย เป็นสิ่งเป็นไปได้ ที่จะตีความหมายเหตุการณ์ ๑๔ ตลา กม ๒๕๖๖ ว่าเป็นความพยายามเพื่อ สร้างประชาธิปไตย ตามแบบฉบับ ระบอบทุนนิยมตะวันตก

เขายังให้ความเห็นต่อ ไปอีกว่า

แม้ประชาชนชาวไทยจะปราศจากตัว อย่างและการเรียนรู้จากประสบการณ์ ของระบอบเสรีรัฐกิจ-การเมือง ที่ ปรากฏในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านที่ จะสามารถเป็นตัวอย่างและมีอิทธิพล ต่อสังคมไทยอย่างจริงจังก็ตาม แต่ ด้วยเหตุผลหลักขณะของสังคมไทยมี ความละม้ายคล้ายคลึงมากกับสังคมที่ ปรากฏในประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้ง ยังมีแนวโน้มและวิวัฒนาการที่ โกล เคียงกัน จึงเป็นเหตุยืนยันได้ว่าไม่มี เหตุผลใดทางประวัติศาสตร์ที่จะสนับสนุนได้ว่า ระบบเสรีนิยมแบบตะวันตก จะสามารถมีอนาคตสดใสได้ใน ประเทศไทย

เพราะฉะนั้นการที่ฝ่ายศักดินา นายทุน-ขุนศึก พยายามตีฝักบัววน ตำนวนขยของสรรเสรีญะระบอบเสรี นิยมและทุนนิยมอยู่นั้น ก็เท่ากับแสดง ให้เห็นถึงความมีสันดานที่เห็นแก่ผล ประโยชน์ของพวกตนเท่านั้น เพราะ ในขณะเดียวกันพวกเขาก็ได้ร่วม มอกับฝ่ายจักรวรรดินิยมต่างชาติ กด ขู่ ขูดรีด ประชาชนของชาติ และ ถ้าหากประชาชนส่วนใหญ่ยังคงมอม เมาไม่เห็นมโนภาพที่ลึกลับคดเบอน ฝ่าย ซ้ายก็จะเป็นฝ่ายที่ช ให้เห็นมโนภาพ อันแท้จริงได้เสมอ

พลังประชาชนเท่านั้นที่จะชนะ

นับว่าเป็นผลสำเร็จที่น่าชื่นชม ของฝ่ายซ้ายไทย ที่สามารถตระหนัก ได้ว่า ระบอบศักดินา- กังเมืองชนน ได้รับภารกิจโดยตรงจากอำนาจ จักรวรรดินิยมต่างชาติ ทั้งยังซึม ทราบดว่า พลังประชาชน ชนชน กรรมอาชีพ และชาวนาเท่านั้นที่จะ เอาชนะอิทธิพลจักรวรรดินิยม นาย ทุนขุนศึกศักดินาได้

นับวันขบวนการฝ่ายซ้ายในเมือง จะมีความเข้มแข็ง มีระเบียบ และ เป้าหมายที่ชัดเจนนยิ่งขึ้น และด้วย เหตุที่เป็นฝ่ายอยู่ โกลชิดกับศูนย์ อำนาจของฝ่ายปฏิกริยา นายทุน ขุน จตุรศ ๓๔

ศึก สักคินา ย่อมจะสามารถทำลาย บ่อนทำลายอำนาจฝ่ายกบฏ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเรื่องนฝ่ายซ้ายใน ป่าตระหนักดีเสมอ ดังจะเห็นได้จาก การประกาศสนับสนุนขบวนการนิสิต นักศึกษา-ประชาชนของสถานวิทยุ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทั้งซ้ายในเมืองและในป่า ต่าง ก็มบทบาทร่วมกันทางประวัติศาสตร์ เป็นการประสานเชื่อมโยงกันโดย ชรรมชาติ และเหตุบังเกิดทางประวัติศาสตร์ เป็นการดำเนินทางการเมือง และการทหารควบคู่กันโดยประวัติศาสตร์เป็นผู้กำหนด

ปัจจุบันฝ่ายซ้ายในเมืองซึ่งรวม

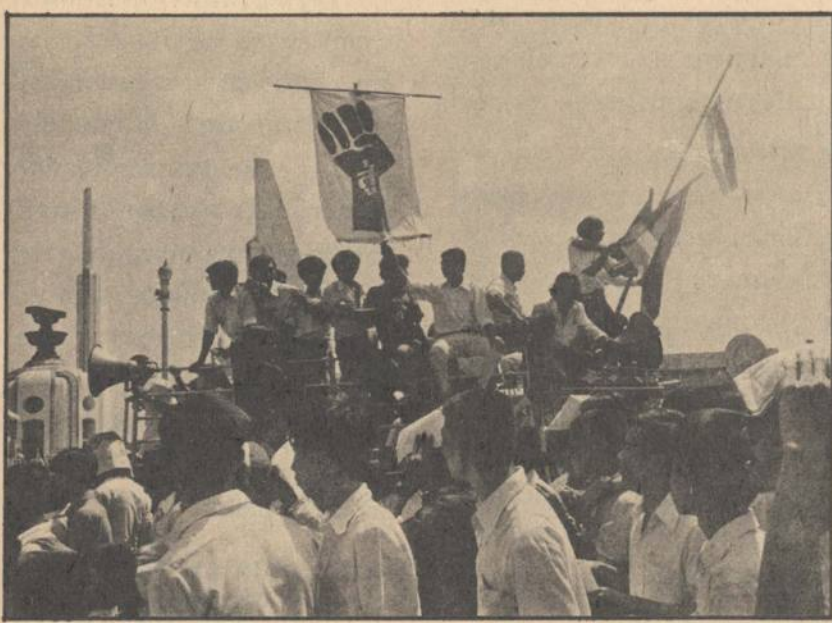
เมืองจะเป็นไปในรูปใด เมื่อเหตุการณ์ ดำเนินถึงขั้นปฏิวัติสังคมจริงๆ นั้น นายฟรืดเห็นว่าขึ้นอยู่กับนโยบายของ สหรัฐฯ อย่างมาก ซึ่งก็เหมือนกับ ปัญหาที่ประเทศต่างๆ ที่เป็นสังคม สักคินา-กึ่งเมืองชน และอยู่ภายใต้ อิทธิพลครอบงำของจักรวรรดินิยม สหรัฐฯ และให้ความเห็นว่าหากมี การขอมให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสม แห่งชาติ โดยรวมฝ่ายซ้ายในป่าด้วย ก็ย่อมจะเป็นโอกาสอำนวยให้หนทาง ความเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่าง สันติ และก่อปรด้วยมนุษยธรรม แต่ดูเหมือนว่าจะเป็นไปได้ยาก เพราะนโยบายต่อต้าน

นอนที่สดก็คือ ฝ่ายซ้ายทุกคนตลอด ได้ว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของ ประวัติศาสตร์ ซึ่งก้าวไปข้างหน้า อย่างไม่หยุดยั้ง และสมควรได้รับการสรรเสริญจากพลังฝ่ายก้าวหน้า ทั่วโลก

อย่าซึ้งแคงโต้งแคง

สรุปได้ว่าข้อเขียนของนายพลัด นับว่าเป็นสิ่งน่าสนใจอย่างยิ่ง และ แม้จะเป็นเรื่องก่อให้เกิดการถกเถียง ในหมู่ฝ่ายซ้ายด้วยกัน ทงที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยในทุกประเด็นก็ตาม แต่อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้เรารู้ได้ว่า ซ้ายในต่างประเทศเขาคิดอย่างไรกับ ซ้ายไทย และหากซ้ายไทยจะ ปราศจากอคติส่วนตัว ไม่ล้มตัว จน หลงมงายในค่ายของที่ได้รับ หมิ่น วิจารณ์ตนเองอย่างสม่ำเสมอ ก็จะมี ใด้ว่าภาระที่รอคอยอยู่ข้างหน้ายังมี อยู่มาก รวมทั้งอุปสรรคอันมหาศาล ที่จะต้องฟันฝ่า ทงจะสามารถทำ ความเข้าใจได้อีกด้วยว่าเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ นั้น ยังหาใช่เป็น ปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลงจาก ปริมาณไปสู่คุณภาพอย่างแท้จริง หาก เป็นแต่เพียงความพยายามดิรนของ ภาวะขัดแย้งที่จะเอาชนะภาวะที่เป็น อยู่ แต่ยังไม่ได้ประสบชัยชนะไม่

สังคมสักคินา-กึ่งเมืองชนยังมี อิทธิพลเหนือความเป็นอยู่ของมวล ชนอย่างกว้างขวางและมีพลังทรงตัว อย่างแข็งแกร่ง ซึ่งเรื่องนั้นดูเหมือน นายฟรืดอาจจะมองข้ามไป โดยไป ให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา กม ๒๕๑๖ เกินความเป็นจริง และที่ อาจไม่รู้ได้ก็คือ ภายในขบวนการซึ่ง เหมากกว่าเป็นฝ่ายซ้าย ในเมืองไทย นั้น ยังมีทั้งบุคคล หนังสือพิมพ์ และ นิตยสารทุกฉบับซ้าย เพราะพวกมัน ชอบใช้วิธี 'ซึ้งแคง เพื่อโต้งแคง' อันเป็นวิธีการที่ฝ่ายปฏิกริยาใช้บ่อน ทำลายพลังของประชาชน □

เหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ๑๖

กันเป็นกลุ่มสังคมนิยม ก็ได้มีส่วน โดยตรงทำลายพ่ายแพ้ให้แก่จักร วรรดินิยมสหรัฐฯ โดยสามารถบีบ บังคับให้รัฐบาลปฏิกริยา นายทุน ขุน ศึก สักคินา บังคับให้สหรัฐฯ ถอน ฐานทัพออกจากไทย และลดกำลัง พลลงตามลำดับ

บทบาทของฝ่ายซ้าย

จะไปในรูปใด

ส่วนที่วาทบทาของฝ่ายซ้ายใน จตุรัส ๓๖

ขบวนการปลดปล่อยของสหรัฐฯ ที่ กำลังดำเนินอย่างรุนแรงทั่วทุกมุมโลก อย่างในปัจจุบันนี้ ย่อมจะเป็นผล ผลักดันให้ชะตากรรมของฝ่ายซ้าย ใน เมืองไทยเป็นไปดังที่เกิดขึ้นกับฝ่าย ซ้ายในเมืองของเวียตนามได้ กล่าว ก็ต้องหลบเข้าป่า เพื่อรวมพลังกลับ เขามาโจมตีตัวเมือง

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าขบวนการฝ่าย ซ้ายในเมืองจะเป็นในรูปใด ที่แน่

การไต่จากรกรรมกับสายลับซ่อน

การไต่จากรกรรมถือเป็นเรื่อง การข่าวกรองทางรับ (ตรงข้ามกับ 'ทางรุก') ซึ่งมีการเคลื่อนไหวและการปฏิบัติอย่างเข้มแข็งพร้อมๆ กับ การข่าวกรองทางรุก

ความมุ่งหมายของการไต่จากรกรรมก็คือ เพื่อสืบสวนการละเมิดทางทฤษฎีและทางปฏิบัติต่อการจากรกรรม เพื่อบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย และเพื่อสืบจับผู้ละเมิด ถ้าสามารถทำได้ก่อนที่จะให้ข่าวลับนั้น ตกไปถึงมือฝ่ายตรงข้าม

การไต่จากรกรรมก็คล้ายๆ กับ การสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม กล่าวคือต้องเรียนรู้วิธีการและเทคนิคที่ผู้ละเมิดกฎหมายเคยใช้ในการพยายามกระทำความผิด ต้องทำการสืบจับอาชญากร. ต้องทำการหาข่าวและ สอบทานข่าวตามข้อเท็จจริงและกรณีแวดล้อมตามความเป็นจริง เพื่อดำเนินการฟ้องร้องต่อไป

วิธีปฏิบัติขั้นมูลฐานในการค้นหาตัวจากรชนั้น ก็ไม่แตกต่างไปจากการแกะรอยอาชญากร การซักถามก็มีเทคนิคทั้งในการสืบสวนและสอบสวน ทำนองเดียวกับการสะกดรอย และการติดตามตัวอาชญากร

กล่าวคือองค์การไต่จากรกรรมต้องทำงานร่วมกับผู้แจ้งข่าว สาย และผู้ให้ข่าวลับเช่นเดียวกับการทำงานของตำรวจ โดยจะใช้วิธีในการสืบหา การหลอกลวง และการใช้ 'นกต้อ' แบบเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้างระหว่างการสืบสวนอาชญากรรมกับการสืบจับสายลับ

การสืบสวนอาชญากรรมเราเริ่มต้น 'ที่เกิดเหตุกระทำผิด' เพื่อค้นหา ร่องรอยสำคัญๆ และในขณะเดียวกัน ก็พยายามกำหนดมูลเหตุจูงใจที่แท้จริงให้อาชญากรไปกระทำผิด แต่ในการสืบจับสายลับนั้นมักไม่ค่อยมี 'ที่เกิดเหตุกระทำผิด' ings แม้จะพบมูลเหตุจูงใจอยู่บ้าง แต่ก็ถึงก็ ไม่เพียงพอที่จะใช้เป็นร่องรอยดำเนินการขุดคุ้ยได้

ในการสืบหาจากรชนั้น มีวิธีการขั้นมูลฐานในการตอบโต้อยู่ ๓ ประการด้วยกัน คือ

๑. การพิสูจน์รูปพรรณสัณฐาน
๒. การติดตาม และ
๓. การกระทำที่เรียกกัน ในศัพท์สแลงของอเมริกาว่า 'อ้อยเหยื่อ' ซึ่งเป็นศัพท์ทางอาชญากรรม หมายถึง การทำให้ผู้ต้องหาเกิดความเชื่อถ้อ (บางที่เรียกกันว่า การแทรกซึม)

การพิสูจน์รูปพรรณสัณฐาน

การไต่จากรกรรมจะต้องอาศัยงานทะเบียนเป็นหลัก คือต้องเก็บแฟ้มเอกสารเกี่ยวกับสายลับคนสำคัญๆ ไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แฟ้มดังกล่าวนี้ จะประกอบด้วยรอยพิมพ์นิ้วมือ ภาพถ่าย และชีวประวัติส่วนตัวเท่าที่มีอยู่

หลักฐานเหล่านี้ทำเป็นบัตรดัชนีไว้อย่างเรียบร้อย และจัดระเบียบไว้ให้ค้นหาได้ทันทีเมื่อต้องการ รวมทั้งจะถือเป็นการตั้งเงื่อนงำสำคัญขั้นต้นในการสืบสวนอาชญากรรมประจำวัน ซึ่งอาจตรวจพบ ณ สถานที่เกิดเหตุ การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างประเทศเกี่ยวกับสายลับที่สงสัย เพื่ออา

นาจความสะดวกในการระบุรูปพรรณสัณฐาน

ในเรื่องนี้ประเทศที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน มักจะให้ความร่วมมือเกี่ยวกับทะเบียนและรูปพรรณสัณฐานของสายลับคนนั้นๆ อย่างใกล้ชิด

การติดตาม

ในความหมายของการไต่จากรกรรม ถือเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการตามตัวผู้ต้องสงสัยว่าจะเข้ามาทำจากรกรรม ไม่ว่าพวกเขาเหล่านั้นจะไปที่ไหน กล่าวกว้างๆ ก็คือ เป็นการกระทำเพื่อสะกดรอย มิให้จากรชนละไปจากสายตา ไม่ว่าเพื่อจะเตรียมจับกุมให้ได้กาหนึ่งคาเขา หรือเพื่อเผยโฉมหน้าสายลับคนนั้นๆ ในข่าวงานนั้นๆ หรือเพื่อหาพยานหลักฐานเท่าที่จำเป็น ในการจับกุมและดำเนินคดีต่อไป

การสะกดรอยผู้ต้องสงสัยรวมถึงการดักฟังการโต้ตอบทางโทรศัพท์ด้วย แม้ว่าจากรชนเหล่านั้นจะพูดกันเป็นรหัสเพื่อป้องกันมิให้ผู้รับฟังพบร่องรอยที่กล่าวถึงกันหาอยู่ก็ตาม นอกจากนั้นการจะติดตามยังรวมถึงการพิจารณาจดหมายของผู้ต้องสงสัย ตลอดจนการสังเกตการติดต่อพบปะอีกด้วย

สายลับที่ทำงานไต่จากรกรรมมักจะอาศัยกล้องถ่ายภาพ และไม่โครโฟนที่ซ่อนไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยืนยันจับตัวมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

การแทรกซึม

วิธีการที่ถกกันว่าเด่นที่สุดในบรรดาวิธีการสืบสวนเกี่ยวกับการไต่จากรกรรมก็คือ การแทรกซึมเข้าไปจนสายลับอีกฝ่ายหนึ่งเกิดความเชื่อถ้อและยอมให้เด็ดรอดเข้าไปถึงวงในได้สำเร็จ

วิธีนี้อาจสำเร็จได้โดยใช้สายลับ

ปลอมตัวเข้าไป หรือโดยการใช้คน
กลางที่เรียกว่า 'ผู้แจ้งข่าว' หรือ
'สายลับซ้อน' (double agent) เข้า
ช่วย

ส่วนมากในกรณีของการไต่จํา
กรรมทศบจับได้ มักจะเริ่มด้วยคำ
บอกเล่าจากผู้ให้ข่าวหรือสายของตน
ก่อน เมื่อได้รับข่าวดังกล่าวแล้ว ก็
จะต้องติดตามผู้ที่ถูกกล่าวในข่าวนั้น
ทันที

ในวงการไต่จํากรรมดึกกันว่า
ผู้ให้ข่าวและผู้แจ้งข่าวมีความสำคัญ
เป็นพิเศษอย่างมาก องค์การไต่จํา
กรรมทุกแห่งต้องใช้คนพวกนี้เข้า
ช่วยอย่างกว้างขวาง

ผู้ให้ข่าว คือ บุคคลใดก็ตามที่
จะรายงานให้ทราบผลจากการสังเกต
เรื่องราวที่อยู่ในความสนใจขององค์
การไต่จํากรรม

ส่วน ผู้แจ้งข่าว ก็คือบรรดาเมื่อ
อาชีพทั้งหลายขององค์การไต่จํา
กรรม ซึ่งอาจทำงานโดยได้รับหรือ
ไม่ได้รับค่าจ้างในผลงานของตนก็ได้

นอกจากนี้ การไต่จํากรรมยัง
ใช้คนที่เรียกกันว่า 'สายลับซ้อน' อีก
ด้วย

อีกประการหนึ่งสายลับซ้อนยังมี
ไว้ เพื่อปล่อยข่าวให้ฝ่ายตรงข้าม
ทั้งๆ ที่แท้จริงแล้วสายลับคนนั้นจะ
รายงานการปฏิบัติงาน และการพบ
ปะฝ่ายตรงข้าม ให้กับองค์การไต่จํา
กรรมของฝ่ายตนทราบทกระยะ

หน้าที่ของสายลับซ้อนอาจจะ
ไม่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม หรือมี
ค่าควรแก่การสรรเสริญมากนัก แต่
ถ้าเป็นรองของการไต่จํากรรมแล้ว
ย่อมจำเป็นจะต้องมีไว้ และนับเป็น
ส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง จนอาจ
กล่าวได้ว่าถ้าหาก ไม่มีผู้แจ้งข่าวหรือ
สายลับซ้อนเสียแล้ว องค์การไต่จํา
กรรมทั้งหลายย่อมจะไม่มีวันทำงาน
ได้สำเร็จอย่างแน่นอน □

เอม

วิทยาศาสตร์การแพทย์

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ vs หมอประจำหมู่บ้าน

หนังสือพิมพ์ เสียงใหม่ ฉบับ
๓๐ กันยายน ๒๕๑๘ ตีพิมพ์คำให้
สัมภาษณ์ของ นาย เสวต เปี่ยมพงศ์
สานต์ ว่า พรรคเกษตรสังคม ได้
เสนอให้จัดสรรงบประมาณปี ๒๕๑๘
เป็นจำนวน ๒๐ ล้านบาท สำหรับใช้
ในกรจัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ในต่าง
จังหวัดจำนวน ๑๐ คน

เพราะประชาชนในถิ่นทุรกัน
ดารขาดแคลนแพทย์ จึงเกิดหน่วย
แพทย์เคลื่อนที่ขึ้นมาหลายหน่วยเช่น
ของรป.กลาง ของ รพช. และหน่วย
แพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทร
หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ส่วนใหญ่
เคลื่อนโดยรถยนต์ แต่บางครั้งก็
เคลื่อนโดยทางเรือ หรือเฮลิคอปเตอร์
“แถมหรือเปล่าว่าวันนี้ผู้ใหญ่บ้าน
บอกว่า พรุ่งนี้หน่วยแพทย์เคลื่อนที่
จะมาตรวจที่หมู่บ้านเรา” นายเม็
ยชิน

“เออ ข้าก็ได้ยินเขาประกาศ
ทางวิทยุ ข้าจะไปตรวจสักหน่อย
เกิดมาไม่เคยเห็นหมอ” นายสาวว่า
เมื่อหน่วยเคลื่อนที่มาถึง ชาว
บ้านมารอตรวจอยู่แล้ว ๕๐๐ คน

งานส่วนใหญ่ที่หน่วยแพทย์
ที่ทำคือแจกยา เพราะแพทย์ ๒-๓
คน จะตรวจประชาชนตั้ง ๕๐๐ คน
ในเวลาสั้นๆ ย่อมทำไม่ได้

สำหรับโรคที่ยากหน่อยก็แนะนำ
ให้ไปโรงพยาบาล หรือหน่วยแพทย์
เคลื่อนที่อาจช่วยจัดการส่งโรงพยาบาลให้ด้วย

สำหรับโรคเรื้อรัง เช่น ความ
ดันโลหิตสูง เบาหวาน วัณโรค
หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ทำอะไรไม่ได้

เพราะโรคเหล่านี้ต้องตรวจและให้ยา
ซ้ำๆ แต่หน่วยแพทย์เคลื่อน
ที่โคจรเข้ามาที่หมู่บ้านเพียงครั้งเดียว

ในด้านการป้องกันโรค ซึ่ง
สำคัญยิ่งกว่าการรักษา หน่วยแพทย์
เคลื่อนที่ก็ทำไม่ได้เลย เพราะเคลื่อน
เข้ามาที่หมู่บ้านเพียงไม่กี่ชั่วโมง

เมื่อหน่วยแพทย์เคลื่อนที่
เคลื่อนเข้าไปใกล้สถานอนามัย(ศูนย์
การแพทย์และอนามัย) ก็ก่อให้เกิด
ความลำบากให้กับแพทย์ที่นั่น เพราะ
สถานอนามัยได้งบประมาณน้อย ต้อง
เรียกเก็บค่ายาจากคนไข้ แต่หน่วย
แพทย์เคลื่อนที่งบประมาณมากกว่า
สามารถมาแจกให้ฟรีๆ ทำให้ชาว
บ้านไม่พอใจสถานอนามัย

แต่หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ก็
เคลื่อนเข้ามาครั้งเดียว แล้วก็ทิ้ง
ปัญหาให้แพทย์กับชาวบ้าน จะต้อง
อยู่ด้วยกันต่อไปด้วยความขุ่นข้อง
หมองใจกัน

โรงพยาบาลศิริราชส่งหน่วย
แพทย์เคลื่อนที่ไปจังหวัดอุดรธานี
เป็นเวลาเกือบ ๑๐ ปี และใช้เงินไป
ประมาณ ๒๐ ล้านบาท และเมื่อ
ศิริราชจะหยุดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อน
ที่ไปจังหวัดอุดร ไม่ปรากฏว่าการ
แพทย์และการอนามัยในจังหวัดนั้นดี
ขึ้นเลย

เรื่องการแก้ปัญหาสาธารณสุข
ของประเทศก็มีหลายความคิดเห็น
บางท่านก็นิยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่
อย่างที่ทำกัน และอย่างที่พรรค
เกษตรสังคมกำลังเสนอให้ทำ

บางท่านก็มีความเห็นว่า หมอ
ประจำหมู่บ้าน (ผดุงครรภ์และพันก

แอสไพรินทำให้เกิดมะเร็งหรือ จะเลิกใช้แอสไพริน?

งานอนามัย) เป็นบุคคลากรที่สำคัญที่สุด ซึ่งควรจะมีให้ครบทุกหมู่บ้าน ทั้ง ๕๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ทั่วประเทศไทย หมอประจำหมู่บ้านก็อยู่ประจำหมู่บ้านนั้นตลอดเวลา สามารถทำคลอด แนะนำการบำรุงครรภ์ การเลี้ยงเด็ก รักษาไข้จับสั่น ไข้ไทฟอยด์ เย็บแผล ผ่าฝี ฉีดวัคซีนป้องกันโรค แจกยาคุมกำเนิด ฯลฯ

การมีหมอประจำหมู่บ้านจะทำให้สามารถให้บริการสาธารณสุข ทั้งทางด้านการรักษาและการป้องกันโรคกระจายไปทั่วประเทศในเวลาอันรวดเร็ว

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ก็เป็นของดี ถ้าเคลื่อนออกไปแล้วไปช่วยสร้างหมอประจำหมู่บ้านไว้ช่วยชาวบ้านต่อไป ไม่ใช่เคลื่อนเข้าไปแล้วไปกระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดความอยากแล้วก็ไม่มื่ออะไรจะช่วยเหลือต่อไป

ยังถ้ารัฐบาลจะระดมกำลังจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ออกไป ในชนบทไปช่วยกันสร้างหมอประจำหมู่บ้านในชนบท ภายใน ๒-๓ ปี ชาวชนบทก็จะมั่งคั่ง ก้อนทุนศึกษาปริญญาโทปริญญาเอกในมหาวิทยาลัย จะเขี่ยนิเวศน์พันธุ์เสร็จเสียอีก □

“จตุรเวช”

หนังสือพิมพ์ เสียงใหม่ ฉบับวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๘ ลงข่าวหน้าหนึ่ง ว่ากินยาแอสไพรินทำให้มะเร็งในเลือด

หนังสือพิมพ์ฉบับนี้อ้างแหล่งข่าว เอเอฟพี. ว่าศาสตราจารย์เคนจิโร โยโกมิชิ แห่งมหาวิทยาลัยชิโรชิม่า แถลงในที่ประชุมสมาคมค้นคว้าโรคมะเร็งของญี่ปุ่น ณ เมืองโอซาก้า ว่าได้ใช้แอสไพริน ๓๐๐ มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัวหนู ๑ กิโลกรัม ให้หนูซึ่งท้องกินเข้าไป ลูกหนูที่ออกมา ๑๔ ตัว ใน ๖๑ ตัว เกิดมะเร็งในเลือด

ข่าวนี้ก่อให้เกิดความตระหนักตกใจกันทั่วไป เพราะแอสไพรินซึ่งเป็นยาแก้ไขแก้ปวดนั้นใช้กันมานานปี และใช้กันทั่วไป นับเป็นพันๆ ล้าน ขาต้มชอน เช่น ท้มใจ และประสะนอแรด ก็คือแอสไพริน

เมื่อประชาชนกลัวแอสไพรินเมื่อถึงคราวปวดหัว เป็นไข้ ปวดข้อ ปวดหลัง ก็อาจหันไปหายาแก้ปวดประเภทอื่นๆ ซึ่งมีอยู่เต็มเมืองไทย เช่น ไดฟัยโรน และ เฟนิลลิวิดาโซน ซึ่งเป็นยาอันตรายกว่าแอสไพรินมาก ยาไดฟัยโรนนั้นในสหรัฐอเมริกาห้ามขาย แต่ในเมืองไทยซื้อขายกันเกร่อไปหมด

แอสไพรินนั้นนอกจากจะมีฤทธิ์ลดไข้ และแก้ปวดแล้ว ยังมีฤทธิ์ลดการอักเสบ และเป็นยาที่มีฤทธิ์จำเพาะสำหรับโรคปวดข้อรูมาตีก นอกจากนี้ยังพบว่าแอสไพรินมีฤทธิ์ต่อต้านการจับกลุ่มของเกร็ดเลือด เป็นประโยชน์ในการป้องกัน

การเกิดลิ่มเลือดอุดตันหลอดเลือด

ในระยะหลังนี้ ได้มีการใช้แอสไพรินในผู้ป่วยที่มีเลือดเป็นลิ่มในหลอดเลือดดำ (โรคหลอดเลือดประสาทรูปต้นก้านเป็น) และยังมีเชื่อกันว่าผู้ที่มีแอสไพริน วันละ ๒ เม็ด จะช่วยลดอัตราการเกิดหลอดเลือดหัวใจตีบตันลง

แอสไพรินไม่เป็นพิษต่อไขกระดูกเท่ายาแก้ปวดอย่างอื่น ข้อเสียที่เด่นของแอสไพรินก็คือ ในคนบางคนจะรบกวนกระเพาะ หรือทำให้กระเพาะอาหารอักเสบ ซึ่งก็ยังสามารถป้องกันได้โดยกินหลังอาหาร หรือกินกับน้ำแก้วใหญ่ๆ

เมื่อเกิดผล ได้ผลเสียทุกอย่างแล้ว แอสไพรินเป็นยาแก้ปวดที่ราคาถูกลงที่สุดและมีอันตรายน้อยที่สุด

การที่หนังสือพิมพ์จับเรื่องทราขายงานกันในที่ประชุมทางวิทยาศาสตร์มาพาดหัวข่าว โดยไม่คำนึงถึงผลได้ผลเสียโดยรวม อาจจะถูกโทษให้แก่ประชาชนมากกว่าเป็นคน

บ่อยๆครั้ง เรื่องทราขายงานโดยนักวิทยาศาสตร์คนหนึ่ง เมื่อนักวิทยาศาสตร์อื่นๆ ทำการทดลองซ้ำอย่างเดียวกัน ไม่สามารถที่จะแสดงผลที่นักวิทยาศาสตร์คนเดียวนั้นรายงานได้

บ่อยๆครั้ง สิ่งที่เกิดขึ้นในสัตว์ทดลองก็ไม่เกิดขึ้นกับมนุษย์

แอสไพรินยังเป็นยาแก้ไขแก้ปวดที่มีโทษน้อยที่สุด □

นั่งพับนกกที่สภา ยังสนุกกว่า

ในวันแรกของการพิจารณางบประมาณนั้น นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ประธานสภาฯ ได้ให้ทุกคนพูดกันอย่างเต็มที่เหมือนกัน การพิจารณาในวันแรกจนถึงดำเนินไปค่อนข้างอดออดล่าช้า และพิจารณาได้ไปเพียงไม่กี่มาตรา

ส่วนทางฝ่ายรัฐบาลนั้น รัฐสภามีท่าทีคึกคักเป็นพิเศษ แม้ว่าตัวนายกรัฐมนตรีจะให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวอย่างมั่นใจว่า การพิจารณางบประมาณจะผ่านการไว้วางใจจากสภาแน่นอน แต่จนแล้วจนรอดก็มีข่าวปรากฏออกมาว่าทางพรรคประชาธิปัตย์ได้เตรียมจัดตั้งรัฐบาล 'เงา' ร่วมกับพรรคการเมืองอื่นๆ ที่ร่วมอยู่ในรัฐบาลชุดนี้ หากงบประมาณไม่ผ่านสภา

หลังจากที่ได้อภิปรายในหมวดต่างๆ ผ่านไปพอสมควร ก็มาถึงวาระของการแปรญัตติงบประมาณราชการลับของกระทรวงต่างๆ ซึ่ง สส. ฝ่ายค้านสนใจกันเป็นพิเศษ และขอสงวนความคิดเห็นเพื่ออภิปรายในวาระ ๒ กันมากมาย และปรากฏงบลับของกระทรวงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงกลาโหมหรือมหาดไทย ถูกโจมตีอย่างแหลกราญว่าเบี่ยงงบประมาณที่ตั้งไว้ให้เป็นคำตอบแทนนักการเมืองฝ่ายรัฐบาลและให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นอกเหนือจากการมีไว้ปราบปรามเช่นฆ่าประชาชน

การอภิปรายดำเนินเรื่อยมาตั้งแต่เช้านี้ถึงค่ำ ฝ่ายรัฐบาลก็ยังยืนยันหยัดในหลักการเดิมที่จะไม่ให้ผู้แทนต่างๆ ที่แปรญัตติไว้ตัดงบประมาณจตุรัส ๔๐

แต่อย่างใด นายธานี ศักดิ์เสริมรัฐผู้แทนเมืองนครฯ สังกัดพรรคสังคมนิยมฯ ก็ได้อภิปรายกล่าวหาว่า รัฐบาลได้ตั้งไว้นั้น มีเพื่อไว้แจกสส. สนับสนุนรัฐบาล โดยจะแจกให้คนละ ๔-๕ หมื่นบาท แต่นายกรัฐมนตรีก็ได้ลุกขึ้นตอบปฏิเสธว่า ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

ในขณะที่นายธานีได้อภิปรายอยู่นั้น นายอุดมพร ขอเพิ่มกลางผู้แทนฝ่ายรัฐบาลได้เดินเข้ามาขอชุกกระเป๋ากางเกง เดินวนไปวนมาตรงบริเวณที่นายธานีอภิปรายอยู่ ซึ่งนายธานีว่าเป็นการก่อกวน ฝ่ายนายอุดมพรก็อ้างว่าเป็นสิทธิของตนที่จะเดินได้ และเรียกร้องให้นายธานีถอนคำพูด แต่นายธานีไม่ยอมถอน ทำให้เกิดที่ท่าว่าจะมีการทะเลาะถ่มน้ำลายเข้าใส่กัน ประธานสภาจึงตัดบทไปเพื่อกันความขุติมนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และในที่สุดบราชการลับของกระทรวงกลาโหมก็ผ่านไปอย่างสบาย

การพิจารณาฉบับดำเนินเรื่อยมาเป็นวันที่ ๗ โดยมีฝ่ายค้านจากพรรคต่างๆ เป็นพระเอกขึ้นโรงใน การแทนหลัก เฉพาะงบลับที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการปราบปราม ด้วยฝ่ายค้านต่างเห็นพ้องต้องกันว่า เบี่ยงงบประ

มาณที่มีไว้เพื่อเช่นฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ และหวังผลในการปลูกฝักอมมวนิสต์ต่อไป

บรรยากาศในวันถัดมาเริ่มจะออกเนือๆ ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลที่เขามาในหองประชุมก็เดินไปเพื่อให้องค์ประชุมครบเท่านั้น ไม่ค่อยสนใจการแปรญัตติเท่าใดนัก ทอดนอนกันมาหลายคืน และทางฝ่ายค้านก็ไม่มีน้อย

ทางด้านหม่อมราชวงศ์กฤตพรปราโมช หลังจากนั่งฟัง เท่าคางฟังอยู่นานหลายชั่วโมงทำให้รู้สึกปวดเมื่อยเต็มประดา ตามวัยและสังขารที่ล่วงเลยไป จึงลุกออกจากหองประชุมหาย ไปเป็นเวลากว่าครึ่งชั่วโมง และกลับเข้ามานั่งฟังใหม่พร้อมกับข้าราชการมวนโตที่สูบอย่างอรร้อย

ขณะที่เวลาในหองประชุมของวันที่สามนั้นบอกเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. คณะรัฐมนตรีที่นั่งเบ้นอยู่กว่า ๑๐ คนก็ลุกหายไปหมด คงเหลือรัฐมนตรีนั่งระดับประดาอยู่ไม่ถึง ๕ คน ทำนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ ปรีดา พัฒนารูปบุตร ซึ่งไม่ค่อยสนใจกับการอภิปรายของสส. เท่าใดนัก คงสูบบุหรี่หรือสามหาอย่างสบายใจนานๆ ครั้งก็จะหยิบแว่นดำอันส่ง

งามออกมาใส่ ประกอบกับหมวดสองข้างตดค่างดงามนั้น ทำให้มองท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งเหมือนหงดาธาตัวประกอบฝ่ายดาวร้ายในภาพยนตร์ไทย

พอเวลาเริ่มผ่านไปมากเข้า รัฐมนตรีหลายคนก็ทยอยหน้าไปเริ่มทยอยกันเข้ามา นายทวิช กลิ่นประทุม ผู้แจกเงินให้นักข่าวบางคนครั้งละหลายร้อยบาทเพื่อให้เล่นไฟกันที่บ้านตนนั้น ก็พาร่างเตนวยขนาดเขามายังในห้องประชุม และแหวะทักกับ สส. ถูกพรรคคนนั้นทักทันที

ส่วนรัฐมนตรีนั้นก็ปลกระดมมวลชนแห่งกระทรวงศึกษาธิการ นายนิพนธ์ ศศิธร ซึ่งเวลาพูดต้องแยกเขี้ยวอ้าปากแถมเอียงมุมปากไปทางซ้ายนิดๆ คาบกลองข่าสับเดินเร้าเข้ามาบังคับคุยกับสหายทองบักซ์ เพียงเกษแห่งพรรคแนวร่วมสังคมนิยมอย่างเอาการเอางานอยู่เป็นเวลานาน

ทางท่านดาโต๊ะบุญเลิศ เลิศปริชา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ไม่ชอบนั่งบนรัฐมนตรีแต่มีก็จะเร่ไปนั่งด้านหลังของห้องประชุม ก็ขนมนั่งบนของกรม. ในวันนั้น โดยจับกลุ่มกับรัฐมนตรีอีกสองนายแห่งกระทรวงมาเพี้ย อันมีนายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์นั่งกึ่งกลาง ดาโต๊ะบุญเลิศนั่งอยู่ทางด้านบักขวา บักซ้ายก็มีนายประกอบ ประชบุโรโกดลาก

ในที่สุดนาทีประวัติศาสตร์ของค่ากันวันที่ ๘ ตุลาคมก็มาถึง เมื่อผู้แทนของพรรคสังคมนิยมฯ มาขออำมสุวรรณพและเพื่อน ๆ ขอแปรญัตติตั้งงบประมาณฉบับของกรมสรรพากรทั้ง ๖ ๒ สองแสนบาทออกทั้งหมด โดยที่ขุนคลังนักฝืนเงินชอบุญชูและเปลี่ยนมาเป็นบุญกู่ ไม่สามารถที่จะขแรงได้ว่า งบฉบับของกรมสรรพากร

ดังกล่าวนำไปใช้สืบราชการลับอย่างใดบ้าง จึงยอมให้ตัดออกทั้งหมด นับเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์การเมืองไทย ทพรรคฝ่ายค้านสามารถตั้งงบลับของรัฐบาลได้

การพิจารณาในวาระ ๒ ยุ่งนานวันเข้า ความเข็งกึ่งขังปรากฏมากขึ้น ไม่ว่าจะทงพรรคฝ่ายค้านและพรรครัฐบาล เพราะฝ่ายค้านแม้จะอภิปรายห็นแหลกกันอย่างไร เมื่อถึงเวลาลงมติก็แพ้โหวตทุกทีไป เลยทำให้ทงสองฝ่ายเริ่มห็นมาพูดกระทบกระเซเทียบกันหนักขึ้น

ทางฝ่ายรัฐบาลก็หว่าฝ่ายค้านไม่ยอมเข้าใจเจตนาอันดีของรัฐบาลที่จะช่วยประชาชน ส่วนฝ่ายค้านก็โต้ว่ารัฐบาลนำเงินภาษีอากรของประชาชนไปละลายในแม่น้ำ ไม่ก่อเกิดผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ที่เป็นเกษตรกรแต่อย่างใด มัวแต่เอาใจคนเมืองหลวงเพียงหยิบมือเดียว

เฉพาะโครงการรถเมล์ฟรีนั้นถูกโจมตีอย่างหนักเป็นพิเศษ นายบุญจะ เกษรทองพรรคเกษตรสังคมนิสัยเป็นอย่างมาดถึงกับปลุกขันตามนายกฯ ว่า โครงการนี้เป็นของพรรคชาติไทยหรืออย่างไกรกันแน่ ทงนี้เพราะสมาชิกพรรคชาติไทยสำคัญๆ หลายคนเป็นเจ้าของกิจการรถเมล์อยู่ ท่านกฤทธี ได้ฟังดังนั้นก็ยกมือขอพูดบ้างว่า โครงการดังกล่าวไม่ใช่ของพรรคอื่น ไกลแต่เป็นของพรรคกิจสังคมนเอง ทมความปรารถนาดีจะช่วยคนยากคนจน ในกรุงเทพฯ รวมทงนักเรียน ได้ประหยัดค่าครองชีพและสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมน ไม่ได้โมเมหรือมัวแต่อย่างใดเลย

“ท่านว่านโยบายทงเรื่องของรัฐบาลเป็นการหาเสียง ผมไม่ปฏิเสธ

ละ ว่าทงเรื่องก็หาเสียงเพื่อประชาชนทงนั้น . . . ผมว่ากลุ่มคนสังคมนิยมก็อยู่ตลอดเวลาที่จะช่วยกันจนอย่างไร แต่ทำไม่รัฐบาลนพททำเข้าก็ปฏิเสธ ผมประหลาดใจอย่างยิง” นายบุญชู โรจนเสถียรตบกลุ่มสังคมนิยมทคคคานเรื่องรถเมล์ฟรี และพูดควยอารมณ์ทงระอุในอกอยู่ไม่น้อย

การพิจารณาเรื่องรถเมล์ฟรีได้อภิปรายกันมาตั้งแต่เช้ายันเย็นก็ไม่มีททว่าจะยุติลงอย่างใด สส. ฝ่ายค้านทงยังไม่ได้พูดหรือตั้งใจจะขกรรัฐบาลต่อ ก็พยายามยกมืออันใหญ่เพื่อให้ประชาชนเรียก ส่วนผู้แทนฝ่ายรัฐบาลซึ่งเข็งอย่างเหลือเกินก็พยายามจะให้ลงมติเสียที บางครั้งถึงกับโห้ฮาบ้าง ฝ่ายค้านทงกมขอขนพูด และขณะทนายมานิต พรหมานนท์ พรรคเกษตรสังคมนกำลังอภิปรายอยู่นั้นด้านร้อยเอกเต็มศักดิ์ ช่างหล่อพรรคชาติไทยซึ่งมักจะนำหนังสือ ‘สรรนิพนธ์ของเหมา เจ๋อตง’ มาขอคำอธิบายจาก สส. พรรคสังคมนิยมฯ ก็ได้แสดงกิริยาโลเลขึ้น โดยจุดไฟแช็คคนไมโครโฟนให้เพื่อนสมาชิกเห็นว่ามีพดนานจนไมโครโฟนจะไหมอยู่แล้ว

ในที่สุดประธานสภาก็ได้ขอร้องสมาชิกทงหมดลงคะแนนเสียงว่าจะผ่านเรื่องรถเมล์ฟรีหรือไม่ ซึ่งทงพรรคฝ่ายค้านได้ระดมพลกันอยู่เห็นขวนแน่นเพอคคคาน ฝ่ายรัฐบาลก็ไม่ถอย ลูกพรรคทงหลายทหลบบมอยู่ตามทต่าง ๆ ได้กลับเข้ามาขมมือสนับสนุนกันเป็นแถวและชนะไป ๑๓๔ ต่อ ๑๑๑ เสียง ขณะทนายสมัครสุนทรเวช พรรคประชาธิปไตยนั่งพิบนกกระดานไคถึง ๑๒ ตัวในการประชุมวันนั้น

การผูกขาดโรงภาพยนตร์

‘การขนอัตราค่าชมภาพยนตร์ เรื่อง ดิคนรก ของกลุ่มสยามมหรสพ ครอง เป็นการค้าขายโอกาสอย่างน่า ละอาย ...’

ความเห็นข้างต้นนี้ ปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ในรอบสองอาทิตย์ที่ผ่านมา อย่างน้อยที่สุด ข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รวมประชาชาติ รายวัน ให้ความเห็นทำนองนี้

ดิคนรก เป็นภาพยนตร์ที่กลุ่มสยามมหรสพคาดว่าจะทำรายได้ได้ดี คงจะเห็นได้ว่า ได้มีการโฆษณา และเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ของเครือสยามมหรสพถึง ๓ โรง และโดยที่คาดว่า ชาวกรุงเทพมหานคร มีรสนิยมที่จะชื่นชอบภาพยนตร์ในแนวนี้ ทางโรงภาพยนตร์จึงถือโอกาสขนอัตราค่าชม จากเดิมอัตราค่าสูงสุด ๑๐ บาท เป็น ๑๕ บาท และอัตราค่าสูงสุดเพิ่มจาก ๑๐ บาท เป็น ๔๐ บาท

“... ทางโรงภาพยนตร์ขายโอกาสขนอัตราค่าชม ทั้งๆที่ภาพยนตร์เรื่องนี้มีได้ความยาวมากกว่าปกติ...” ผู้ชมคนหนึ่งบ่นให้หนัก ขำ ‘จตุรัส’ ฟัง

การขนอัตราค่าชมภาพยนตร์จะมีเหตุผลมากจน หากสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ว่า ต้นทุนในการฉายภาพยนตร์สูงกว่าปกติ จนถ้าหากมีการเก็บค่าชมในอัตราเดิมแล้ว จะทำให้โรงภาพยนตร์ขาดทุน แต่ในกรณีนี้ การกระทำได้เป็นเช่นนั้นไม่

การฉายโอกาสทำนองนี้ ได้เกิดขึ้นอยู่เนืองๆ เกือบทุกครั้งที่มีหนัง ‘ดัง’ เข้าฉาย ไม่เฉพาะแต่โรงภาพยนตร์ของกลุ่มสยามมหรสพเท่านั้น หากรวมถึงกลุ่มอื่นๆ ด้วย

ในปัจจุบัน โรงภาพยนตร์ชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร รวมกระจุกอยู่ในมือของนายทุน ๓ กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มของนายกัมพล ต้นสังจา (หรือที่รู้จักกันในนาม ‘สยามมหรสพ’ ซึ่งประกอบด้วยโรงภาพยนตร์สามย่าน เอลิมไทย สยาม สกาลา ลีโด อินทรา แกรนด์ และคิงส์)

กลุ่มของนายเจริญ หนูวรลักษณ์ ซึ่งประกอบด้วยโรงภาพยนตร์เมโทร เซนจูรี่ แมกเคนนา เพชรามา และเพชรเอ็มไพร์

กลุ่มนายไมตรี กิติพรากรณ์ ซึ่งประกอบด้วยโรงภาพยนตร์พาราเมท ซอลลวูด ปาร์ต และโคลิเซียม

การที่โรงภาพยนตร์รวมกระจุกอยู่ในมือของนายทุนเพียงไม่กี่คนเช่นนี้ ย่อมทำให้นายทุนแต่ละกลุ่มมีอำนาจผูกขาด ในการกำหนดอัตราค่าชมภาพยนตร์ อำนาจผูกขาดดังกล่าวนี้ยังมีมากขึ้นไปอีก เมื่อดำเนินถึงข้อเท็จจริงที่ว่า การพักผ่อนหย่อนใจของชาวกรุงเทพฯ โดยเฉพาอย่างยิ่งชนชั้นกลาง ยากที่จะหาอย่างอื่นมาทดแทนการชมภาพยนตร์

“... ในขณะนี้ เรายังไม่มีกฎหมายห้ามการผูกขาด เพราะฉะนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจที่สายใยแห่งการผูกขาดในอุตสาหกรรมต่างๆ

มีอยู่เป็นอันมาก การรวบรวมอำนาจผูกขาดวิธีหนึ่งที่ทำได้ ก็โดยการซื้อกิจการ หรือเข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัทของคู่แข่งนั้น และนี่เป็นวิธีการที่เป็นอยู่ในอุตสาหกรรมโรงภาพยนตร์ในกรุงเทพฯ ๒ การปล่อยให้ นายทุนเอกชนสร้างอำนาจผูกขาด เช่นนี้ ย่อมเป็นการบั่นทอนสุขภาพทางปัญญาของประชาชน ถึงเวลาแล้วกรรมัง ที่รัฐบาลควรที่จะออกกฎหมายห้ามการผูกขาด...” นักเศรษฐศาสตร์จากสำนักทำพระจันทร์ คนหนึ่งกล่าว

ไม่เพียงแต่ช่องทางในการรวบรวมอำนาจผูกขาดในกิจการโรงภาพยนตร์จะมีอยู่เป็นอันมาก เนื่องจากไม่มีกฎหมายป้องกันการรวบรวมอำนาจผูกขาดเท่านั้น แต่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์นี้ ช่องทางดังกล่าวนี้ยังมีมากกว่าปกติ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทที่จัดจำหน่ายภาพยนตร์นั้นมีย่อยเพียงไม่กี่ราย แต่โรงภาพยนตร์มีอยู่มากมาย โรงภาพยนตร์ที่ไม่สามารถหาภาพยนตร์ดี ๆ มาฉาย ย่อมยากที่จะดำเนินกิจการอยู่ได้

ดังนั้นจึงเห็นว่า โรงภาพยนตร์ที่มีรายได้ดีนั้น เจ้าของมักจะเป็นตัวแทนจัดจำหน่ายภาพยนตร์ หรือมีสัญญาฉบับกับผู้สร้างภาพยนตร์รายใหญ่ในต่างประเทศ ซึ่งให้หลักประกันว่า จะมีภาพยนตร์ที่อยู่ในเกณฑ์ดีเข้าฉายโดยสม่ำเสมอ

เพราะฉะนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจเลยว่า โดยการเข้าไปมีอำนาจผูกขาดในกิจการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ หรือการได้เป็นตัวแทนของบริษัทภาพยนตร์ต่างประเทศ เส้นสายแห่งการผูกขาดจึงปกแผ่ครอบคลุมกิจการโรงภาพยนตร์

ซากศพส่งกลิ่นกระจายที่เบรุต

เบรุต เมืองหลวงของเลบานอนนั้น เป็นสถานที่ที่วิเศษสุดสำหรับการครมหน้าผงพระจันทร์ เป็นเมืองสวยที่ตั้งอยู่ปลายสุดด้านตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ที่มีผู้นำเงินมรดก ตีกรามส์สว่างตาเรียงรายแถบเชิงเขาที่มองตรงออกไปยังท่าเรือนาติกได้ถนัด ท่าเรือนาติกซึ่งต้อนรับผู้รักน้ำทะเลและแสงตะวันจากทั่วโลกเสมอมา

เบรุตรอดพ้นความรุนแรง และปัญหาที่ปวงของตะวันออกกลางดินแดนแห่งสงครามยืดเยื้อมาได้ตลอด ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะความห่างไกลของเมืองจากแผ่นดินที่เป็นปัญหาอยู่

เบรุตกลายเป็น โอเอซิสเพียงแห่งเดียวที่เหลืออยู่ในบริเวณที่มหาเศรษฐีทั้งพวกยุโรปและอาหรับ ไล่กระจายเงินของพวกเขาไปกับแฟชั่นรุ่นล่าสุดจากปารีส เครื่องหนังจากอิตาลี หรือเที่ยวหาช้อปปิ้งยาสูบของเลื่องลืออรัมแบบอาหรับที่มีรูปแปลกตา

เวลากลางคืนในเมืองนี้ ในที่คลับและโรงระบำจะเปิดให้ความบันเทิงสุดเหวี่ยงจนดึกดั้น และ 'คาสีโน ดิลิบัน' ก็เป็นแหล่งสำราญที่โด่งดังสำหรับชายชาตรีผู้มั่งมีศรีสุขทั้งหลาย

เบรุตเป็นเมืองซึ่งเปรียบเสมือนธนาคารใหญ่ของตะวันออกกลาง เป็นตู้เซฟชนิดของประเทศเพื่อนบ้านซึ่งไม่อาจจะรักษาทรัพย์สินไว้ในประเทศของตนเอง

พวกชนชั้นกลางนั้นพึงพอใจชีวิตที่อยู่ในอพาร์ทเมนต์หรือบ้านในเมืองที่มองข้ามออกไปเห็นท่าเรือได้ในวันธรรมดา และสามารถขับรถไปชายหาดได้ภายใน ๑ ชั่วโมงในวันหยุด

เวลาเดียวกันเขาก็ทำเป็นละเลยไม่สนใจย่านสลัม ซึ่งความหิวและโรคระบาดกระจายอยู่ทั่วไป ชาวสลัมต้องหาเช่ากินค่า ในขณะที่ในโรงแรมเช่นตัจอรัจ ซึ่งเป็นโรงแรมที่หรูหรามากสุดแถบชายฝั่งเบรุตพร้อมไปด้วยอาหารฝรั่งเศสอย่างตระคนกับเสียงดนตรีเบา ๆ ในระหว่างเวลากลางวัน หม่อมสาวชาวเลบานอนผิวคล้ำกับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรป ต่างก็สนุกสนานกันอยู่บนหาดฟ้าเรือกกลางทะเล ขณะที่นักเล่นสกีนำพากันโฉบเฉี่ยวไปตามชายฝั่ง

ในช่วงบัพผานมานเองที่สภาวะทางเศรษฐกิจของเลบานอนเลวร้ายลงทุกที ประกอบกับภาวะเงินเฟ้อที่มอยู่ทั่วโลก และความขัดแย้งระหว่างชนชั้นในเลบานอนก็ทวีขึ้น

อย่างรวดเร็ว และส่งชงครมมาเป็นเวลานานแล้วก็ได้ระเบิดขึ้นมาในช่วง ๖ เดือนหลังนี้ ซึ่งเป็นสงครามชนชนที่รุนแรง และสงครามศาสนาหลักเลยไม่ได้ ระหว่างมุสลิมฝ่ายซ้าย กับผู้นำคริสเตียนฝ่ายขวา และระหว่างประชาชนมุสลิมที่ยากจนกับพวกศักดินาคริสเตียน

ชาวเลบานอนซึ่งเคยวางตัวเป็นกลางในสงครามต่อต้านอิสราเอล ได้กลายมาเป็นฝ่ายที่ขอบประโคมข่าวสงครามของทุกฝ่าย

ซากศพส่งกลิ่นกระจายไปทั่ว ร้านรวงต่างพากันปิดสนิทแทบจะตลอดวัน ผู้คนไม่กล้าที่จะออกไปนอกบ้านเพราะระเบิด การสู้รบ ตลอดจนการลอบฆ่า และการลักพาตัวกลายเป็นชีวิตประจำวันในท้องถิ่นไปแล้ว

การประปาและไฟฟ้าถูกตัดขาดเป็นเวลาหลายวัน พวกผู้หญิงต้องเสียงชีวิตออกมาหาเศษอาหารเอาไปให้พ่อต่อชีวิตลูก

การสู้รบครั้งล่าสุดในเบรุตนั้นมีคนตายถึง ๓๖๕ คน และบาดเจ็บอีก ๖๕๐ คน ตั้งแต่เดือนเมษายนที่ผ่านมา รวมยอดผู้ตายทั้งหมดได้ประมาณ ๖,๐๐๐ ราย นอกจากนั้นยังมีข่าวลือว่าโรคไทฟอยด์ได้ระบาดขนออก เนื่องจากขยะที่ทิ้งไว้เกลื่อนกลาดนานกว่า ๒ อาทิตย์ และทางกรก็ได้มีการออกประกาศเตือนว่า อาจเกิดโรคระบาดอันตรายชนิดอื่นได้อีก

ชายฝั่งทะเลที่เคยมั่งมีสุขของเบรุต ได้กลายเป็นย่านที่ความหมดหวังและฝันร้ายเข้าครอบครองอย่างไม่มที่สนสุด ผู้นำทางทางการเมืองและศาสนาของเลบานอน ได้แต่ปฏิเสธอย่างมั่นคงว่าจะไม่ยอมแบ่งแยกประเทศตามพื้นฐานการแบ่งแยกดังที่เกิดขึ้นกับดินแดนบนเกาะไซปรัส □

ห่วยเถื่อน

เตรียมเงินไว้ให้ค้เนื้อพวกเรา
เข้าไอ้อื่น ส่งคนไปบ้านคลองยาวแล้ว
เอาแจมอเจงให้ค้ บินสบาย ไม่ต้อง
ทำอะไรกิน ดูพวกคลองยาวดี รวย
กันไม่รู้เท่าไร งวดคนเข้าจำนองที่แห่ง
แถมเข้าไปเลย ๕ งวดแล้ว ไม่เคย
เพื่องพลา ไอ้เรื่องคำนวณว่าจะออก
สูงออกตาม ไม่น่าใครดูพวกญาติเข้า
คลองยาวได้ งวดที่แล้วไอ้สอนเอ็ง
รวยไปก็มากน้อย'

'ก็พื้นเศษๆเท่านั้นแล้ว งวดคน
เลยลงมันสามพันเลข แห่งสูงก็ค้อ
ถ้าห่วยออกตงแต่เลข ๕๐ คนไป เรา
ก็ได้เงินใช้ใหม่'

'เออ... ถ้าต่ำกว่า ๕๐ ก็ถือว่า
ออกตา เออ... ชาวบ้านชาวเมือง
เตรียมเงินไว้ รวมๆ กันแล้วทั้งหมู่
บ้านเราในงวดนี้แก่งกันเป็นหมื่นนะ
แจมอมันทนทายาท มีเงินแสนเงิน
ล้านมรดกไม่รักสลับกัน เอาของเราไป
มากแล้ว ต้องให้หนักบ้าง'

'ไม่เหมือนแต่ก่อนๆ เลยหนอ
ต้องอาศัยพระให้เลข เดยวนซไม่
เฮยนเสยแล้ว เหนอฮั่วคึดเสยด้วย
จำได้ใหม่พวกพระใบ้ห่วยจรมบอก
เลขเสมอๆ ชอบบอกห่วยเสยจริง
ผิดทุกที่ท้ายกับเป็นพวกแจมอจน
แหละ สงสัยจะเป็นพระปลอม
อาศัยผ้าเหลืองหากิน มาถึงได้กับก
คลดที่เดียว โน่น กลางทุ่งตรงชายป่า
โน่น ไม่ชอบเข้าใกล้บ้านใกล้เมือง
กับเขาเสยด้วย'

'ว่าท่านไม่ได้หรอก ก็เห็นบัก
กลดที่ไหน พักเดี่ยวชาวบ้านไปมุง
จตุรศ ๔๔

ท่านจนหาทางเข้าไม่ถึงเสยแล้ว ขอ
เลขทั้งนั้น'

'อ้าว... ถ้าพระไม่มา เรา
ก็ไปขอกที่ไหน ก็อย่าให้พระมา
ซ'

'นี่กว่าไม่มีพระแล้วห่วยจะขาย
ไม่ออกกร ทำเป็นลมเสยอกแล้ว มึง
นะแหละ บินปลุกแดงกว่าเต็มไร
เก็บแดงวันละเป็นพันๆ ลูก เร็วเป็น
บ้า ไม่ใช่อะไร จะมองหาลูกแดงที่
บังมันแทะ พอได้ลูกไหนมร้อยซัดๆ
ข่วนๆ ก็เก็บใส่กระเป่าเจีบ ใครๆ
ก็เห็น ประเดี้ยวลวงออกมามอง เอา
มอดคำๆ แล้วก็เก็บใส่กระเป่า ประ
เดี้ยวเอาออกมาอีกแล้ว ลูกแดงกว่า
มันก็ต้องมร้อยซัดข่วนบ้าง มันซน
กับดินไหนจะนกจิก จิงหรดกค ตก
แต่นแทะ จะเอาให้เป็นเลขห่วยให้
ค้หรือ'

'เอ๊ะ... เราก้แก่งลูกกับเขา
เหมือนกัน มันแล้วแต่โชค'
'แก่งก้นกว่าจะลูกสักที'

'ก็ยังคงว่าไอ้เถื่อน ลูกตกเรือน
ดั่งตบ ร่องจำคนจะไปจับเด็กที่รับ
ห้าม ให้มองดูลูกซิวทำท่าเป็นเลข
อะไรไปถึงขนาดนั้น'

'เออเชอกันกระทั่งอุบตีเหตุกว่า
ให้ลาก'

'เหตุเล็กเหตุใหญ่กลายเป็นโชค
ด ไอ้ที่จะเดอดเนอรอนใจก็เบาลงได้
ไม่ค้หรือ'

'ระวังๆ เสอสามตัวกินคนทั้ง
เมือง เสอเหลืองจะเป็นใส่สัก'

'ไปว่าท่านอีกแล้ว'

'ค้มันมมูล ไม่จริงคนเขาจะ
พูดกันหรือ'

'พระทศกม ที่แม่นก้มาก อย่าง
องค์ที่มบักกลดในป่าช้าใครๆ ก็จำ
ได้ พอคนไปมุงมากเข้า'

'ก็อังกั้นแหละที่มคนล้อท่าน
ว่าเสอ ๓ ตัวกินคนทั้งเมืองกลัวว่า
เสอเหลืองจะเป็นใส่สัก ค้อพระหลอก
ให้แจมอกินเรา'

'อ้าว... ก็ท่านก็บอกใช้ใหม่
พอได้ยื่นคนพูดเสอๆ ท่านก็ตะโกน

ว่าเอา เสือกัดหัวนก'

'ก็ได้นั้น ใครต่อใครเก็บมาคิด
กัน เสือ ออ ส. อะไรบ้าง สอง สาม
สี่ กัดอะไร ก. ก็เก่า ได้เข้าไปตั้ง
๕ ตัวแล้ว ยังนกอีก ตัว น. ก็เลข
หนึ่ง รวม ๕ ตัวแล้ว เลียบวกลบ
คูณหารกันใหญ่' แล้วก็แอบไปแทง
ไม่บอกใคร กลัวคนอื่นจะแย่งรวย
แล้วผลกราวนั้นเป็นไง เลขท้าย
รางวัลที่หนึ่งออกศูนย์ศูนย์ ผิดหมด'

'ก็อยากคิดไม่เป็นเอง ช่วยไม่
ได้ ท่านให้เลขถูกต้องแล้ว ไม่เข้าใจ
ความหมายของท่าน ดีแต่จะไปล้อ
เลียนท่าน ก็เสือกัดหัวนก นกก็ตาย
ตายก็สิ้นขลุ่ยของท่านแล้ว เออ ยังไป
ว่าท่านออก ลากมาถึงปากแล้ว ไม่มี
วาสนาเลขไม่ได้กิน กรรมมันบังตา
ให้เห็นเลขผิด ๆ พลาด ๆ ไป'

'องค์นั้นแหละแน่ พงวดต่อมา
ให้ออกหน มีคนไปหาท่าน ท่านกำลัง
ภาวนาหลับตาอยู่ ท่านร้องถามว่า

'มากันกี่คนโยม'
'ห้าหกคนครับ' พวกเขาใครไม่
รู้ตอบท่าน ท่านก็บอกว่า
'ไป ๆ กลับไปเถอะ'
'ก็ชอบไปกวนท่าน ๆ ก็ไล่เอา
นะซ'

'มันมีความหมายเป็นนัย ๆ อะไร
ชอบกลอยู่วันนั้น เพราะพอมีวันช
จักรยานไปหาท่านจะขอเลขเหมือน
กัน ท่านบอกว่า 'แหม . . . สะโพก
นำดูจริงหนอ'

'อ้วนทำยังไง โกรธไหม'
'โกรธซี กรรมมันบังตาอีก
เหมือนกัน มารมันทำเอาอ้วนโกรธ
หันหลังขจักรยานกลับ ไม่ยอมกราบ
ยอมไหว'

'มารทำอ้วนหรือพระทำ มัน
ถึงได้โกรธ'

'พระท่านมีแต่จะให้ เพราะใน

ที่สุดจริงชนหวยออก ๖๕ ไอ้พวกหาห
คนที่ไปหาท่านเต็นผาง ว่าโชคมาถึง
ตัวแล้ว นึกว่าท่านโลกลับ โกรธท่าน
เหมือนกัน ที่ไหนได้ ท่านบอกให้
กลับเลขนะ ไปกันหาหคนก็เป็นห
หา อ้วนก็เกิดนึกขึ้นมาได้ ไปแล
เห็นป้ายทะเบียนจักรยานก็เสียอกเสีย
ใจ บาปกรรม ต้องเอารูปเทียนไป
ขอขมาท่าน'

'ท่านแน่จริง บอกกันตรง ๆ
ซื่อไว้ นี่ทำลับ ๆ ล่อ ๆ ให้โลกมันวุ่น'
'บอกตรง ๆ มันก็จะไม่เข้าที่ ดู
ไม่แยบคาย ท่านเป็นพระเป็นเจ้าจะ
กลายเป็นช่วยให้คนเล่นการพนันมัน
บาป บอกตรง ๆ ก็ไม่ได้ ไม่บอกหรือ
ก็เท่ากับไม่มีเมตตาธรรม'

'มึงมันมึงม้าย ไอ้สอน'
'แล้วมึงไม่แทงหรือหวย งวด
ไอ้สอน'

'นี่ไม่ได้ไปหวยนะโว้ย คำนำม
โดยผู้เชียวชาญ เขาเอาเลขที่ออก
แล้ว ๆ คำนำมดู ว่างวดต่อไปนำ
จะออกสูงหรือต่ำ เขาเรียกว่าเป็น
วิทยาศาสตร์หน่อย ๆ นะเด็กไปเอา
เลขมาจากบ้านคลองยาวแล้ว เฮ
มานี่ เขาบอกให้แทงสูงหรือต่ำ ต่ำ
หรือสูงมาก เอากระดานไปจดขอ
มา ใครแทงเท่าไร เก็บเงินให้เรีย
บร้อย รับส่งแจมก่อนหวยจะออก
ใกล้เวลาแล้ว คินนบอให้ทุกคนไป
รอที่บ้าน ข้าจะเป็ดวิทยุให้สุดตลอด
ทั้งคืนให้เต็มหู แจงเขาก็ให้ไปรับ
เงินได้ ใครมีเหล้ายา คานเอาจิน
ให้เต็มที ใครมีตะเกียงเจ้าพายุก็จุด
มา เอาให้แจงโล่งอย่างกับมีงาน น
ถ้าหากชะร้าวมาได้ที้นละก็นำดู
ฝากไว้งวดหน้า' หวางลิเกมาเล่นกัน
เลข มีเท่าไรโถมแทงลงไปไม่ต้อง
บันชะบันชัง ๕ งวดมาแล้ว เคยเพลยง
พลุ่มเมื่อไร'

คินนบ เลขที่ออกคือ ๒๑ เป็น
เลขต่ำ ชาวบ้านที่แทงหวยร้อยคนเศษ
ซึ่งนั่งล้อม รอบเครื่องวิทยุท่ามกลาง
ตะเกียงเจ้าพายุราว ๆ ๑๐ ดวง ก็ไซโย
ให้สามล้านพร้อมกัน เสียงดีใจดัง
ไปตกท้ายบ้าน บางคนวิ่งกลับไป
บอกเมียถึงกับล้มลุกคลุกคลานเพราะ
ชนต้นกล้วยในความมืด กระโดดชน
กะไดไม้บ้นชน เห็นหน้าเมียก็ระล่ำ
ระลักพูดไม่ออก เพราะโชคมันอุด
ปาก

'ไอ้สอน ชั่งคูกกับไอ้สอนเมือบาย
ถึงกับนั่งนาตาคลอ ปลาบปลื้มไม่
เชื่อ ว่าการคำนวณเลขจะแม่นยำยิ่ง
กว่าพระได้ แทงหวยคนละหลายพัน
เป็นเรือนหมื่นก็มี อยู่ ๆ เงินเป็น
แสน ๆ ก็ลอยมา

ครันรุ่งเช้าทุกคนพบว่าเงินที่
แทงนั้นสูญเปล่า เพราะเงินที่ส่งไป
ทางญาติแจมมือ ไม่ทันถึงแจมมือ
หวยออก เพราะโดนตำรวจรวบเสีย
ก่อน ตอนหวยจะออกพอดี ตำรวจ
ยึดไปโยไปจำนวนหนึ่ง ลอกันว่าจะ
ตามจับผู้แทงหวยเถื่อนงวดนั้นด้วย
ชาวบ้านปีดปากเงียบ คนที่ตก
จับขอร้องให้ชาวบ้านทุกคนเฉลียว
เพราะเป็นความพลาดพลงของเขา
แต่ผู้เดียว อยากรู้ก็ดี เขาจะพยายาม
คืนเงินอย่างน้อย ๆ ก็ครึ่งหนึ่ง โอกาส
แทงแก้ตัวยังมีอีก

'ไอ้สอนกระซิบกับไอ้สอนว่า มี
คนเห็นมันยังเดินลอยนวลอยู่เลยตอน
หวยเริ่มออกแล้ว โหงตอนเขาดันไป
อยู่ในห้องซังได้ หรือตำรวจเป็นใจ
กับพวกแจมมอมนั้น ชั่งทำทเป็นลูก
ตำรวจจับ ดีกว่าเสียเงินแสน'

'ไอ้สอนบอกว่า 'เรองนี้ จะจริง
หรือเท็จเอ็งคำนำมดูจะพอรู้ได้ไหม'

ตลาดหนังสือหลังตุลาคม ๒๕๑๖

... (การปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖) ไม่ใช่การปฏิวัติในความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไป หากเป็นขบวนการซึ่งไม่ได้มุ่งนำมาซึ่งแสงสว่างและเสวยอำนาจ และในประการสำคัญ เป็นการปฏิวัติที่ไม่ได้เสนอทางออกให้กับสังคม... ปฏิวัติตุลาคม จัดได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม มุ่งประท้วงโจมตีต่อหลักการปกครอง และความสัมพันธ์แบบเจ้าคนนายคนซึ่งเรียกว่า เป็นหลักการของอภิสิทธิ์...

หากการตีความการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ ของนายเสนห์ จามริก ในจุลสารของมูลนิธิโคมถอง เรื่อง หลักการสิทธิเสรีภาพ หลังปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ ซึ่งกตมาขางตนนเป็นไปอย่างถูกต้อง การปฏิวัติวัฒนธรรมหาได้สิ้นสุดแต่เพียงแค่นั้นไม่ หากทว่าได้สืบทอดมรดกต่อมาจนบัดนี้

การปฏิวัติวัฒนธรรมเพิ่งเริ่มต้น

ปรากฏการณ์สืบสืบตุลาคม ๒๕๑๖ หาได้มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเท่านั้น หากทว่ายังมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมอีกด้วย การต่อสู้ทางความคิดของกลุ่มคนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคม กับกลุ่มคนที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดตลอดช่วงเวลาสองปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิวัติวัฒนธรรมในเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ ได้มีผลอย่างสำคัญต่อตลาดหนังสือไม่เพียงแต่ตลาดหนังสือ จะขยายตัวอย่างรวดเร็วเท่านั้นแต่คุณภาพของหนังสือที่ออกสู่บรรณพิภพก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างสำคัญด้วย

แต่เดิมนั้น หนังสือประเภทที่จุดความคิดและขยายโลกทัศน์ของผู้อ่านมีอยู่น้อยมาก ตลาดหนังสือถูกรอบงำด้วยนวนิยายประเภท 'น้ำเน่า' ส่วนหนังสือประเภทสารคดีนั้นแล้ว ก็มักจะเขียนกันอย่างฉาบฉวย ส่วนหนังสืออาจเป็นเพราะว่า บรรณาสภาทางการเมืองไม่เอื้ออำนวยให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา และอีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะฝ่ายนิตยสารสำนักพิมพ์ที่ไม่กล้าเสี่ยงที่จะตีพิมพ์

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในวงวรรณกรรม ซึ่งเป็นผลจากการปฏิวัติวัฒนธรรมตุลาคม ๒๕๑๖ ก็คือ การกลับฟื้นคืนชีพอีกครั้งหนึ่งของแนวความคิด 'ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะจตุรัส ๔๖

เพื่อประชาชน' การฟื้นคืนชีพดังกล่าวนี้ เป็นกลิ่นกลใหม่ซึ่งสืบทอดผลงานของนักเขียนวรรณกรรมเพื่อชีวิตในยุค ๒๔๕๐ โดยที่กลิ่นลูกเก่ากำลังอ่อนตัวลงและมลายไปกลับท้องทะเลแห่งวรรณกรรม การปฏิวัติตุลาคมได้มีส่วนสำคัญในการหนุนเนื่องกระแสความคิด 'ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน' อย่างต่อเนื่องและรุนแรง ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ กลุ่มวรรณกรรมเพื่อชีวิต ได้พยายามรื้อฟื้นแนวความคิดดังกล่าวนี้ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น แม้แต่หนังสือ ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชนของทวีปกร (จิตร ภูมิศักดิ์) ซึ่งสำนักพิมพ์เพื่อนจัดพิมพ์ขึ้นในปี ๒๕๑๕ ปรากฏว่าขายไม่ก้อยได้ แต่หนังสือเล่มเดียวกันนี้ กลับขายดีขึ้นดีเท่าเทเท่าภายหลังตุลาคม ๒๕๑๖ และมีการตีพิมพ์ซ้ำต่อมาอีกหลายครั้งหลายครา

หันกลับไปสู่งานเพื่อชีวิต

การหันกลับไปหางานเขียน 'เพื่อชีวิต' ในยุค ๒๕๕๐ เป็นปรากฏการณ์ที่เห็นได้ชัด ไม่เพียงเฉพาะแต่งานของจิตร ภูมิศักดิ์ หากรวมถึงงานของ อุดม ศรีสวัสดิ์ เจ้าของนามปากกา 'พ. เมืองชมพู' และ 'บรรจง บรรเจิดศิลป์' อาทิ เช่น ศิลปวรรณคดีกับชีวิต (กลุ่มผู้หญิงธรรม

ศาสตร์ ๒๕๑๓) และอศิน พลจันทร์ เจ้าของนามปากกา 'นายผี' 'อินทราชู' และ 'ศรีอินทราชู' อาทิ เช่น ข้อคิดจากวรรณคดี (ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย ๒๕๑๘) ซึ่งรวมข้อเขียนจากคอลัมน์ 'ข้อคิดจากวรรณคดี' และคอลัมน์ 'ข้อไม่น่าศึกษาทางการประพันธ์' ในนิตยสาร อักษรสาส์น (๒๕๑๒-๕) ศิลปการแต่งภาพยกลอน (ทัพหน้าราม ๒๕๑๘) และศิลป์และวรรณคดี (แนวร่วมครูก้าวหน้า ๒๕๑๘) ซึ่ง 'อินทราชู' แปลจากข้อเขียนของเหมาเจ๋อตง (ตีพิมพ์ครั้งแรกใน อักษรสาส์น)

ไม่แต่จะมีการนำข้อเขียนเกี่ยวกับแนวความคิด 'ศิลป์เพื่อชีวิต ศิลป์เพื่อประชาชน' มาตีพิมพ์ใหม่เท่านั้น หากยังได้นำกวีนิพนธ์ของกลุ่มวรรณกรรมเพื่อชีวิตออกตีพิมพ์อีกด้วย อาทิเช่น รวมนบทกวีและงานวิจารณ์ศิลป์วรรณคดี (แนวร่วมนักศึกษาเชียงใหม่ ๒๕๑๓) ของ กวีการเมือง (จิตร ภูมิศักดิ์) กวีประชาชน : รวมนบทกวีสรรแล้ว ๒๕๑๓-๒๕๑๐ (กลุ่มวรรณกรรมธรรมศาสตร์ ๒๕๑๓) พร้อมกันนั้น ก็ได้มีการตีพิมพ์เรื่องสั้นและนวนิยายทดลองเป็น "วรรณกรรมเพื่อชีวิต" ของนักเขียนไทยหลายต่อหลายท่าน อาทิ เช่น บั๊จจ, ความรักของวัลยา ซึ่งเขียนโดยเสนีย์ เสาวพงศ์ (ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์) ทั้งสองเรื่อง เมืองนิมิตร (องค์การบริหาร สจ. ๒๕๑๓) ของ มรว. นิมิตรมงคล นวรัตน์ รวบรวมเรื่องสั้นรับใช้ชีวิต และ แลไปข้างหน้า ของ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) ตลอดจนเรื่องสั้นบางเรื่องของ อิศรา อมันตกุล และศรีรัตน์ สถาปนวัฒน์ เป็นอาทิ

๕ กอริกตามมาพร้อมกับหลุซน

ขณะเดียวกัน ก็มีการนำงานวรรณกรรมเพื่อชีวิตของนักเขียนต่างชาติ ซึ่งมีผู้แปลเป็นภาษาไทยแล้วออกตีพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แม่ของแมกซิม กอริก (ชมรมหนังสือดาวเรือง จุฬาฯ ๒๕๑๖-๗) ซึ่งศรีบูรพาเป็นผู้แปลภาคแรก การแปลวรรณกรรมเพื่อชีวิตของต่างชาติ ดูเหมือนจะเป็นงานวรรณกรรมประเภทเดียวที่มีการสืบทอดต่อมาภายหลัง ตุลาคม ๒๕๑๖ อย่างค่อนข้างต่อเนื่อง

มีงานแปลใหม่ๆ เกิดขึ้นหลายต่อหลายชิ้น อาทิเช่น ชีวิตและงานของหลุซน โดย 'นวชน' (สำนักพิมพ์คนหนุ่ม ๒๕๑๓) คนขี้เสื่อ (สำนักพิมพ์เสียงเขาวงกต ๒๕๑๓) ซึ่งทวีป วรดิลก แปลจากนวนิยายของ ดร. กวางัน ภักฎาจารย์ เข้าหลอนนักปฏิวัติ (พรรคแนวประชาและชุมชนวรรณศิลป์ อมร. ๒๕๑๘) ซึ่งเทอด ประชาธรรม (ทวีป วรดิลก) แปลจากงานของนิโกลั ออสโตรอฟสกี ส่วนวรรณกรรม

ประเภทเรื่องสั้นนั้น สุชาติ สวัสดิ์ศรี ได้พยายามชี้ให้เห็นว่า เรื่องสั้นไทยสมัยใหม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด เรื่องสั้นประเภทที่จัดได้ว่า เป็นเรื่องสั้น 'เพื่อชีวิต' ก็ยังมีการผลิตสลับเนืองกันมาเรื่อยๆ แม้ในช่วงสมัยที่มีการปกครองแบบเผด็จการทหาร เพียงแต่เป็นที่สนใจเฉพาะคนกลุ่มน้อยเท่านั้น งานเหล่านี้ได้รวมตีพิมพ์ไว้ในคลังเบญจ และ ถนนสายที่นำไปสู่ความตาย (สำนักพิมพ์ดวงกมล ๒๕๑๘)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงวิวัฒนาการของวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นภายหลังการปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ แล้ว เราอาจกล่าวได้ไม่ผิดนักว่า ยังมิได้กลับหน้าไปจากเดิมแต่ประการใด ความขบขันยังคงเป็นจริงอยู่เมื่อพิจารณาถึงงานกวีนิพนธ์ อิทธิพลของกวี การเมือง และนายผี ฯลฯ คู่มืออิทธิพลอย่างมากต่องานของกวีรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นตำนานลึงค์มณี (สำนักพิมพ์ศตวรรษ ๒๕๑๓) ของวิสา คัญทัพ และบทกวีเพื่อชีวิต (สหพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งประเทศไทย ๒๕๑๘) ของรวี โดมพระจันทร์ วิวัฒนาการในด้านนี้ ชลธิรา ถลัดอยู่ ได้กล่าวไว้บ้างแล้วในวรรณคดีของปวงชน (องค์การบริหาร สจ. ๒๕๑๓)

๖ เริ่มการโจมตีนวนิยาย 'น้ำเน่า'

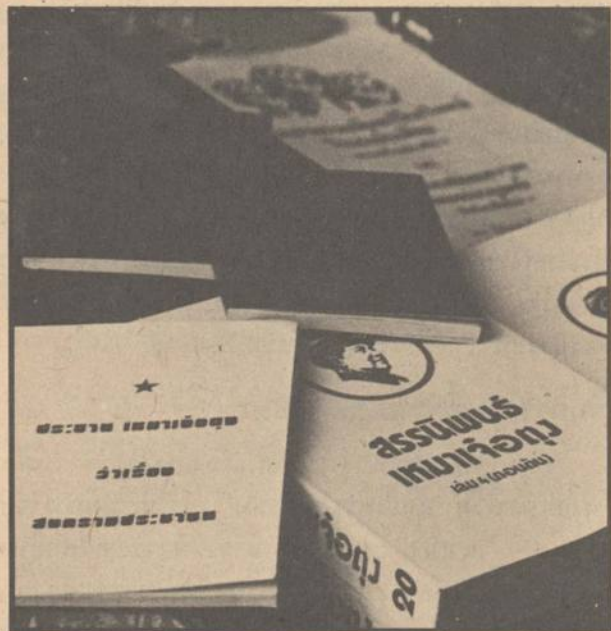
ความแพร่หลายและกระแสคลื่นของแนวความคิด "ศิลป์เพื่อชีวิต ศิลป์เพื่อประชาชน" ทำให้เริ่มมีการโจมตีนวนิยาย "น้ำเน่า" และวิพากษ์วิจารณ์วรรณคดีศักดิ์นาในเวลาต่อมา ความขัดแย้งในเรื่องนี้ทวีความรุนแรงขึ้นและแปรสภาพมาเป็นความขัดแย้งทางการเมืองในภายหลัง ดังจะเห็นได้ว่า นักเขียนนวนิยาย "น้ำเน่า" และอาจารย์สอนภาษาและวรรณคดีไทยเป็นจำนวนมาก ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่ม 'นพพล' และกลายเป็นเบาะหมากรุกทางการเมืองไปโดยปริยาย

กล่าวโดยสรุป การฟั่นคั่นขั้วของแนวความคิด 'ศิลป์เพื่อประชาชน' ภายหลังการปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรง ระหว่างกลุ่มคนที่ต้องการการเปลี่ยนแปลง กับกลุ่มคนทศองการรักษาสถานภาพเดิม แต่ท่ามกลางความขัดแย้งดังกล่าวนี้ การสืบทอดเจตนารมณ์ของวรรณกรรมเพื่อชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้นและกวีนิพนธ์ ก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างไม่ขาดสาย ในด้านนวนิยายนั้น แม้แต่นักเขียนนวนิยาย "น้ำเน่า" อย่าง สุวัฒน์ วรดิลก ก็เริ่มหันมาสานต่องานวรรณกรรมเพื่อชีวิต ดังเช่นพิราบแดง (กลุ่มวรรณกรรมเพื่อชีวิต ๒๕๑๘) แต่ถึงกระนั้นก็ตาม ความคืบหน้าในเรื่องนี้ ยังมีไม่สู้มากนัก

การค้นพบของคนรุ่นใหม่

การปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นการปฏิวัติที่มิได้เสนอทางออกให้สังคม ดังนั้น ช่วงเวลาสองปีที่ผ่านมาจึงเป็นช่วงเวลาที่เริ่มตามคำถาม 'เราจะไปไหนกัน' อย่างจริงจัง ชัย 'เราจะไปไหนกัน' กาบเกี่ยวกับชัย 'ฉันจึงมาหาความหมาย' ในช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่ตลาดหนังสือเบ่งบานอย่างเต็มที่ หนังสือประเภทที่แสดงถึงข้อผิดพลาดในอดีต และโลกพระศรีอารีย์ในอนาคต จึงหลั่งไหลออกสู่บรรณพิภพอย่างไม่ขาดสาย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการค้นพบแสวงหาของกลุ่มคนรุ่นใหม่ อีกส่วนหนึ่งเป็นผลจากการฉวยโอกาสของนายทุนและนักเขียนที่ต้องการทรัพย์ศฤงคาร

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า หนังสือประเภทที่แสดงถึงข้อผิดพลาดในอดีตออกสู่ตลาดไม่มากนัก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าคนไทยขาดสำนึกทางประวัติศาสตร์ แม้ว่าการศึกษาลัทธิมาร์กซีสต์จะค่อนข้างแพร่หลายในช่วงสองปีที่ผ่านมา แต่กระนั้นก็ตาม การอาศัยวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการวิเคราะห์สังคมไทยยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร หนังสือที่ขายดีให้แก่เด็กบทเรียนจากประวัติศาสตร์จึงออกสู่ตลาดน้อยมาก อาทิเช่น กบฏ รศ. ๑๓๐ (ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๑๑) ของ เหยยง ศรจันทร์ และ เนตร พูนวิวัฒน์ ขบวนการนักศึกษาไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน (ชมรมพระจันทร์เสี้ยว ๒๕๑๓) ของวิฑูรย์ เสงี่ยมกุลเป็นบรรณาธิการผู้รวบรวม หนังสือประวัติศาสตร์เล่มเดียวที่มีอิทธิพลอย่างมากมาศาลต่อคนรุ่นใหม่ก็คือ โฉมหน้าศักดินาไทย ของสมสมัย ศรีสัทพรพรรณ (จิตร ภูมิศักดิ์) ในช่วงเวลาเพียงสองปี มีการตีพิมพ์ลงจตุรัส ๔๔

สามครั้ง (การตีพิมพ์ครั้งแรกเป็นครั้งที่สาม) โดยชมรมหนังสือแสงตะวัน ๒๕๑๓) การรอฟังงานของจิตร ภูมิศักดิ์มาตีพิมพ์ใหม่ ยังผลให้คนรุ่นใหม่เริ่มสนใจศึกษาชีวิตและงานของท่านผู้นั้นอย่างจริงจัง จนสมาคมสังคมนิยมแห่งประเทศไทยต้องจับจดสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งต่อมาได้ตีพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ จิตร ภูมิศักดิ์ นกขบถของคนรุ่นใหม่ (กองบรรณาธิการสังคมนิยมศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๓) โดยสุชาติ สวัสดิ์ศรีเป็นบรรณาธิการ และช่วงนี้เองเป็นช่วงที่มีการโจมตีระบบศักดินาอย่างกว้างขวาง

ในขณะที่มีการยกย่องจิตร ภูมิศักดิ์ ว่าเป็นนักรบของคนรุ่นใหม่เอง ก็มีหนังสือเกี่ยวกับชีวประวัติที่นักปฏิวัติและผู้นำประเทศสังคมนิยมทยอยออกสู่ตลาด อาทิเช่น วีรชนเอเซีย (กองบรรณาธิการสังคมนิยมศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๓) ของสุชาติ สวัสดิ์ศรีเป็นบรรณาธิการ เหม่าเจ้อตงของเทอด ประชาธรรม เหม่าเจ้อตงและความลึกซึ้งของเขา (คณะบรรณาธิการมหาวิทยาลัย ๒๕๑๓) ของพินิจ สุริยะกานต์ คาร์ล มาร์กซ (แนวร่วมนักศึกษาเชียงใหม่ ๒๕๑๓) ซึ่งแปลจากข้อเขียนของเลนิน เซ กูวารารา นายแพทย์นักปฏิวัติผู้ยิ่งใหญ่ (อมร. ๒๕๑๖) ซึ่ง 'ศรีอุบล' แปลจากต้นฉบับของชินแคลร์ หลุยส์ (ตีพิมพ์จนถึงบัดนี้เสร็จแล้ว) จากกลุ่มหน้าวิโกล่า (กลุ่มจุฬา-ประชาชน ๒๕๑๓) ของอรุณ ชัยโรจน์แปลจากนวนิยายชีวประวัติของแมกซิม กอร์กี (ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ๒๕๐๐ โดยสำนักพิมพ์เทเวศร์) เลนิน : ศาสตานิกรปฏิวัติ (แนวร่วมนักศึกษากรรมกร ๒๕๑๔) ของวิภาช รัชชาเวทีเป็นผู้เขียน และกิมิลของ (ปลูชน ๒๕๑๔) โดย กม ทิวากร

การแสวงหาทางออกของสังคมไทย ทำให้เริ่มมีการรอฟังศึกษาความคิดของคนรุ่นเก่า อาทิเช่น ทรัพย์สินศาสตร์ (สำนักพิมพ์พิมพ์เนศ ๒๕๑๔) ของพระยาสุรียานุวัต (เกิดบุญนาถ) สรรพนิพนธ์ของเทียนวรรณ (องค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๑) ปฏิวัติสังคม (สหพันธ์นิสิตนักศึกษาอีสานแห่งประเทศไทย ๒๕๑๔) ของเปลื้องวรรณศรี และขวัญใจของคนรุ่นใหม่ในช่วงแรกๆ นั้นก็คือ หลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) งานสำคัญสองชิ้นของท่านผู้นั้นคือ ความเป็นอนิจจังของสังคม และเค้าโครงการเศรษฐกิจ ได้นำออกตีพิมพ์แล้วซ้ำแล้วหลายครั้งหลายครา และหนังสือที่ตีพิมพ์ใหม่อีกครึ่งหนึ่งก็คือ ท่านปรีดี รัฐบุรุษอาวุโส (สำนักพิมพ์สามัคคีธรรม ๒๕๑๓) ของ ดร.เดอน บุญนาถ

ปรีดี พนมยงค์ กับ ผิน บัวอ่อน

งานของนักเขียนไทยที่มีอิทธิพลต่อคนรุ่นใหม่อย่าง

มากในช่วงแรก นอกจากนายปรีดี พนมยงค์คือ อำนาจ
ยุทธวิวัฒน์ (ผิน บัวอ่อน) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิชัยสงคราม
ไทย (๒๕๑๓) และ ปฏิวัติการศึกษาตามแนวทางสังคมนิยม
(๒๕๑๓) แต่ภายหลังจากที่อำนาจได้มีส่วนเขียนเอกสาร
เรื่อง 'สถานการณ์และภาระหน้าที่ของนักเรียน นิสิต นัก
ศึกษา' (ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๓) ความไม่ไว้วางใจ
และข่าวที่ว่า อำนาจทำงานให้แก่สันติบาล ก็แพร่สะพัดใน
หมู่นิสิต นักศึกษา และมีการตอบโต้เอกสารดังกล่าวใน
บทความปริทัศน์ในเวลาต่อมา จนเป็นเหตุให้อำนาจ
ยุทธวิวัฒน์ ต้องเขียน ปล้นทฤษฎี (สหพันธ์นิสิตนักศึกษา
ชาวบักซ์ใต้แห่งประเทศไทย ๒๕๑๓) ได้ตอบ ต่อมา
อำนาจได้เขียนหนังสือเรื่อง แนวทาง ๑๔ ตุลา จงเจริญ
(อมร. ๒๕๑๓) โดยไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน อำนาจ
ยุทธวิวัฒน์ก็กลายเป็นเป้าโจมตีของผู้ที่ใช้นามปากกาว่า
'วิจารณ์ญาณ' ในจุดสารเรื่อง 'แนวทางปฏิวัติหรือแนว
ทางปฏิรูป'

ขณะเดียวกันวิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทยก็
ได้โจมตี 'ผู้ออกตนเป็นนักถมมารัก' ซึ่งเบนทิศทาง
กันว่าหมายถึงอำนาจ ยุทธวิวัฒน์นั่นเอง จนในที่สุด 'ผู้
แดนก่อตัว' ได้เขียนเรื่อง 'พทท. เบ็ดหน้ากากอำนาจ
ยุทธวิวัฒน์' ในนิตยสารเอเชีย ฉบับวันที่ ๒-๘ กันยายน
๒๕๑๔ โจมตีอำนาจ ยุทธวิวัฒน์ ซึ่งยังผลให้ผลึกโจมตี
ต้องเขียนหนังสือเรื่อง การต่อสู้สองแนวทาง (ไม่ปรากฏ
สำนักพิมพ์ ๒๕๑๔)

แต่เดิมกันนั้นเข้าใจกันว่า ผู้ที่เขียนโต้อำนาจ ยุทธ
วิวัฒน์ในบทความนั้น คือ ชง แจ่มศรี แต่ในหนังสือเล่ม
ล่าสุดของอำนาจ ยุทธวิวัฒน์ดังกล่าวนี้ มิได้กล่าวถึงชง
แจ่มศรี ในทางร้าย แต่กลับโจมตีกลุ่ม ประเสริฐ เอียวฉาย
และสมพงศ์ อยู่ณรงค์ สำหรับคนรุ่นใหม่บางกลุ่ม อำนาจ
ยุทธวิวัฒน์ ได้ตกเวทีประวัติศาสตร์ไปเสียแล้ว เช่นเดียวกับ
ปรีดี พนมยงค์ แต่อิทธิพลของสองท่านนี้ยังคงมีอยู่
ในหมู่นักรุ่นใหม่บางเหล่าอย่างปฏิเสธมิได้

ในช่วงที่มกราคมถึงพฤษภาคมเกี่ยวกับโลกพระศรีอารีย์
ของนักคิดไทยนี้ ก็ประจวบกับมีงานแปลของนักคิดต่าง
ชาติออกสู่ตลาดด้วย อาทิเช่น ฮูโทเบีย (โครงการตำราฯ
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ๒๕๑๓) ซึ่งสมบัติ
จันทร์ทรงส แปลจากอมตนิพนธ์ของทอมัส มอร์ สัญญาประ
ชาคม (ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๑๓)
ซึ่งจินดา จินตนะรี แปลจากงานของจาซ จ้ากส์ รูสโซ
นักคิดชาวฝรั่งเศส และในปี ๒๕๑๓ นนเอง องค์การนัก
ศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็ได้ทดลองตีพิมพ์ ปรัชญา
นิพนธ์ประธานเหมาเจ๋อตง ออกสู่ตลาด ปรากฏว่าขายดี

เป็นเทน้ำเทท่า และรัฐบาลในขณะนั้นก็ใจกว้างพอที่จะ
ให้ประชาชนมีเสรีภาพในการศึกษา ด้วยตนเอง ต่อมา
ชมรมหนังสือแสงตะวันจึงดำเนินการจัดพิมพ์สรรนิพนธ์
ของเหมาเจ๋อตงเป็นชุดฉบับสมบูรณ์

ในช่วงที่ประชาชนกระตือรือร้นใฝ่รู้อย่างนี้ บรรดานัก
เขียนและนายทุนโสเภณีก็เริ่มหาทางกอบโกยเงินทองด้วย
การตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับสังคมนิยมและผู้นำประเทศสัง
คมนิยมอย่างขนานใหญ่

หนังสือเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์ แห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและความเคลื่อนไหว
ทางการเมืองในระหว่างช่วงสองปีที่ผ่านมา มีผลกระทบ
ต่อตลาดหนังสือไม่น้อย ข่าวลือเกี่ยวกับการรัฐประหาร
มีส่วนทำให้หนังสือเกี่ยวกับการต่อต้านและกลไกของการ
รัฐประหารออกสู่ตลาด อาทิเช่น เราจะต่อต้านเผด็จการ
ได้อย่างไร (อมร. ๒๕๑๓) ของปรีดี พนมยงค์ กับ
รัฐประหาร (เกล็ดไทย ๒๕๑๓) ของพันศักดิ์ วิญญรัตน์ ฯลฯ
นอกจากนี้ ยังมีหนังสือว่าด้วยการพินิศนชีพของระบอบ
เผด็จการ จากประสบการณ์ของต่างชาติ อาทิเช่น รอย
เลือดในเกาหลี (ชมรมพระจันทร์เสี้ยว ๒๕๑๓) เขียนโดย
ธัญญา ผลอนันต์ และสหยา

มิใช่ต้องกล่าวถึงหนังสือที่เบ็ดไปการปราบปรามประ
ชาชน ดังเช่นกรณีบ้านนาทราย กรณีหมู่บ้านซบแดง
และกรณีแดงแดง เป็นอาทิ การโจมตีวิธีการปราบปราม
ผู้ก่อการร้ายและการปลุกผีคอมมิวนิสต์ยังคงเป็นประเด็น
สำคัญ ทว่าการโต้เถียงกัน ตัวอย่างของหนังสือประเภท
นี้ได้แก่ สุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ) ขบวนการ
คอมมิวนิสต์ในประเทศไทย (กองบรรณาธิการสังคม
ศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๓) ผิว คำเผือก รบให้แท้ (๒๕๑๔)
อุทิศ อิทธิประชา เป้าหมาย พทท. อีสาน ๑๖ จุด (วิทษาฯ

๒๕๑๘) ประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์ การก่อสร้างของพรรคคอมมิวนิสต์ไทย (๒๕๑๓) จินดา ดวงจินดา ขบวนการคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (บรรณาธิการเจดุดัง ๒๕๑๓) อนันต์ เสนาจันทร์และเพื่อน คอมฯ ทั่วรัก (๒๕๑๓)

เช กูวารรา กิมาดวย

ในขณะที่กระแสคลื่นแห่งการรัฐประหารยังไม่ราบเรียบ ความไม่แน่ใจว่า การต่อสู้ 'บนดิน' เพื่อนำสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่พึงปรารถนา จะดำเนินอยู่นานเพียงใด คนรุ่นใหม่เป็นจำนวนมากไม่ยอมเริ่มศึกษาถึงวิธีการต่อสู้ 'ใต้ดิน' หากชนชั้นผู้ปกครองทำให้การต่อสู้ 'บนดิน' เป็นไปไม่ได้อีกต่อไป หนังสือเกี่ยวกับเรื่องนี้จะทะลักออกสู่ตลาดมากพอสมควร อาทิเช่น หุขภูมิจิตรากรมกองโจร (กลุ่มศึกษาปัญหาการเมือง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ ๒๕๑๓) ซึ่ง 'กิตติคุณ' แปลจากข้อเขียนของ เช กูวารรา แนวร่วมปลดแอกของโซเวียต (ชุมนุมวรรณศิลป์ อมร. ๒๕๑๓) เรียบเรียงโดยมณฑุร เวชสาร ชวนาปฏิวัติ (กลุ่มศึกษาชาวนา มร. ๒๕๑๓) ของเหมาเจ๋อตง โดยที่แนวทางสังคมนิยมเป็น 'ทางออก' ที่คนรุ่นใหม่จำนวนไม่น้อยเห็นร่วมกัน หนังสือเกี่ยวกับสังคมนิยมและลัทธิมาร์กซิสต์จึงทยอยออกสู่ตลาดอย่างไม่ขาดสาย ในระยะแรกๆ ใช้วิธีหนีไปศึกษาหนังสือประเภทนี้กันที่นอกบ้าน ไทยในอดีตได้เขียนไว้ อาทิเช่น ปรัชญาของลัทธิมาร์กซิสต์ (แนวร่วมนักศึกษาเชียงใหม่ ๒๕๑๓) ซึ่งกมลลาภ สายประดิษฐ์ แปลจากต้นฉบับของอิมิล เบิร์นส์ (ตีพิมพ์ครั้งแรกใน อักษรสาส์น ปี ๒๕๑๓) วัฒนธรรมการความคิดสังคมนิยม (แนวร่วมนักศึกษาเชียงใหม่ ๒๕๑๖) ของชาญ ภิรมย์บุระ (ตีพิมพ์ครั้งแรกโดยสำนักพิมพ์ปฐมภูมิในปี ๒๕๐๑) ในช่วงก่อนเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ สำนักพิมพ์เกิดไทยได้ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง วัฒนธรรมของมาร์กซิสต์ ของ น. ชญา นุตม์ ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจการ 'บิดเบือน' หลายต่อหลายตอน อาทิ เช่น สรพงษ์ ชัยนาม มาร์กซ์และสังคมนิยม (สำนักพิมพ์เกิดไทย ๒๕๑๓) ดำรง สัจธรรม โคน. ษญา นุตม์ (สหพันธ์นิสิตนักศึกษาอีสานแห่งประเทศไทย ๒๕๑๘) อย่างไรก็ตาม หนังสือที่ช่วยให้เข้าใจแนวความคิดของมาร์กซ์อย่างค่อนข้างเที่ยงตรงก็คือหนังสือของสุภาศิริมานนท์ มาร์กซ์จึงใจเหินสุจน์จะอย่างไร (กลุ่มเศรษฐกิจ ม.ร. ๒๕๑๘) และ แคบติละลิต (สำนักพิมพ์เกิดไทย ๒๕๑๓) ส่วนหนังสือที่เขียนจากทัศนะฝ่ายขวาก็มี อาทิเช่น ความคิดพลาดของนายหมาก (ประพันธ์สาส์น ๒๕๑๘) ของวชิษฐ เดชกุญชร

กัมภีร์แห่งการปฏิวัติ

ประเทศสังคมนิยมซึ่งอยู่ในความสนใจของคนรุ่นใหม่ จตุรัส ๕๐

หลังการปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ ก็คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน เรื่องราวเกี่ยวกับมรรควิธีในการพัฒนาของประเทศนั้น จึงเป็นประเด็นที่การศึกษาอย่างกว้างขวาง มีหนังสืออย่างน้อยที่สุด ๓ เล่ม ที่สนองความอยากรู้ในเรื่องนี้ คือ การปฏิวัติของจีน (กองบรรณาธิการสังคมศาสตร์ปริทัศน์ ๒๕๑๓) ซึ่งสุชาติ สวัสดิ์ศรี เป็นบรรณาธิการ จีน: แผ่นดินแห่งการปฏิวัติตลอดกาล (ฝ่ายวิชาการ สจม. ๒๕๑๖) ซึ่งมโน มโนธรรมแปลจากต้นฉบับของยั้น เมอติลและกุน เกสเชิด และเศรษฐกิจในระบบประชาธิปไตยแบบใหม่ (สถานศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ๒๕๑๓) ซึ่ง สวพ. แปลจากงานของศาสตราจารย์เส้น จือหยวน (ตีพิมพ์ครั้งแรกใน อักษรสาส์น ในปี ๒๕๑๕) มิใช่จะต้องกล่าวถึงหนังสือ 'นานา' อีกเป็นอันมาก

การศึกษาแนวทางสังคมนิยมได้ขยายต่อไปถึงการศึกษาศาสตร์ศาสตร์การเมือง ดังนั้น จึงมีหนังสือแนวออกสู่ตลาดบ้าง อาทิเช่น เศรษฐศาสตร์การเมือง (สำนักพิมพ์คนหนุ่ม ๒๕๑๓) เขียนโดย ธีระ วรเมธ และกำแหง อยู่เอี่ยม และ เศรษฐศาสตร์เพื่อมวลชน (สหพันธ์นักศึกษา มหิดล ๒๕๑๘) เขียนโดยวิภาช รัชชวาที

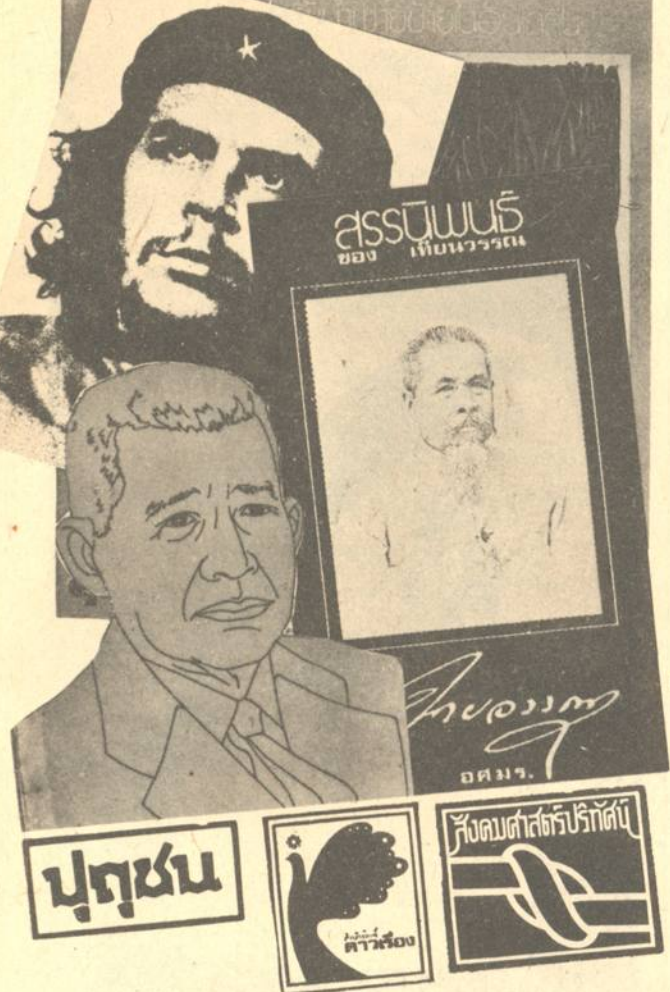
นอกจากนี้ ได้มีการแปลงานของนักคิดสังคมนิยมออกเป็นภาษาไทย อาทิเช่น งานของคาร์ล มาร์กซ์ ได้แก่ แรงงานค่าจ้างและเงินทุน (สำนักพิมพ์ปลูชน ๒๕๑๘) แปลโดยสมชาย เม่นไข่ม คำจ้าง ราคา และกำไร (สำนักพิมพ์ปลูชน ๒๕๑๘) แปลโดยประสาธ ภัทราเชียร และ คอมมิวนิสต์แมนเฟสโต มีสำนวนภาษาไทยถึงสองฉบับ คือ คำประกาศแห่งความเสมอภาค (อมร. ๒๕๑๓) และแถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ (ชุมนุมหนังสือแสงตะวัน ๒๕๑๓) โดยที่สำนวนฉบับหลังเชื่อถือได้มากกว่าฉบับแรก งานของเลนินมีตีพิมพ์หลายเล่ม อาทิเช่น หลักลัทธิเลนิน (แนวร่วมนักศึกษาเชียงใหม่ ๒๕๑๓) แปลโดยบำรุงไพรัชวาที รัฐและการปฏิวัติ มีสำนวนแปลสองฉบับคือ สำนวนของวิชา วิญญูโก (สำนักพิมพ์ปลูชน ๒๕๑๓) และ สำนวนซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้แปล (แนวร่วมจุฬา ๒๕๑๘) โดยที่ฉบับหลังสมบูรณ์กว่าฉบับแรก งานของนักคิดอื่นๆ ก็มี คัมภีร์ของลัทธิสังคมนิยม (แนวร่วมนิสิตประสานมิตร ๒๕๑๓) ซึ่งชวลิต วงศ์วินัย แปลจากงานของบูคาริน และ ฟร็อบเบรเชนสกี

สิ่งที่น่าสนใจก็คือผู้เขียนและผู้แปลเหล่านี้ มักจะไม่บอกแหล่งที่มาของหนังสือ ซึ่งทำให้ยากลำบากที่จะตรวจสอบความถูกต้องในการแปลได้ ยิ่งไปกว่านั้น การขาดความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ทำให้การแปลบิดเบือนจากความหมายที่แท้จริงอยู่เนืองๆ

จาก โฮจิมินห์ ถึง เปโลง วรรณศรี

บุฤษณ

ปฏิรูปหรือปฏิวัติ : แนวทางไหน

ความขัดแย้งเกี่ยวกับแนวทางสังคมนิยม ระหว่างแนวทางปฏิวัติกับแนวทางปฏิรูปเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้นในระยะหลังนี้ การโต้แย้งในเรื่องนี้ไม่เพียงแต่จะมีการโจมตีความคิดของกลุ่มอำนาจ ยุทธวิธีวัฒนธรรม ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเท่านั้น หากทว่ายังนำข้อโจมตีของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีต่อสหภาพโซเวียตในยุคครุสชอฟออกมาตีพิมพ์ด้วย อาทิเช่น วิพากษ์ลัทธิแก๊ง (เจริญวิทย์การพิมพ์ ๒๕๑๘) ซึ่งเป็นข้อเขียนของกองบรรณาธิการหงดี และ เทรอนหมิน รือบัว และการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพกับลัทธิแก๊ง (ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ ๒๕๑๘) การถกเถียงในเรื่องนี้จะยังคงเป็นประเด็นสำคัญต่อไปในบั้นปลายอย่างแน่นอน

ดอกไม้ร้อยดอกเบ่งบาน

การขยายตัวของตลาดหนังสือภายหลังการปฏิวัติตุลา

คม ๒๕๑๖ โดยสาระสำคัญแล้ว เกิดจากความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน การเบ่งบานของตลาดหนังสือเป็นผลจากการตอบสนองของตลาดหนังสือที่มีต่อสำนักทางการเมืองของประชาชนที่สูงขึ้น หนังสือที่ทะลักสู่ตลาดในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ หากได้มีแต่หนังสือฝ่าย 'ซ้าย' เท่านั้นไม่ ปฏิบัติกริชของกล่มฝ่ายขวา ซึ่งพยายามต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีหนังสือประเภท 'สังคมนิยม' ออกสู่ตลาดมากขึ้น โดยพยายามบิดเบือนข้อเท็จจริงและความเห็นของนักคิดสังคมนิยมต่าง ๆ นานา และพยายามเลียนแบบของหนังสือที่ออกโดยฝ่าย 'ซ้าย' ด้วยวิธีการต่าง ๆ

การตื่นตัวทางการเมืองภายหลังการปฏิวัติตุลาคม มิได้จำกัดเฉพาะหมู่นิสิตนักศึกษา แต่ยังแพร่ไปยังหมู่ที่นักเรียนด้วย ในช่วงนี้ การโจมตีการศึกษาภายใต้ระบบโรงเรียนเป็นไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากที่ ช. เขียวพุ่มพวง ได้แปลงานชิ้นเอกของเปาโล แฟรซอ การศึกษาสำหรับผู้ถูกกดขี่ (สหพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งประเทศไทย ๒๕๑๗) ทั้ง ๆ ที่แนวความคิดเกี่ยวกับการเลิกล้มระบบโรงเรียนได้ปรากฏสู่ตลาดวิชาไทยมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๔-๕ ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว มีบทความแนวนี้พิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ และอาจารย์สาร แต่แนวความคิดดังกล่าวก็ทำได้เบ่งบานประการใดไม่ เพิ่งจะมากล่าวขวัญกันอย่างมากมายภายหลังการปฏิวัติตุลาคม ๒๕๑๖ นี้เอง การปฏิวัติตุลาคมจึงมีส่วนปลุกสำนึกของประชาชนให้หันมาสนใจระบบการศึกษาของไทยในปัจจุบัน และเป็นเหตุให้คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจัดตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาวางพื้นฐานในการปฏิรูปการศึกษาในเวลาต่อมา

นักเรียนกับความสำคัญทางการเมือง

การปฏิวัติตุลาคม ซึ่งได้ก่อปฏิกริชาลูกโซ่ในการปลุกสำนึกทางการเมืองของนักเรียนภายใต้ระบบโรงเรียนอันถ้ำหลัง ได้มีส่วนอย่างสำคัญในการก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างนักเรียนกับครูบาอาจารย์ การเรียกร้องให้โรงเรียนให้เสรีภาพแก่นักเรียนเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จนเป็นเรื่องธรรมดาในช่วงเวลาสองทศวรรษมานี้ ในช่วงเวลานี้เอง นิตยสารเสียงเยาวชน และงานของอนุช อภาภิรม ได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวความคิดของนักเรียน 'หัวก้าวหน้า' และนักเรียนกลุ่มนี้เอง ได้มีส่วนเป็นหัวหอกในการปฏิวัติวัฒนธรรมสืบต่อมา ดังจะเห็นได้ว่า มีหนังสือหลายต่อหลายเล่ม ซึ่งผลิตโดยกลุ่มนักเรียน และสภานักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ เช่น 'ศึก' (สมานมิตร ๒๕๑๗) สภานักเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย)

ความขัดแย้งทางความคิดจะยังคงมีต่อไป แต่ปรากฏการณ์หนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการปฏิวัติตุลาคมนั้น ก็คือการตอบสนองของตลาดหนังสือที่สอดคล้องกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างรวดเร็ว ชนิดที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ตลาดหนังสือกลายเป็นกลไกสำคัญในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมืองและทางออกของสังคมไทย

การตอบสนองดังกล่าวนี้ ได้มีส่วนทำให้คุณภาพของหนังสือในตลาดเริ่มแปรเปลี่ยนไปอย่างสำคัญ การเปลี่ยนแปลงนั้นได้เกิดขึ้นในตลาดหนังสือ 'เก่า' หากแต่เกิดขึ้นในตลาดหนังสือ 'ใหม่' ทั้งนี้ก็เพราะสำนักพิมพ์ที่มีอยู่เดิมยังคงตีพิมพ์หนังสือ 'น้ำเน่า' เป็นส่วนใหญ่

สำนักพิมพ์เกิดใหม่ : หัวหอกทางวัฒนธรรม

การปฏิวัติตุลาคมนได้ก่อให้เกิด 'สำนักพิมพ์' ใหม่ ๆ ขึ้นเป็นอันมาก 'สำนักพิมพ์' เหล่านี้มีชีวิตชีวาหักงอกชนในรูปแบบที่เขาใจกันดั้งเดิม แต่เป็นกลุ่มพลังทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มนิสิตนักศึกษาตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลุ่มเหล่านี้ได้พยายาม 'ให้การศึกษ' และ 'ขาย' ความคิดแก่ประชาชนโดยทั่วไป และกลายเป็นหัวหอกที่สำคัญในการปฏิวัติวัฒนธรรม

การ 'ให้การศึกษ' และการ 'ขาย' ความคิดมักจะดำเนินการผ่านตลาดหนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราเร่งในการผลิตหนังสือจะมีมากในช่วงที่การจัดนิทรรศการทางการเมือง

กำเนิดของ 'สำนักพิมพ์' ใหม่ ๆ เหล่านี้ ได้มีส่วนช่วยให้ราคาหนังสือในตลาดถูกลงกว่าที่ควรจะเป็น เพราะหนังสือที่ผลิตโดย 'สำนักพิมพ์' เหล่านี้ มิได้มุ่งหวังที่จะหากำไรเป็นสำคัญ แต่ขณะเดียวกัน ความใฝ่รู้ของประชาชนจำนวนมาก หลังจากที่ได้รับสภาพมาเป็นเวลานาน ได้เปิดช่องให้ผู้อ่านมีโอกาสผลิตหนังสือ 'น้ำเน่า' ออกสู่ตลาด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปฏิวัติตุลาคมนจะช่วยให้ตลาดหนังสือเบ่งบาน แต่กลไกของระบบทุนนิยมยังคงยึดครองอุตสาหกรรมหนังสืออย่างเหนียวแน่น แม้ว่าการก่อกำเนิดของ 'สำนักพิมพ์' ใหม่ ๆ จะช่วยผ่อนคลายนานาจนการผูกขาดในการผลิตลงได้บ้าง แต่อำนาจการผูกขาดในกิจการจัดจำหน่ายยังหาได้ผ่อนคลายน้อยแต่ประการใดไม่

สายส่งหนังสือยังมีจำนวนน้อย และอำนาจผูกขาดรวมกระจุกอยู่ในมือของสายส่งใหญ่ ๆ เพียงไม่กี่บริษัท ผลก็คือ หนังสือของ 'สำนักพิมพ์' ใหม่ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร การทำลายอำนาจผูกขาดในกิจการการจัดจำหน่ายหนังสือจึงเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับขั้นตอนต่อไปของการปฏิวัติวัฒนธรรม

คุยเพื่อเรื่องหนังสือ

จากสารขัณฑ์ถึงสยาม

มันเป็นเรื่องประหลาดที่ ออกัสติน มาเมืองไทยที่ไร ดูเหมือนว่าจะไม่ได้ขายครบทั้งเรื่องสักที ผู้ที่ไปดตงแต่ปี ๒๕๐๗ เล่าว่าบางตอนที่ได้นายในสมัยนั้นถูกตัดไป ในสมัยนั้น และบางตอนที่ถูกตัดเมื่อสมัยนั้น กลับได้นายในสมัยนี้ ซึ่งดูๆ ไปไม่น่าจะมีเหตุผลอะไร จึงเกิดความสงสัยว่าผู้ที่ตัดอาจไม่ใช่กองเซนเซอร์ แต่อาจเป็นทางโรงหนังสือเอง เพื่อจะหลอกลูกค้าว่าหนังสือเรื่องนั้นเป็นทขาด แต่ก็ยังไม่เห็นหนังสือเล่มนั้นเลย หรือเพื่อที่จะไม่ให้หนังสือมีความขาวจนโรงหนังสือเสียรายได้

ถ้าคิดในฐานะเป็นหนังทั่วไป
 อглоอเมริกัน เป็นหนังที่ค่อนข้าง
 หยาบ การกำกับและการแสดงดูไม่
 ได้เลย (ยกเว้น มาร์ลอน แบรนโด
 ซึ่งพอได้คนหนังกับท่านนายกอีก
 คนหนึ่ง...)

แต่เนื่องจากเนื้อเรื่องของนวนิยาย
 เดิม เป็นความคิดแนวใหม่สำหรับ
 อเมริกาสมัยนั้น และเป็นเรื่องที่ใกล้
 เคียงกับประสบการณ์ของไทยสมัยนั้น
 เรื่องจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก
 (แล้วยังมี ๗ ผนวฯ แสดงอยู่ด้วย)

เรื่องแปลกออกเรื่องหนึ่งคือ หลาย
 สิ่งหลายอย่างที่คล้าย หรือมีแนวโน้มว่า
 จะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
 เป็นต้นว่าตอนทศวรรษไซ ผู้เป็นนายก
 รัฐมนตรีสารพัดกิจ ถวายราชทูตอเมริ
 กันว่า "รัฐบาลของคุณจะยืนยันตาม
 พันธสัญญาที่ต่อสารพัดกิจ ใน
 กรณีที่เรื่องยุ่งเกิดขึ้นหรือไม่"

ซึ่งเรื่องแบบนี้เคยได้ข่าวมาว่า
 นายกรัฐมนตรีไทยคนปัจจุบันเคยให้
 สัมภาษณ์นักข่าวต่างประเทศ ใจ
 ความว่า "ก่อนนี้เราเคยคิดว่า เมื่อมี
 ภัยมาสหรัฐฯคงจะช่วยปกป้องให้ แต่
 เหตุการณ์ในเวียดนามและเขมร ได้ชี้
 ให้เราเห็นว่าสหรัฐฯ ไม่ได้รักษาคำ
 มั่นสัญญาที่เคยให้ไว้ เราจึงต้องยืน
 บนแข้งขาของตัวเอง"

หรือการที่นายกรัฐมนตรีสาร
 พัดกิจยอมรับในที่สุดว่า จะต้องมีการ
 ปฏิรูปเพื่อนำไปสู่ประชาธิปไตย ซึ่ง
 อาจเป็นการยอมรับเมื่อสายเสียแล้ว
 ดังที่จอมพลบางคนอาจรู้สึกตัวใน
 เดือนตุลาคม ๒๕๑๖... เมื่อสายเสีย
 แล้วเช่นกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า อглоอเมริกัน
 ได้พยากรณ์เหตุการณ์นี้ว่าคล้าย
 คลึงกับเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖
 อันเป็นผลสืบเนื่องจากการถูกละเลย

กคคันประชาชนว่าไม่พร้อมที่จะรับ
 เสรีภาพ และเป็นผลของนโยบายที่
 ทูตสหรัฐฯประจำสารพัดกิจได้สรุปไว้
 อย่างสวยงามว่า

"ถ้าการสนับสนุนเผด็จการ
 หมายถึงการคุ้มกันโลกเสรี เรา (สห
 รัฐฯ) จะต้องสนับสนุนเผด็จการต่อ
 ไป"

และต่อไปทุกครั้งที่ชมนายก
 รัฐมนตรีไทยมาคุยกับประชาชนอย่าง
 ชุ่มชื้นแจ่มใสทั้งๆที่กรรม. กำลังพืด
 กันอย่างหนักหน่วง จะต้องนึกถึงคำ
 พูดของนายกรัฐมนตรีสารพัดกิจที่
 กล่าวทำนองว่า

"ถ้าศีรษะผมจะต้องถูกตัดไปปัก
 ไว้กลางตลาด ผมจะต้องมั่นใจว่า
 หน้าผมจะชุ่มชื้น"

เรื่องที่ประหลาดอีกเรื่องหนึ่งคือ
 ชื่อของถนนบางถนน เช่น ทูตชื่อ 'แมค
 ไวท์' ซึ่งไม่ห่างไกลจาก 'ไวท์เฮาส์'
 เท่าใดนัก หรือทหารคนสนิทของ
 เคียงซึ่งได้รับมอบหมายให้ไปทำงาน
 ร่วมกับนายกรัฐมนตรีในยุคใหม่ของ
 การสร้างประชาธิปไตยชื่อ 'ประภคกุล'
 ถ้าตัด 'ประ' ออกเสียจะเป็น...

ยังมีหลายตอนที่บทพร่องอยู่โดย
 เฉพาะการวาดภาพว่าทหารคอมมิวนิ
 สต์เป็นคนป่าเถื่อน แต่ทหารอิน
 (โดยเฉพาะทหารของเคียง) มีวินัย
 มาก ซึ่งที่จริงทหารทุกหนทุกแห่งทุก

ชนิดทุกสต้องมีส่วนที่ป่าเถื่อนไร้
 วินัยเหมือนกันทั้งนั้น

แต่ยังมีกรณีสนทนาหลายตอน
 ที่น่าคิดมาก โดยเฉพาะการโต้ตอบระ
 หว่างเคียงกับทูตอเมริกัน ซึ่งเคียงเป็น
 เพื่อนกันมาก่อน แต่ขัดแย้งกันจน
 ทูตอเมริกันเชื่อ (ผิด) ว่าเคียงเป็น
 คอมมิวนิสต์

อกลออเมริกัน เป็นหนังที่สรุป
 ความคิดของอเมริกันฝ่ายต่างๆ ทั้งที่
 เชอทฤษฏีโดมิโน กับที่เชื่อว่ากา
 แทรกแซงยุ่มย่ามและชุ่มชุ่มของ
 อเมริกาเป็นแรงผลักดันให้โดมิโนล้ม
 หลายคนวิจารณ์ว่าดูในสมัย
 สุนุกกว่าดูในสมัยก่อนมาก

แต่ก็แอบได้ยินคนเดินลงมาจาก
 โรงหนังพลางบ่นว่า "ตอนท้ายดูไม่
 รู้เรื่องเลย"

ในตอนท้ายทูตอเมริกันกลับใจ
 จนสามารถเข้าใจเคียงกับชาวสาร
 พัดกิจจึงให้สัมภาษณ์นักข่าวในขณะ
 ที่คนดูชาวทางโทรทัศน์ที่อเมริกาหงุด
 หงิดจนรู้สึกว่าจะไม่สนุก จะเปลี่ยน
 ช่องไปดูรายการชิงโชค หรือเบส
 บอล หรือมวยปล้ำ หรือรายการบันเทิง
 ใดๆก็ตาม ไม่มี จึงยืนยันมอบบัตรโทร
 ตัสน์ ในขณะนั้นแมคไวท์กำลังพูดว่า
 "ผมขออภัยให้ชาวอเมริกันทุกคน..."

หนังดี 'ปากอ้า' กับ 'หนุ่ม ๑๖ สาว ๓๑'

ปากอ้า (La Gueule Ouverte) เป็นหนังเรื่องสุดท้ายของเทศกาลภาพยนตร์ฝรั่งเศส ฉายเมื่อวันที่ ๒๕ และ ๓๐ กันยายน เนื้อเรื่องไม่มีเรื่องราวอะไรมากมายนัก เป็นเรื่องของปฏิกิริยาของฟิลิปป์ (แสดงโดยฟิลิปป์ เลโอตารด์) ต่อการที่แม่เขากำลังป่วย (อาจเป็นมะเร็ง) และการต้องคอยดูแลคอย ๆ อ่อนแอลงเรื่อยๆ จนกระทั่งเป็นเพียง 'ปากอ้า' ที่คอยรับอาหารที่ฟิลิปป์กับพ่อเขา (ชอการ์ชู แสดงโดยอูแบร์ต เคส์ซอมปัสต์) ต้องป้อนให้

ทั้งฟิลิปป์และพ่อหงุดหงิดเนื่องจากภาวะนี้ ฟิลิปป์เริ่มตัดสินใจฆ่าพ่อของตัวเอง แต่พอในที่สุดแม่ตาย ดูเหมือนว่าความสัมพันธ์ระหว่างฟิลิปป์กับภรรยา (นาตาลี แสดงโดยนาตาลี เบย์) กลับสู่สภาพปกติ

คุณค่าของ ปากอ้า อยู่ที่การจำลองสถานการณ์ ให้เหมือนจริงที่สุด นักแสดงทุกคน แสดง ได้ดี และเป็นธรรมชาติอย่างยิ่ง โดยเฉพาะโมนิก เมลินาร์ด ซึ่งแสดงเป็น โมนิก ผู้เป็นแม่ของฟิลิปป์ (การที่นักแสดงเหล่านี้ แสดงเป็นตัวละครที่มีชื่อเหมือนตนเองมีส่วนช่วยให้เล่นได้สมจริง) เราเห็นโมนิกตั้งแต่เริ่มป่วย ซึ่งดูแข็งแรงเหมือนคนธรรมดา จนกระทั่งเข้าโรงพยาบาล แล้วออกจากโรงพยาบาลเพราะหมอไม่สามารถช่วยอะไรได้อีกแล้ว จากนั้นโมนิกก็ย้ายไปนอนที่บ้านเดิม ในจังหวัดโอแวร์น แล้วสุขภาพก็ค่อย ๆ เสื่อมลงเรื่อยๆ จนกระทั่งเป็น 'ปากอ้า' แล้วตาย

การถ่ายทำ ปากอ้า ผิดกับการถ่ายทำหนังทั่วไป ตรงการตัดต่อและการตมมกลอง กลองของเนสตอร์ อัลเมนโดรสมักจะดังไว้ที่จุดหนึ่ง แล้วเดินกลองนานๆ ไม่ค่อยมีการตัดไปตัดมาจากหน้าคนหนึ่งไปยังหน้าอีกคนหนึ่ง

เช่น ในตอนต้นมีฉากหนึ่งที่ฟิลิปป์กับแม่เพิ่งกลับจากการไปตรวจโรคที่โรงพยาบาล ฟิลิปป์กับแม่นั่งคุยกันเกี่ยวกับอดีต ความจำในเรื่องต่างๆ เช่นการที่พ่อฟิลิปป์เป็นคนเจ้าชู้และแม่เป็นคนขง ฟิลิปป์ลูกขี้ไปเบ็ดเพลงทั้ง ทั้งสองคนนั่งเงยฟังเพลง ต่างคนต่างคิดในเรื่องของตัวเอง อีกสักครู่มีโทรศัพท์ที่ฟิลิปป์ต้องไปหรีเสียงเพลงและก่อนที่ฟิลิปป์จะหยิบหโทรศัพท์ขึ้น แม่เริ่มพูดต่อในเรื่องเดิม แต่เราก็อทราบว่แม่ฟิลิปป์ได้คิดต่อไปจากที่หยุดพูดไปสักครู่ เมื่อโทรศัพท์เสร็จฟิลิปป์ก็กลับมาง

ตลอดเวลา ซึ่งกินเวลาเกือบๆ ๑๐ นาที กลองถ่ายไม่หยุดเลย ไม่มี การตัด (หรือ 'คัท') แม่แต่ครั้งเดียว แต่การแสดงไม่ผิดพลาดเลยและเป็นธรรมชาติมาก แสดงถึงความช่างสังเกตของผู้กำกับและนักแสดง

การแสดงบรรยากาศแบบนั้นได้รับผลสำเร็จอย่างยิ่ง และมีอีกหลายตอนที่ผลคล้ายกัน โดยเฉพาะตอนที่โมนิกใกล้จะตาย ทั้งพ่อทั้งลูกเดินไปเดินมาเงยบ ๆ คอย...คอย...คอย... ซึ่งสามารถถ่ายทอดบรรยากาศแห่งความเบอหนายได้ โดยที่ผู้ดูไม่รู้สึกว่ชยขาดหรือหน้าเบอ ตลอดทั้งเรื่อง

ตัวละครพูดค่อยๆ เสียงต่างๆ เช่น การเดิน การกิน การล้างจาน ฯลฯ จึงดังมาก ซึ่งได้ช่วยสร้างบรรยากาศด้วย ตอนที่โมนิกใกล้ตาย ระหว่างที่สองพ่อลูกคอยเดิน ไปเดินมาอยู่เราได้ยินเสียงโมนิกหายใจด้วยความลำบากลำบากอย่างชัดเจนแสดงถึงความเจ็บปวดของสังเวดล่อม

ผู้กำกับหนังสารคดีคนหนึ่งกล่าวว่ โดยเนื้อแท้หนังเป็นสื่อทางอารมณ์ ความสำเร็จของ ปากอ้า อยู่ที่ความสามารถในการถ่ายทอดอารมณ์ แต่อารมณ์เป็นสิ่งที่ไม่ค่อยจะมีเหตุผลนัก และถ้าอารมณ์ของเราไม่คล้อยตามอารมณ์ผู้สร้าง เราอาจมีปฏิกิริยาที่ไม่ดีต่อหนังได้

หนังเอกเรื่องหนังซึ่งควรดู แต่ก็มีบางคนที่ไปดู หนุ่ม ๑๖ สาว ๓๑ ถึงกับบอกว่าหนังที่ 'เหลวไหลไม่มีสาระ' ซึ่งก็ต้องยอมรับว่เนื้อเรื่องไม่สู้จะเหมือนโลกจริงนัก

แต่ในความรู้สึกส่วนตัว เรอนไม่ได้เหลวไหลจนเกินไป หากจะมีการดำเนินเรื่องเร็วเกินไปบ้าง อาจเป็นเพราะยื่นข้อเหตุการณ์ที่รู้ๆกันว่ จะต้องเกิดขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความเบอหน้า

ในขณะที่เดียวกันเนื้อเรื่อง ความคิดและความลึกลับที่กระตุ้นจินตนาการ ดนตรีประกอบมีการปนเปหลายรสแปลกๆ และภาพที่สวยงามมาก เป็นหมอของสเฟิน นิกสต์ ซึ่งเข้าใจว่เป็นคนที่ถ่ายเรื่อง สิทธารถ กนท

ไปด้วยก็ยอมรับประเด็นนี้ 'จริง
รูปมันสวย แล้วไง?' อธิบายยาก
เหมือนกัน

มันก็วิจารณ์หลายคนทักท้วง
แล้วว่า หนุ่ม ๑๖ สาว ๓๐ น่าจะชอบ
หนุ่ม ๑๖ สาว ๒๐ ไม่เข้าใจเหมือน
กันว่าเหตุใดทางโรงหนังถึงได้ผิด
พลาดเช่นนั้น

หนังเรื่องนี้มันักแสดงชื่อดัง
หลายคน เช่น มาเรียส กอริง กับ
แดนดี นิคอลส์ ซึ่งแสดงทางโทร
ทัศน์อังกฤษเป็นประจำ และโดย
เฉพาะโดมินิก แชนดา ซึ่งได้แสดง
ฝีมือที่แท้จริงมาในหนังหลายเรื่อง
และดูเหมือนว่าจะเคยปรากฏโฉม
(และส่วนอน) ในเพลย์บอยด้วย
น่าสนใจกว่าแอนน์ แรนคอลล์เป็น
เป็นไหนๆ

หนังเรื่องนี้เป็นผลงานของหลาย
ชาติ นอกจากนักแสดงอังกฤษ ฝรั่งเศส
เศส (และเยอรมัน) แล้ว ยังถ่ายทำ
ในเยอรมันและฮังการีด้วย

อยากจะพูดเหมือนกันว่าหนัง
สองเรื่องที่ได้ออกมาแล้ว 'พลาด
ไม่ได้' แต่ถ้าบ้านยังไม่ได้ออกก็
จะพลาดเสียแล้ว เช่นเดียวกับ ราชนิ
ไร้มลลิ่ง ซึ่งเป็นเพียงหนังกันโปร
แกรม เช่นเดียวกับ เสื่อม เป็นการ
'อุดช่องว่าง' คอยให้เด็กนรก เขามา
ฉลองวันเงินเดือนออก

ถ้าว่าไปแล้ว ราชนิไร้มลลิ่ง
ยังมีข้อบกพร่องมาก โดยเฉพาะการ
แสดงที่เกินเลยไป ไม่น่าจะคิด
ขนาด 'พลาดไม่ได้' แต่ก็น่าขอ
คิดเกี่ยวกับความรู้สึกของราชนิ ซึ่ง
แม้จะเป็นเจ้าใหญ่ในแผ่นดิน แต่ก็
ยังอยู่ในสังคมของผู้ชาย และรู้สึก
ถูกผู้ชายกดขี่เอาเปรียบ

น่าเสียดายที่โรงหนังไม่หาทาง
ประชาสัมพันธ์หนังประเภทนี้ให้ดี
กว่านั้น คงจะมีคนดูออกจำนวนหนังที่
อาจสนใจหนังเหล่านี้ แต่ไม่ได้ไปดู
เพราะไม่ทราบว่ามีอะไรให้ดู

หากโรงหนังทราบว่าจะหนังอย่าง
เสื่อม จะเข้าฉาย น่าจะจัดรอบพิเศษ
สำหรับสอมวลชนล่วงหน้า เพื่อที่จะ
ได้ตีพิมพ์บทวิจารณ์ที่หนังฉาย ถ้า
จะให้จ่ายค่าชมเองก็ไม่ว่า... □
ไมตรี อิงภากรณ์

เกร็ดหนัง

ปากอ้า

La Gueule Ouverte

โมริส เบย์ลาต์ เขียน กำกับ
และอำนวยการสร้าง/เนสตอร์ อัล
เมนโดเรส ภาพ/ฟิลิปป์ เลโอตาร์ด
นาตาลี เบย์, อแบร์ต เดสชอมป์
โมนิก เมลินาร์ด นำแสดง/สร้าง
ร่วมกับองค์การวิทยุโทรทัศน์ฝรั่งเศส
(ORTF)/ประมาณ ๘๐ นาที □

หนุ่ม ๑๖ สาว ๓๐

First Love

แมกซิมิลเลียน เชลล์กับจอห์น
กูด เขียนบทจากนวนิยายของอิวาน
ตุรเกนอฟ/สเฟิน นิกส์ต ภาพ/มาร์ก
ลอนดอน ดนตรี/ จอห์น โมลเดอร์
บราวน์, โดมินิก แชนดา, แมกซ
ิมิลเลียน เชลล์, วาเลนตินา คอ์เตเส
จอห์น ออสบอร์น, มาเรียส กอริง,
แดนดี นิคอลส์ นำแสดง/แมกซิมิล
เลียน เชลล์ กับ แบร์รี เวินสัน
อำนวยการสร้าง/ได้รับรางวัลแซน
เซปัสเตียน พ.ศ. ๒๕๑๓ □

อกลออเมริกัน

The Ugly American

จอร์จ เองลันด์ กำกับ/ จาก
นวนิยายของยูจีน เบอดิค และ
บิล เลเคอโร/มาร์ลอน แบนโด
อิจ โอะกะคะะ พ็อก ร็อกอาน
ยอร์ช ซิบาด้า นำแสดงร่วมกับ
คนไทยอีกคนหนังขงนิกไม่ออก
ว่าขออะไรทั้งๆที่รู้สึกกันๆ หน้า
พลิก... / ตัดเหลือ ๑๐๐ นาที/
สร้าง ๒๕๐๖

หนังดาวจตุรัส ไม่ได้

แหละดี

สองดาวจตุรัส ดูก็ได้ไม่ดู
ก็ได้

สามดาวจตุรัส น่าดู

สี่ดาวจตุรัส ไม่ควรพลาด

หนุ่ม ๑๖ สาว ๓๐ ๓ ๓ ๓

แมกซิมิลเลียน เชลล์ กำกับ

"เนื้อหาของหนังออกจะรุนแรง
แต่ถูกทดแทนด้วยการถ่ายภาพ ที่
งดงามมาก สารมีพอจนต้องตัด
ต่อให้เห็น ผู้ดูควรมีพินมาบ้าง
จึงจะดี ดนตรีแปลกหลากรส แต่
เพราะ จับใจ"

กนิหน ไม้มพระจันทร์ ๓

บรรจง เลาหะจินดา กำกับ

"เป็นชีวิตส่วนหนึ่งของคนใน
มหาวิทยาลัย ที่หนังพยายามทำ
ออกมาให้เหมือนนวนิยาย และ
พยายามสะท้อนให้เห็นธาตุแท้
ของคนในเรื่องต้มหรรษา"

พยัคฆ์สาวเสด็จ

แอนดี ซิดาริส กำกับ

"เรื่องนักรบสาวที่เก่งฉกาจ ตาม
จับผู้ร้ายฆ่าคน แล้วเข้าไปมั่ว
กับฆาตกรซึ่งเป็นคนชื้ออยู่ในบ้าน
เจ้าของที่จ้างให้มาสืบหาตัวคน
ร้าย เรื่องก็เลยต้องมับทอศรัย
เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไรเหตุผล"

ตคนรก ๓ ๓

จอห์น กิลเลอมิด กำกับ

"หนังที่สร้างเพื่อสนองความต
เต้นของคน และแสดงให้เห็น
ความซึ้ง ความกลัวด้วย ความ
เห็นแก่ตัวของคน"

ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยังครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

ท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช่ไหมครับ

เอ๊ะ . . . ที่หลังอย่าถามอย่างนั้นะ ผมเป็นประธานสภาผู้
แทนราษฎร ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือพวก
ปากมอมอะไรเทือกนั้น นนมันก่อนหนาน

ผมอยากให้คุณเล่าชีวิตตอนเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร
กับตอนเป็นกรรมการธนาคารใหญ่

โอ๊ย . . . คุณ มันผัดกัน ตอนนั้นผมกับชุมชนมีฐานะเท่ากัน
แต่ตอนนั้นผมใหญ่ นะ ถึงเขาเป็นรัฐมนตรี แต่ผมก็ชวน
ให้เขาพูดได้ และขอให้ใครที่ต้องการค้าขู ลูกขนค้ำได้
มันผัดกันคุณ หลัง ๑๔ ตุลาคมกับก่อน ๑๔ ตุลาคม

ท่านชอบเมืองจีนไหมครับ

บ๊ยะแล้วกัน ผมมันลูกจีน รออยู่แต่ว่าเมื่อไรจะพ้นภาวะ ก็
จะไปนั่งแบ่นทูต หรือไม่กี่ผู้จัดการธนาคารใหญ่ประจำ
เมืองจีน หรือคุณว่าไง

ครับ . . . แต่ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยังครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

ครับ . . . ผมอยากให้คุณเล่าวิธีตั้งแล้วหนูนก
บ๊ยะแล้วกัน คุณนชอกแซก คุณมองไม่ออกหรือ
ท่านจ่ายเงินไปเท่าไรครับ

โอ๊ย . . . ผมมันเล่าเบื่อกันนะ เงินไม่เคยเสีย มีแต่ได้ คุณ
ไม่รู้ว่าคุณทำหน้าที่อะไรในสภา

ครับ . . . ผมไม่เข้าใจ

ผม . . . ประธานแผ่นดินผู้แทนราษฎรแห่งประเทศไทย เข้า
ใจไหม

ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยังครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

ท่านเคยไปบ้านทวิชไหมครับ

ไม่เคย . . . ทำไมรี

ที่บ้านทวิชมีเต่างไฟ ผิดกับบ้านท่าน . . . บ้านท่านมีแต่
ลูกสาว

ฮ้า . . . ฮ้า . . . ฮ้า เก่งนี้ . . . เก่งนี้ . . . เข้าใจนี้ . . .

เข้าใจนี้ . . . ฮ้า มันผัดกันตรงนี้ ลูกสาวสวยๆ ก็บ่วงไฟ
ถ้อยๆ มันมันผัดกัน

ครับท่าน ผมเข้าใจ แต่ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยัง
จตุรัส ๕๖

ครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

รัฐประหารกับขบสภา ท่านกลัวอะไรมากกว่ากันครับ เห็น
ขู่กันมากตอนนั้น

โอ๊ย . . . คุณ . . . คุณไม่เคยเล่นเฟร์ เวลาเขาขู่ต่อสู้อ
หมดเงินนะ เขาทักกันอย่างไร เรื่องพรรคพวกผมเขา
เก่ง ไม่เชื่อก็กี่ไปตามทวิช ประมาณ หรืออีกขีเขาเก่ง ยก
เว้นชูปนะ เพราะหมอนชอบใช้แต่กำลังเข้าขู

ครับผมเข้าใจ แต่เอ . . . ท่านครับ . . . ท่านหลับหรือยัง
ครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

ผมชอบลูกสาวท่าน
ยุ่งตายห้า . . . การเมืองรีเปด้าน
ครับ . . .

เอาผู้หลักผู้ใหญ่มาพูดเสียหน่อยซิ เรื่องสิ้นสอดทองหมั้น
ไม่ต้องห่วง เรามันรักจะเล่นการเมืองล่ะก็

ขอบคุณครับท่าน . . . เอ . . . แต่ท่านครับ . . . ท่านหลับ
หรือยังครับ

อ้อ . . . ยัง ทำไมรี

ท่านชอบอีกไหมครับ

เอ . . . ผมไม่ใช่ผู้ชาย คุณไปตามชูเขาซิ หรือเพชรก็
ได้

แล้วทำไมท่านจึงหึง

เอ๊ะ . . . คุณ คุณไม่เคยเล่นบริดจร์ เขามันพาร์ทเนอร์ผม
แล้วไงครับ

หยวนน่า . . . ให้ผ่านได้ ง่วงนอนตายห้า

อ่าน

สัมผัสความจริง

อัตราค่าสมาชิก

3 เดือน 60 บาท

6 เดือน 115 บาท

1 ปี 220 บาท

รณานัติส่งจ่าย ปณ.กลาง

ในนาม นายมงคล วุฒิสวัสดิ์ชัย

๔๒ อาคารเอ็มเอเอฟ. ชั้น ๓ ถนนสุรวงศ์
กรุงเทพฯ ๑๕

หนังสือข่าวกรอง
ประจำสัปดาห์

ชื่อ

ที่อยู่

บอสมัครเป็นสมาชิกหนังสือจตุรทิศ 3 เดือน 6 เดือน 1 ปี

ทุกฉบับที่ผ่านมา
พิสูจน์ได้แล้วว่า
เรา จตุรัส

มุ่ง
สัมพัทธ์ความจริง